

ለአንባቢዎች ፡ ልዩ ፡ ማስገንዘቢያ ።

ያጸጸፉን ፡ ሥነ ፡ ሥርዓት ፡ መግቢያ ፡ በሚለው ፡ አርእስት ፡ ላይ ፡ ገልጽናል ፡ በ፻ኛው ፡ ቀን ፡ የዶክተር ፡ አባ ፡ አየለ ፡ ንግግርና ፡ መልሱ ፡ ባንድ ፡ መልክ ፡ የታተመ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ንባቡ ፡ ተሰባጥሮ ፡ ተመልካችን ፡ እንዳያስቸግር ፡ በማለት ፡ የአባ አየለን ፡ ንግግር ፡ በረቂቅ ፡ የኔን ፡ መልስ ፡ በጉልህ ፡ እንዲታተም ፡ ያደረግሁ ፡ መኾኔን ፡ አስታውሳለሁ ።

ይህ ፡ አሠራር ፡ ለሥራው ፡ መቀልጠፍ ፡ ዙሪያ ፡ ጥምጥም ፡ ሆኖ ፡ ሥራውን ፡ ከመጎተቱም ፡ በላይ ፡ ብዙ ፡ ተመልካቾች ፡ ይህ ፡ በረቂቅና ፡ በጉልህ ፡ እየተቀላቀለ ፡ የሚሠራው ፡ አሠራር ፡ የመጽሐፉን ፡ መልክ ፡ ከማጥፋቱም ፡ ሌላ ፡ ረቂቁ ፡ ፊደል ፡ ለንባብ ፡ አይመችምና ፡ ባንድ ፡ መልክ ፡ ቢሔድ ፡ ይሻላል ፡ ብለው ፡ ሐሳባቸውን ፡ ስለ ፡ ገለጹልኝ ፡ ከምዕራፍ ፡ ፫ ፡ ጀምሮ ፡ በአንድ ፡ መልክ ፡ ፊደል ፡ እንዲታተም ፡ የደራሲውና ፡ የመላሹ ፡ ኃይለ ፡ ቃል ፡ ተለይቶ ፡ እንዲታወቅም ፡ ከአባ ፡ አየለ ፡ ለተገኘው ፡ ንግግር ፡ ደራሲው ፡ የሚል ፡ ብቻውን ፡ አንድ ፡ መሥመር ፡ የያዘ ፡ አርእስት ፡ እንዲሰጠው ።

ለመልሱም ፡ እንደዚሁ ፡ መላሽ ፡ የሚል ፡ ብቻውን ፡ አንድ ፡ መሥመር ፡ የያዘ ፡ አርእስት ፡ እንዲሰጠው ፡ አድርገናል ።

በዚያም ፡ ሆነ ፡ በዚህ ፡ ድካማችን ፡ ተመልካችን ፡ ደስ ፡ ለማሰኘት ፡ ብቻ ፡ መኾኑን ፡ እየገለጽን ፡ ይቅርታ ፡ እንለምናለን ።

፪ ፡ ዕ ፡ ራ ፡ ፍ ፡ ፫ ።

ከካቶሊክ ፡ የተለዩት ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ስለኬልቂዶን ፡ ጉባኤ ፡ ያሏቸው አስተያየቶች ።

ደ ፡ ራ ፡ ሲ ፡ ው ።

፩/ ኢትዮጵያ ፡ በሃይማኖት ፡ ታሪኳ ፡ ውስጥ ፡ ለካቶሊክ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በግልጽ ፡ ለመቃወም ፡ የተነሣችበት ፡ እርግጠኛና ፡ የማያከራክር ፡ ዘመን ፡ እንደሚገኝ ፡ አስረድተናል ፡ ብለዋል።

መ ፡ ላ ፡ ሽ ።

፪/ እርሰዎ ፡ በኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ ፍቅር ፡ እንደ ፡ እሳት ፡ ስለነደዱ ፡ ሰው ፡ ኹሉ ፡ እንደርሰዎ ፡ አዎን ፡ አዎን ፡ የሚለኝ ፡ መስሎም ፡ እንዲህ ፡ ይላሉ ፡ እንጂ ፡ ርሰዎም ፡ ለዚህ ፡ ነገር ፡ የሚበቃ ፡ መረጃ ፡ አላቀረቡ ፡ አዎን ፡ ብሎ ፡ የተቀበለዎም ፡ ሰው ፡ የለ ።

ኢትዮጵያ ፡ በኬልቂዶን ፡ ጉባኤ ፡ ተገኝታ ፡ ይህን ፡ ተናገረች ፡ ባትባልም ፡ ከዚያ ፡ እስከዚህ ፡ ድረስ ፡ ዲዮስቆሮስን ፡ መስላ ፡ መኖሯ ፡ የታወቀ ፡ እርግጠኛ ፡ ነገር ፡ የኾነውን ፡ ያህል ፡ ካቶሊካውያን ፡ መጥተው ፡ የኹለት ፡ ባሕርይን ፡ ባህል ፡ እንስበክ ፡ ባሉ ፡ ጊዜ ፡ ላቀረቡላት ፡ ጥያቄ ፡ በቂ ፡ መልስ ፡ ሰጥታ ፡ ከማሳረርዎም ፡ በላይ ፡ ደም ፡ እስከ ፡ መፋሰስ ፡ ድርሳ ፡ ያስወጣቸው ፡ መኾኗ ፡ ሲታወቅ ፡ የተቃወመችበት ፡ ጊዜ ፡ የለም ፡ ብሎ ፡ ማውራት ፡ እንደ ፡ ሥራ ፡ ፈትነት ፡ የሚያስቆጥር ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ማንም ፡ ሊሰማው ፡ አይችልም ።

ደ ፡ ራ ፡ ሲ ፡ ው ።

፫/ ያንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ በኢትዮጵያ ፡ ምን ፡ ጊዜም ፡ ቢኾን ፡ ሊስፋፋ ፡ አልቻለም ፡ እውነተኛው ፡ ያንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ በኢትዮጵያ ፡ ውስጥ ፡ አለመገኘቱን ፡ ገልጠናል ፡ ምክንያቱም ፡

ይህ ሥዕል እመቤታችን እንደ ቃላት ይደረግልኝ ብላ የቅዱስ ገብርኤልን ብሥራት በተቀበለች ጊዜ ከአብ ከመ ገፈበ ቅዱስ ጋራ እንድ የምትሆን በክዊን የምትለይ ባሕርይ ያለችው አካለ ቃል ሰብአዊ ባሕርይ ያለው ሰብአዊ አካልን እንበል ዘርዕ ነሥቶ ሰው እንደ ሆነ ያሳያል ። ሉቃ ፩፡፳፭—፳፮ ።

የሐንቦ ወንጌሉን ቃል ሥጋ ኮን ኢየሱስ ሲጽፍ ያሳያል የሐ ፩ ፲፬ ።

ይህ ምዕል ዘጎል ተጥሎ በጨርቅ ተጠቅሎ ኣህያና በሬ ትንፋሽቸውን ኣያሕሳብቲ የኣናቲን ጠቅ ሽቶ ሲያለቅብ
 ያሳያል ። ቡቃ ምዕረ ተ ።

ይህ ሥፊል መለኮት በሥጋ እንደ ተጠመቀ አብዮ ይህ ልጁ ነው
 ብሎ እንደ መስጠረ መንፈስ ቅዱስን በርገብ እምሳል እንደ ወረደ
 ያሳያል ማቴ ፫-፲፮ ።

ኢትዮጵያውያን ለዚህ ባህል ደጋፊዎች ብቻ ሳይሆኑ ከእስክንድርያ የሚመጡትን ጸሐፊት ጠንክረው ይቃወሟቸው ስለነበረ ነው ብለዋል።

መ ላ ሽ ።

፪/ ኢትዮጵያውያን ያንድ ባሕርይን ባህል ደግፈው የእስክንድርያ ሊቃነ ጳጳሳትን መሰለው ከተረካውያንን በማናቸውም ዐይነት ተቃውመው ከኢትዮጵያ ጠራርገው እንዳ ስወጧቸው በነዐ፤ ዘድንግል በነዐ፤ ሱስንዮስ በነዐ፤ ፋሲል በነዐ፤ ዮሐንስ ታሪክ ተጽፎ ይገኛል።

ኢትዮጵያውያን የ፪ ባሕርይን ባህል ደግፈው አንድ ባሕርይ ባዮች እስክንድራውያንን የተቃወሙ በማን ዘመን በየት ቦታ ነው ይህንስ ያደረጉ እነማን ናቸው እስኪያምጡት ምነው ይህን ያህል ውሸት ይገባልን አይገባም።

ያንድ ባሕርይ ባህል በኢትዮጵያ ሊስፋፋ አልቻለም ስለሚሉትም ጎድረት ውሳጤ ተሳሏ በዐይ ያሌለበት ተዐቅቦ ያልጠፋበት ከሐዋርያትና ከ፫ቱ ዐበይት ጉባኤያት ተያይዞ የወረደው ያንድ ባሕርይ ባህል በኢትዮጵያ ምንገዜም ቢኾን ተስፋፍቶ ይኖራል እንጂ የተጣበበበትጊዜ የለም ሊስፋፋ አልቻለም ማለትን ርስዎ ብቻ ያወራሉ እንጂ አንድም እውነት የሚልም አይገኝም።

ደ ራ ሲ ው

፫/ በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንና በሮማ መካከል ላለው አለመስማማት ምክንያቶቹ ለኢትዮጵያውያን ስለኬልቲያን ጉባኤ ያልዋቸው ያልተካከሉ አስተያየቶች እንዲሁም ስለተዋሕዶቹ ባሕርያት ሲናገሩ የሚያገቡት ልዩ አኒጋገርና አገላለጥ ናቸው በዚህ ክፍል ውስጥ የምንለውን በተረጋገጠ ምስክርነት እያስረዳን በየምዕራፉ ለይተን በፈጠራ እንናገርበታለን ብለዋል።

መ ላ ሽ ።

፬/ በኔ አስተያየት ኢትዮጵያና ሮማን ለያይቷቸው ያለ ምክንያት በምሥጢረ ሥላሴ በኩል መንፈስ ቅዱስ ከወልድ ሠረጸ ማለት በምሥጢረ ሥጋዊም በኩል መጽሐፍት ክርስቶስ ወልድ ዋሕድ ብለው ቢያስተምሩ ከዚህ ወጥቶ ወልድ ዋሕድ በ፪ቱ ባሕርያት ብሎ መጨመር በሥርዓተ ቀርባንም በኩል ምእመናን ሥጋውን እንጂ ደሙን አይቀበሉ ብሎ መበየንና ሌሎችም ይህን የመሳሰሉ ናቸው።

ከነዚህ ሌላ የሚያመጧቸው ምክንያቶች ካሉ በየምዕራፉ እየጠበቅሁ ዋጋቸውን ለመስጠት ዝግጁ ነኝ።

ደ ራ ሲ ው ።

፭/ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ባህት ዘመን ስለክርስቶስ ባሕርያት አዋሐድ የምታምነው ትምህርት ባሳቡና ባገላለጡ ከኬልቲያን ጉባኤ በፊት ልክ ክርስቲያኖቹ ኹሉ ያምኑት እንደ ነበረው ነው ይህም ትምህርት ለንስጥሮስ ብቻ ሳይኾን ለአውጣ ኪም ባህል ፈጽሞ ተቃራኒ በመኾኑ ቅዱስ ቂርሎስ ስለክርስቶስ ባሕርያት አዋሐድ ካስተማረውና ቤተ ክርስቲያንም ምንም እንኳ በደንብ ባትወስነው በኹሉ ዘንድ ይታመን ከነበረው ትምህርት ፈጽሞ የተስማማ ነው ብለዋል።

መ ላ ሽ ።

፮/ ሮማንና ኢትዮጵያን የለያያቸው ምክንያት ቤተ ክርስቲያን በመሠረቷ አንድ ሽና ተስማምታ ስትኖር የኬልቲያን ጉባኤ ክርሱ በፊት የነበሩ አበው የወሰኑትን ውሳኔ አፍርቦ ስላበላሸውና ኢትዮጵያም ይህን ልብ ወለድ ውሳኔ አልቀበለም ብላ የቀደሙ አበው ከወሰኑት ውሳኔ አለመናወጧ ነው እርስዎም የኬልቲያን ጉባኤ ክርሱ በፊት የነበሩ ሐዋርያት ፫ቱ ፻ የሌሎችም ጉባኤያት የወሰኑትን ውሳኔ አፍርቦ ሌላ ባህል ማቋቋሙን ኢትዮጵያ ግን ይህን ልብ ወለድ ውሳኔ አልቀበለም ብላ በዚያው በቀድሞው ውሳኔ መጽናቷን ካረጋገጠልኝ ሌላ የምፈልገው የለኝም ይኸው በቀየ ነው።

ይህ ፡ ትምህርት ፡ ለንስጥርስ ፡ ባህል ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ ለአውግኪም ፡ ባህል ፡ ተቃራኒ ፡ ነው ፡ ሲሉ ፡ ለኤልቄዶንም ፡ ባህል ፡ ፈጽሞ ፡ ተቃራኒ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ባለመጨመርም ፡ ብቻ ፡ ቅር ፡ ይለኛል ፡ እንጂ ፡ ይህን ፡ በመናገርም ፡ አመሰግንንታለሁ ። ፊትምን ፡ ጸፍቶ ፡ አፍምን ፡ ከፍቶ ፡ እውነት ላናገረም ፡ አምላክም ፡ ጥልቅ ፡ ምስጋና ፡ አቀርባለሁ ። በእውነት ፡ ይህን ፡ ያናገረም ፡ በልግም ፡ ቤተ ፡ እስራኤልን ፡ ሊረግም ፡ በወጣ ፡ ጊዜ ፡ ያለፈቃዱ ፡ በግድ ፡ ፈቱን ፡ ጸፍቶ ፡ አፋን ፡ ከፍቶ ፡ ኮከብ ፡ ይሠርቅ ፡ እምያዕቆብ ፡ ወያግትት ፡ ኃጢአተ ፡ እምእስራኤል ፡ አሰኝቶ ፡ ያናገረው ፡ ኃይለ ፡ እግዚአብሔር ፡ እንደኾነ ፡ አምናለሁ ።

ደ ራ ሲ ው ።

፩/ የኢትዮጵያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በኤልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ ላይ ፡ በተደረገው ፡ ማመጥ ፡ ማበርዋንና ፡ በእርሱ ፡ ላይ ፡ በተነሣው ፡ ክርክር ፡ ውስጥ ፡ መግባቷን ፡ የሚያስረዳ ፡ ምስክር ፡ ምንም ፡ አይገኝም ። ኢትዮጵያውያኖቹ ፡ በኤልቄዶን ፡ ስለተደረገው ፡ ነገር ፡ ወረውን ፡ የሰሙ ፡ ከብዙ ፡ ዘመናት ፡ በኋላ ፡ ነው ፡ በመጸሕፍታቸውም ፡ ውስጥ ፡ ከ፲፬ኛ ፡ ፻ ፡ ዘመን ፡ ምሕረት ፡ በፊት ፡ አይናገሩበትም ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፩/ አሁን ፡ የዚህ ፡ አነጋገርም ፡ ኢትዮጵያ ፡ በኤልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ ላይ ፡ የዲዮስቆርስ ፡ ተባባሪ ፡ በመሆን ፡ ተቃውሞ ፡ ሐሳቧን ፡ ያልገለጸችበት ፡ ምክንያት ፡ ከጉባኤው ፡ ላይ ፡ ባለመገኘቷና ፡ ነገሩን ፡ ባለመስማቷ ፡ መኾኑን ፡ ነገሩንም ፡ የሰማችው ፡ ከ፲፬ኛው ፡ ፻ ፡ ዓ/ም ፡ በኋላ ፡ መኾኑን ፡ አረጋግጣለሁ ።

ደ ራ ሲ ው ።

፩/ ኢትዮጵያውያኖቹ ፡ የኤልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ ይቀበሉታልን ፡ እነርሱ ፡ ክርስቶስ ፡ ያምላክንና ፡ የሰውን ፡ ሥራዎች ፡ የሚሠራ ፡ ፍጹም ፡ አምላክና ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ መኾኑን ፡ በግልጽ ፡ ያምናሉ ነገር ፡ ግን ፡ ባንድ ፡ በኩል ፡ የኤልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ አለመቀበል ፡ ብቻ ፡ ሳይኾን ፡ ጠንክረው ፡ ይቃወሙታል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፩/ ኢትዮጵያ ፡ በኤልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ ጊዜ ፡ ዲዮስቆርስን ፡ መስላ ፡ ያልተቃወመችና ፡ ያልተከራከረች ፡ ባለ ፡ መኖሯና ፡ ባለመስማቱ ፡ መኾኑን ፡ በሰማችም ፡ ጊዜ ፡ ጠንክራ ፡ የተቃወመች ፡ መኾኗን ፡ ካወቁ ፡ የኤልቄዶንን ፡ ጉባኤ ፡ መኖሩን ፡ መፈጠሩን ፡ ሳታውቀው ፡ ለምን ፡ አልተቃወመችውም ፡ ማለትም ፡ ነውን ። አንድ ፡ ጊዜ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ያንድ ፡ ባሕርይን ፡ ባህል ፡ የተቀበለችበት ፡ ጊዜ ፡ የለም ፡ ገና ፡ በኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ ነበረች ፡ ይሉና ፡ ደግሞ ፡ መልሰው ፡ ኢትዮጵያ ፡ ከኤልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ በፊት ፡ በነበረው ፡ እምነት ፡ ታምናለች ፡ የኤልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ ጠንክራ ፡ ትቃወማለች ፡ እያሉ ፡ ነገሩን ፡ በማማታት ፡ ለምን ፡ መጨበጫ ፡ ያሳጡታል ፤ እወና ፡ አልቦ ፡ ባንድ ፡ አፍ ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ሊነገሩ ፡ ይቻላልን ፡ አይቻልም ።

ደግሞ ፡ በዚህ ፡ አነጋገርም ፡ ላይ ፡ ክርስቶስ ፡ ያምላክንና ፡ የሰውን ፡ ሥራዎች ፡ የሚሠራ ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ ነው ፡ ማለትን የኤልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ የመሠረተው ፡ ኾኖ ፡ ኢትዮጵያም ፡ ከኤልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ ውሳኔ ፡ ይህን ፡ ብቻ ፡ ለይታ ፡ ተቀብላ ፡ የቀረውን ፡ በክፈል ፡ አልቀበልም ፡ ያለች በማስመሰል ፡ ተናግረዋል ።

ይህም ፡ አንድ ፡ ማደናገሪያ ፡ መንገድ ፡ ነው ። ክርስቶስ ፡ የአምላክነትንም ፡ የሰውነትንም ፡ ሥራ ፡ ባንድ ፡ ፈቃድ ፡ ባንድ ፡ ሥምረት ፡ የሚሠራ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ ማለትን ፡ ከኤልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ በፊት ፡ የነበሩ ፡ አበው ፡ ቅዱሳን ፡ ያስተማሩት ፡ ትምህርት ፡ ኢትዮጵያም ፡ አስቀድሞ ፡ የተቀበለችው ፡ ትምህርት ፡ ነው ።

የኤልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ የወሰነው ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ ትምህርት ፡ በእካላዊ ፡ ተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ የኾነ ክርስቶስ ፡ ያልተዋሐዱ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ አሉት ፡ እኒህ ፡ ኹለቱ ፡ ባሕርያትም ፡ ገዢና ፡ ተገዢ ናቸው ፡ እነርሱም ፡ በፈቃድ ፡ የማይገናኙ ፡ ስለኾነ ፡ መለኮትም ፡ እንደ ፡ ፈቃዱ ፡ የመለኮትን ፡ ሥራ ይሠራል ፡ ትስብእትም ፡ እንደ ፡ ፈቃዱ ፡ የትስብእትን ፡ ሥራ ፡ ይሠራል ፡ ብሎ ፡ የወሰነው ፡ ውሳኔ ፡ ነው ። ኢትዮጵያም ፡ የማትቀበለው ፡ ይህን ፡ ውሳኔ ፡ ነው ፡ በዚህ ፡ መጽሐፍም ፡ በገጽ ፡ ፻፲፭ና ፡ ፻፲፮ ፡ የጻፉትን ፡ ይመልከቱ ።

ደ ራ ሲ ው ።

፯/ የጉባኤውን ፡ እውነተኛውን ፡ ታሪክ ፡ ደገፍ ፡ አድርገው ፡ እንደማያውቁት ፡ በእርሱም ፡ ያወገዙትና ፡ የወሰኑት ፡ ትምህርት ፡ ምን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ በትክክል ፡ እንዳልተረዱት ፡ ግልጽ ፡ ሆኖ ይታያል ፡ ያልሆነና ፡ ያልዋለውን ፡ በማውራት ፡ ትምህርቱን ፡ በፍጹም ፡ ያበላሹታል ። ይህም ፡ መኾኑ ፡ የግብጽ ፡ ጳጳሳት ፡ ከዐረብ ፡ ወደግእዝ ፡ አያበላሹ ፡ ስለተረጉሙት ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፯/ ታሪኩ ፡ ቢለወጥም ፡ ባይለወጥም ፡ ቁም ፡ ነገር ፡ የለውም ፡ መለያየትን ፡ ያመጣው ፡ ፍሬው ፡ ነገር ፡ የኒልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ ከሐዋርያት ፡ ሲያያዝ ፡ የመጣውን ፡ የሮማ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ሳትቀር ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በመላዋ ፡ ታምነው ፡ የነበረውን ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ ማለትን ፡ ለውጥ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ሹለት ፡ ባሕርይ ፡ ሹለት ፡ ፈቃድ ፡ ማለትን ፡ ፈጠረ ፡ በመባሉ ፡ ነው ። ይህ ፡ የኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ ውሳኔ ፡ መኾኑንም ፡ ርስዎ ፡ ራስዎ ፡ በዚህ ፡ መጽሐፍ ፡ አረጋግጠዋል ።

አሁንም ፡ ቢሆን ፡ ባንድ ፡ አካል ፡ ሹለት ፡ ባሕርይ ፡ የሚል ፡ አንገዳ ፡ ትምህርትን ፡ ሳያመጣ ፡ በሐሰት ፡ ተወርቶበታል ፡ የሚሉን ፡ እንደሆነ ፡ የሰማነውን ፡ ያጠናነውን ፡ ታሪክ ፡ ሹሉ ፡ ሠርዘን ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ በማለት ፡ እንስማማና ፡ አንድ ፡ እንሆን ። ይህ ፡ ካልሆነ ፡ ግን ፡ ሌላውን ፡ ወሬ ፡ እውነት ፡ ነው ፡ ሐሰት ፡ ነው ፡ በመባባል ፡ መጨቃጨቅ ፡ ዋጋ ፡ የሌለው ፡ ነገር ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ው ።

፰/ የግብጽ ፡ ጳጳሳት ፡ ኢትዮጵያን ፡ ከሮማ ፡ አርቀው ፡ በራሳቸው ፡ ቀንበር ፡ ለመቆራኘት ፡ ሲሉ ፡ የኬልቄዶን ፡ ጉባኤና ፡ የሮማውን ፡ ጳጳስ ፡ የልዩንን ፡ በጠቅላላው ፡ የካቶሊኮችን ፡ ስም ፡ በማጥፋት ፡ ላንድ ፡ በሕርይ ፡ ባዩ ፡ ለዲዮስቆሮስ ፡ እየተከላከሉለት ፡ የገደማኖቱን ፡ አርቶዶክስነት ፡ የሕይወቱን ፡ ቅድስና ፡ ከፍ ፡ ከፍ ፡ አድርገው ፡ ለማውራት ፡ ተጣጣሩ ፡ ጥረታቸውም ፡ በከንቁ ፡ አልቀረም ።

ስለኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ በኢትዮጵያ ፡ የሚነገረው፡ወግ ፡ ከያዕቆብያውያን ፡ ወይም ፡ ከምስር ፡ ቅብጦች ፡ የወረደ ፡ በመኾኑ ፡ በጠቅላላው ፡ ያም ፡ ሆነ ፡ ያ ፡ ሹሉም ፡ አንድ ፡ ነው ፡ ስለቅብጦች ፡ ወገኖች ፡ በአብዛሃቸው ፡ ሰዎች ፡ አፍ ፡ የሚነገረው ፡ ለኢትዮጵያውያኖቹ ፡ የሚስማማ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፰/ በዚህ ፡ አነጋገርዎ ፡ የግብጽ ፡ ጳጳሳት ፡ ኢትዮጵያን ፡ እንደ ፡ መኪና ፡ እየቃኙ ፡ እነርሱ ፡ በወደዱት ፡ መንገድ ፡ የሚነዱት ፡ እንጂ ፡ ርቧ ፡ ራቧ ፡ ምንም ፡ እንደማታውቅ ፡ አድርገው ፡ ተናግረዋል ።

ነገሩ ፡ እንዲህ ፡ እርስዎ ፡ እንደሚመስልዎና ፡ እንደሚያውሩት ፡ አይደለም ፡ ኢትዮጵያ ፡ የኬልቄዶንን ፡ ውሳኔ ፡ የልዩንን ፡ ባህል ፡ ዝቅ ፡ አድርጋ ፡ የምትመለከትበት ፡ የዲዮስቆሮስን ፡ ባህል ፡ ከፍ ፡ አድርጋ ፡ የምታይበት ፡ ምክንያት ፡ የሹለቱንም ፡ ባህል ፡ አመዛዝና ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ አነጻጽራ ፡ የልዩን ፡ ባህል ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ የወጣ ፡ የራቀ ፡ ሲሆን ፡ የዲዮስቆሮስ ፡ ባህል ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ቃል ፡ ያልወጣ ፡ ሆኖ ፡ ተባብሮ ፡ ተስማምቶ ፡ ስላገኘችው ፡ ነው ።

ከግብጽ ፡ ጳጳሳትም ፡ ጋራ ፡ ተስማምታ ፡ ተባብራ ፡ መኖሯ ፡ በገደማኖት ፡ ባህል ፡ ስለተስማሙ በፈቃዱ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በግዴታ ፡ አይደለም ።

በግድ ፡ የተያዘች ፡ አስመስሎ ፡ በራሳቸው ፡ ቀንበር ፡ ለመቆራኘት ፡ ብሎ ፡ መናገር ፡ ተገቢ ፡ ንግግር ፡ አይደለም ።

ደ ራ ሲ ው ።

፱/ ለኢትዮጵያውያን ፡ ስለኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ ያላቸው ፡ አስተያየት ፡ ለብቸው ፡ ተጠንቶ ፡ መመርመር ፡ የሚገባው ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ ልዩ ልዩ ፡ ምክንያት ፡ አይታጣም ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፱/ የግብጽ ፡ ጳጳሳት ፡ በራሳቸው ፡ ቀንበር ፡ ለመቆራኘት ፡ ብለው ፡ ነው ፡ ከማለት ፡ ውስጡንግብቶ ፡ መመርመር ፡ ተገቢ ፡ ነገር ፡ ነው ። ቢመረምሩትም ፡ ኢትዮጵያ ፡ የተከተለችው ፡ ያንድ፡

ባሕርይ ፡ ባህል ፡ ተስማሚነቱ ፡ ከእስክንድርያ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ የሌሎችም ፡ አህ
ጉር ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳትና ፡ ከጉባኤ ፡ ኬልቂዶን ፡ በፊት ፡ የነበሩ ፡ የሮም ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ጸንተው ፡
የኖሩበት ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ የተገኘ ፡ መሆኑን ፡ እንደሚረዱት ፡ አምናለሁ ።

ደ ራ ሲ ው ።

I/ ግብጻውያን ፡ የኬልቂዶንን ፡ ጉባኤ ፡ ሲቃወሙት ፡ ትምህርቱንም ፡ አንቀበለውም ፡ ሲሉት
ጥፋታቸውን ፡ የሚያቃልል ፡ ያለማወቅ ፡ ምክንያት ፡ አይገኝላቸውም ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ በያደ
ርገት ፡ ግን ፡ ያለማወቅ ፡ ሙሉ ፡ ምክንያት ፡ አላቸው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

I/ እንዲህ ፡ ማለት ፡ የሚገባ ፡ ባለማወቅ ፡ አጥፍቻለሁ ፡ የሚል ፡ ሲኖር ፡ ነበረ ፡ ጥፋተኛው ፡
የኬልቂዶን ፡ ጉባኤ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ቢቃወሙት ፡ ጥፋቱን ፡ ዐውቆ ፡ ይቅርታ ፡ የለመነ ፡ ያለ ፡ አስመ
ስሉ ፡ እንዲህ ፡ ብሎ ፡ መጻፍ ፡ ማጭበርበር ፡ ነው ፡ ማጭበርበር ፡ አይገባም ።

ደ ራ ሲ ው ።

II/ ግብጻውያን ፡ የኬልቂዶንን ፡ ጉባኤ ፡ የሚቃወሙት ፡ ከኬልቂዶን ፡ ሊቃውንት ፡ ጋራ ፡
በተደረገው ፡ ቀጥተኛ ፡ ግጭት ፡ የተነሣ ፡ ነው ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ግን ፡ የሚቃወሙት ፡ በሚበቃ ፡
አኳኋን ፡ ካለማወቃቸው ፡ የተነሣ ፡ በመሆኑ ፡ አንቀበለውም ፡ ቢሉ ፡ በውነት ፡ ተቃወሙት ፡ ሊባል
አይገባውም ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

III/ ግብጻውያን ፡ የኬልቂዶንን ፡ ውሳኔ ፡ በጊዜው ፡ ጊዜ ፡ ከጉባኤው ፡ ላይ ፡ ተገኝተው ፡
ቃል ፡ ለቃል ፡ ቢሰሙት ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ኖረው ፡ ኖረው ፡ ቢሰሙት ፡ ፍሬ ፡ ነገሩ ፡ ያው ፡ ባንድ ፡
አካል ፡ ሹለት ፡ ባሕርይ ፡ ማለት ፡ ነው ። ከዚያም ፡ ወዲህ ፡ በየጊዜው ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያ ፡ የሚመጡ
ካቶሊካውያን ፡ ሹሉ ፡ የኬልቂዶን ፡ ጉባኤ ፡ የወሰነው ፡ ያነኑ ፡ ቀድሞ ፡ የሰማነውን ፡ ባንድ ፡ አካል ፡
ሹለት ፡ ባሕርይ ፡ ማለትን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ከሚረጋገጥ ፡ በቀር ፡ አሻሽሎ ፡ ባንድ ፡ አካል ፡ ሹለት ፡
ባሕርይ ፡ ተብሎ ፡ አልተወሰነም ፡ ብሎ ፡ ያወራ ፡ የለም ። እንግዲህ ፡ አነጋገሩ ፡ ካልተለወጠ ፡ በግብ
ብጻውያን ፡ ቃል ፡ ሲሰማ ፡ ያለዕውቀት ፡ ነው ፤ በሮማውያን ፡ ቃል ፡ ሲሰማ ፡ በእውቀት ፡ ነው ፡ የሚ
ባልበት ፡ ምክንያት ፡ ምንድን ፡ ነው ።

ኢትዮጵያስ ፡ የሮማን ፡ ካቶሊክ ፡ የምትቃወማት ፡ ባህሏን ፡ ሹሉ ፡ አንድ ፡ ባንድ ፡ ዐውቃ ፡
ጠንቅቃ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ባለማወቅ ፡ አይደለም ።

እንዲህ ፡ ታውቆ ፡ ተጠንቶ ፡ የተደረገውን ፡ ነገር ፡ ሳታውቀው ፡ ነው ፡ አይፈረድባትም ፡ ኢት
ዮጵያውያን ፡ የኬልቂዶንን ፡ ጉባኤ ፡ በአፍም ፡ በጽሑፍም ፡ ሲነቅፉትና ፡ ሲቃወሙት ፡ ቢገኙ ፡ የእስክ
ንድርያ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ በተገኙል ፡ በሀገራቸው ፡ ውስጥ ፡ የዘሩባቸውን ፡ ያልሆነ ፡ ወሬ ፡ ሳያስተ
ውሉት ፡ በመታለል ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በሌላ ፡ ምክንያት ፡ አይደለም ፡ እያሉ ፡ መጻፍ ፡ ማሸባረቅ ፡
ማባበል ፡ ይባላል ፡ እንጂ ፡ እውነተኛ ፡ ነገር ፡ አይደለም ።

ይህም ፡ በአምልኮተ ፡ እግዚአብሔር ፡ በኩል ፡ ከቤተ ፡ እስራኤል ፡ በቀር ፡ ተቀዳሚ ፡ የሌላት ፡
ኢትዮጵያን ፡ የሚያሳዝናት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ደስ ፡ የሚያሰኛት ፡ አይደለም ። ወዲያውስ ፡ በቅዱሳት ፡
መጻሕፍት ፡ ያልተጻፈ ፡ እንግዳ ፡ ትምህርት ፡ አምጥታ ፡ በአዋርያት ፡ እምነት ፡ ላይ ፡ ያመጠች ፡
የሮማ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ መሆኗ ፡ ሲታወቅ ፡ እስክንድርያና ፡ ኢትዮጵያ/ሌሎችም ፡ አብያተ ፡ ክርስቲ
ያናት ፡ ይህን ፡ ውሳኔ ፡ አንቀበለውም ፡ ቢሉ ፡ በዐመፁ ፡ ከሮም ፡ ጋራ ፡ አንተባበርም ፡ አሉ ፡ ያሰኛ
ቸዋል ፡ እንጂ ፡ ዐመፁ ፡ ያሰኛቸዋልን ፡ አያሰኛቸውም ።

ክ ፍ ል ፩ ።

ደ ራ ሲ ው ።

በጉባኤው ፡ ውስጥ ፡ ስለተደረገው ፡ ያላቸው ፡ ታሪካዊ ፡ ስሕተት ፡
II/ ኢትዮጵያውያናቹ ፡ ዲዮስቆሮስ ፡ በኬልቂዶን ፡ ጉባኤ ፡ ላይ ፡ የተነሣው ፡ ከጥንት ፡ ሲወ
ርድ ፡ ሲዋረድ ፡ የነበረውን ፡ ትምህርት ፡ ጉባኤዎች ፡ ስላበላሹትና ፡ ስለለወጡት ፡ ለመከላከል ፡ ጥሩ
ውግም ፡ ለመጠበቅ ፡ ሲል ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ያምናሉ ፡ ብለው ፡ በሚያጠራጥር ፡ አኳኋን ፡ ተናግረዋል።

መ ላ ሽ ።

፲፪/ እርሰዎ ፡ ራስዎ ፡ በዚህ ፡ መጽሐፍዎ ፡ በገጽ ፡ ፲፪ ፡ ፊትኞቹ ፡ በኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ብቻ ፡ አለ ፡ ብለው ፡ ያስተምራሉ ። ፪ኛቹ ፡ ግን ፡ በክርስቶስ ፡ ሹለት ፡ ባሕርያት ፡ ባንድ ፡ አካል ፡ ሲሉ ፡ ያስተምራሉ ፡ ብለው ፡ መጻፍዎን ፡ አይዘነጉትም ።

ፊትኞች ፡ የተባሉ ፡ ከሐዋርያት ፡ እስከ ፡ ጉባኤ ፡ ኬልቄዶን ፡ ያሉ ፡ አበው ፡ መኾናቸውን ፡ ጌላኞች ፡ የተባሉትም ፡ በጉባኤ ፡ ኬልቄዶን ፡ የተሰበሰቡ ፡ መኾናቸውን ፡ አይከዱም ። ዲዮስቆሮስም ፡ የኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ ባንድ ፡ አካል ፡ ሹለት ፡ ባሕርይ ፡ ብሎ ፡ የወሰነውን ፡ ውሳኔ ፡ አልቀበልም ፡ በማለት ፡ መለየቱ ፡ ግልጽ ፡ ነገር ፡ ነው ።

እንግዲህ ፡ በዚህ ፡ አካላት ፡ የኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ ከጥንት ፡ ሲወርድ ፡ ሲዋረድ ፡ ከሐዋርያት ፡ ተያይዞ ፡ የመጣውን ፡ ባህል ፡ ስለለወጠው ፡ ዲዮስቆሮስ ፡ ይህንን ፡ ባህል ፡ አልቀበልም ፡ ብሎ ፡ ተለየ ፡ ቢባል ፡ ሐሰት ፡ ነው ፡ ብለው ፡ የሚያስተባብሉበት ፡ ምክንያት ፡ ምንድን ፡ ነው ፡ የኬልቄዶን ጉባኤ ፡ የወሰነው ፡ ሌላ ፡ ባህል ፡ ነው ፡ ይላሉን ፡ ወይስ ፡ ዲዮስቆሮስ ፡ ተቀብሎታል ፡ አልተለየም ፡ ይላሉ ።

ደ ራ ሲ ወ ።

፲፪/ በጉባኤው ፡ የተሰበሰቡ ፡ አባቶች ፡ ያወገዙት ፡ ያባረሩትና ፡ ያሳደዱት ፡ እርሱ ፡ ላቀረበላቸው ፡ ሐተታዎች ፡ መልስ ፡ መስጠት ፡ እስከ ፡ ማጣት ፡ ድረስ ፡ ስላሳፈራቸው ፡ ነው ፡ ይላሉ ብለው ይህንም ፡ በማስተባበል ፡ ዐይነት ፡ ተናግረዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፪/ የዚህን ፡ እነጋገር ፡ እውነተኛውን ፡ ነገር ፡ ለማግኘት ፡ ርስዎ ፡ የጻፉልንን ፡ ይህን ፡ መጻፍ ፡ በሰፊው ፡ መመርመር ፡ አስፈላጊ ፡ ነው ። እነሆ ፡ እርሰዎ ፡ ከጉንዳጉንዲ ፡ አገኘሁት ፡ ብለው ፡ በ፪ኛ ፡ ምዕራፍ ፡ በ፳፩ ፡ ገጽ ፡ ላይ ፡ የጻፉት ፡ ኃይለ ፡ ቃል ፡ መርትያን ፡ በነገሠበት ፡ ልዩን ፡ በሮም ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳትነት ፡ በተሾመ ፡ ጊዜ ፡ አውግኪ ፡ የክርስቶስ ፡ ሥጋው ፡ ረቂቅ ፡ ነው ፡ እንደኛ ፡ ሕማም ፡ አይሰማውም ፡ ስላለ ፡ በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ፻፲፱፯ ፡ መምህራን ፡ ተሰበሰቡ ፡ እነሱም ፡ በ፫ኛው ፡ ጉባኤ ፡ የተሰበሰቡ ፡ አበው ፡ በቅዱስ ፡ ቄርሎስ ፡ አፈ ፡ ጉባኤነት ፡ ንስጥሮስን ፡ ያወገዙትን ፡ ውግዘት ፡ ፈርተው ፡ ንስጥሮስ ፡ የክርስቶስ ፡ አካሉ ፡ አንዱ ፡ ከእግዚአብሔር ፡ የተወለደው ፡ አንዱ ፡ ከማርያም ፡ የተወለደው ፡ ሆኖ ፡ ሹለት ፡ ነው ።

እኔህ ፡ ሹለቱ ፡ በተዋሕዶ ፡ ሳይኾን ፡ በመቃረብ ፡ አንድ ፡ ኾኑ ፡ ያለውን ፡ ብቻ ፡ አስቀርተው ፡ ከቄርሎስ ፡ ቃል ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ማለትን ፡ ጨምረው ፡ የንስጥሮስ ፡ ትምህርት ፡ ሹለት ፡ ጠባይፅ ፡ ሹለት ፡ ፈቃድ ፡ ፤ ሹለት ፡ ባሕርይ ፡ ሹለት ፡ ሥምረት ፡ አንዱ ፡ የመለኮት ፡ አንዱ ፡ የትስብእት ፡ በሹለት ፡ ስልት ፡ አንዱ ፡ የመለኮትን ፡ አንዱ ፡ የትስብእትን ፡ ሥራ ፡ ይሠራል ፡ አንዱ ፡ ተአምራት ፡ ያደርጋል ፡ አንዱ ፡ መከራ ፡ ይቀበላል ፡ ስለዚህ ፡ ትስብእት ፡ ከመለኮት ፡ ያንሳል ፡ ብለው ፡ ወሰኑ ፡ የልዩንም ፡ ጦማር ፡ እንደዚሁ ፡ ትላለች ፡ ብሎ ፡ ይተርካል ።

ይህም ፡ ውሳኔ ፡ ርግጠኛ ፡ የኬልቄዶን ፡ ውሳኔ ፡ መኾኑን ፡ በ፳፯ኛ ፡ ገጽ ፡ ወልድ ፡ ዋሕድ ፡ በ፪ ፡ ባሕርያት ፡ ብለው ፡ በ፻፲፰ኛው ፡ ገጽ ፡ ሹለቱ ፡ ፈቃዶች ፡ አልተጣሉም ፡ መቸውንም ፡ አይጣሉም ፡ የትስብእቱ ፡ ባሕርይ ፡ ለመለኮቱ ፡ ባሕርይ ፡ መቸውንም ፡ ጊዜ ፡ እንደ ፡ ተገዛ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ አረጋግጠዋል ።

እንግዲህ ፡ ይህ ፡ ውሳኔ ፡ የኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ ውሳኔ ፡ መኾኑን ፡ በርስዎ ፡ ጽሑፍ ፡ ካረጋገጥን ፡ ወደ ፡ ሌላው ፡ ምርመራ ፡ እንራመድ ።

ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ይኸው ፡ እርሰዎ ፡ የጠቀሱት ፡ መጽሐፍ ፡ በዚህ ፡ ጊዜ ፡ ዲዮስቆሮስ ፡ የንጉሡን ፡ ቁጣ ፡ የማገበሩን ፡ ብዛት ፡ ሳይፈራ ፡ ተነሥቶ ፡ ይህ ፡ እንግዳ ፡ ልማድና ፡ ባህል ፡ ምንድን ፡ ነው ። እንደ ፡ ንስጥሮስ ፡ ሃይማኖታችንን ፡ የሚክድ ፡ አለ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፤ በቄርሎስ ፡ ጊዜ ፡ እንደ ፡ ተደረገው ፡ ጉባኤ ፡ ይከፈትና ፡ እንከራከር ። አባቶቻችን ፡ ያቆየንን ፡ ሃይማኖት ፡ ለመለወጥ ፡ ሹላችሁም ፡ መከራችሁ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ እኔ ፡ ይችን ፡ ጉባኤ ፡ አወግዛታለሁ ፡ አለ ።

በዚህ ፡ ጊዜ ፡ ንጉሡም ፡ ኤጲስቆጶሳቱም ፡ አንድ ፡ ኾነው ፡ ይህ ፡ የምትሰማው ፡ ቃል ፡ ልዩን ፡ የላከው ፡ የሃይማኖት ፡ ጦማር ፡ ነው ፡ ልዩንም ፡ በኢጥሮስ ፡ ወንበር ፡ የተቀመጠ ፡ ርእሰ ፡ ሊቃኑ ፡ ጳጳሳት ፡ ነው ፤ የኢጥሮስም ፡ ወንበር ፡ ካንተ ፡ ወንበር ፡ ይበልጣል ፡ ለምን ፡ አትቀበልም ፡ አሉት ።

ዲዮስቆሮስም ፡ ሲመልስ ፡ ቀድሞ ፡ ሳጥናኤል ፡ ከመላእክት ፡ ኹሉ ፡ በላይ ፡ ያለ ፡ ሊቀ ፡ መላእክት ፡ ነበረ ፡ ሃይማኖቱን ፡ ቢክድ ፡ ግን ፡ ከመዓርጉ ፡ ተዋርዶ ፡ በመንጸፈ ፡ ደይን ፡ ወደቀ ፡ እንደዚህኛውም ፡ ሐዋርያት ፡ ባስተማሩን ፡ ትምህርት ፡ ጸንቶ ፡ ከተገኘ ፡ በሊቀ ፡ ሐዋርያቱ ፡ በጴጥሮስ ፡ ወንበር ፡ የተቀመጠው ፡ አለቃየ ፡ ነው ፡ የሐዋርያትን ፡ ቃል ፡ ለውጦ ፡ ከሃይማኖት ፡ ከወጣ ፡ ግን ፡ እንደ ፡ ሳጥናኤል ፡ ከመዓርጉ ፡ ይዋረዳል ፡ እንጂ ፡ የኔ ፡ አለቃ ፡ ሊኾን ፡ አይችልም ፡ አለ ።

ከዚህ ፡ አያይዞ ፡ ባንድ ፡ በክርስቶስ ፡ ጄ ፡ ፍናማለት ፡ ምንድን ፡ ነው ፡ እስኪ ፡ ንገሩኝ ፡ ክርስቶስን በቃና ፡ ዘገለለ ፡ ወደ ፡ ሠርግ ፡ ቤት ፡ የጠሩት ፡ እንደ ፡ ሰው ፡ ነውን ፡ እንደ ፡ አምላክ ፡ አላቸው ።

እነርሱም ፡ እንደሰው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ አምላክስ ፡ ወደ ፡ ሠርግ ፡ አይጠራም ፡ አሉት ። እርሱም ፡ መልሶ ፡ ውነውንሳ ፡ ወይን ፡ ያደረገው ፡ እንደ ፡ አምላክ ፡ ነውን ፡ ወይስ ፡ እንደ ፡ ሰው ፡ ብሎ ፡ ጠየቃቸው ።

እነርሱም ፡ እንደ ፡ አምላክ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ሰውስ ፡ ውኃውን ፡ ወይን ፡ ሊያደርግ ፡ አይችልም ፡ አሉት ፡ ዲዮስቆሮስም ፡ ሲመልስ ፡ ወደ ፡ ሠርግ ፡ ቤት ፡ የተጠራው ፡ ውኃውንም ፡ ወይን ፡ ያደረገው ፡ እንድ ፡ እርሱ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ከርሱ ፡ ጋራ ፡ ሌላ ፡ የለምና ፡ ወደ ፡ ሠርግ ፡ ቤት ፡ የተጠራው ፡ እርሱ ፡ ውኃውንም ፡ ወይን ፡ እንዳደረገው ፡ እነሆ ፡ ታወቀ ፡ ተረዳ ። የተጠራው ፡ እርሱ ፡ ውኃውን ፡ ወይን ፡ አደረገ ፡ ካላችሁ ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ኹለት ፡ ፈቃድ ፡ ብላችሁ ፡ ከኹለት ፡ ልትከፍሉት ፡ አይቻልም ።

ትንሽ ፡ ቆይታችሁ ፡ ወደ ፡ ሠርግ ፡ የተጠራው ፡ ሥጋ ፡ ነው ፡ ውኃውን ፡ ወይን ፡ ያደረገ ፡ መለኮት ፡ ነው ፡ አትበሉ ፡ እንጂ ፡ ወደ ፡ ሠርግ ፡ ቤት ፡ የተጠራው ፡ ውኃውን ፡ ወይን ፡ አደረገ ፡ የምትሉ ከኾነ ፡ መልካም ፡ ነው ። ከዚህ ፡ አልፋችሁ ፡ ወደ ፡ ሠርግ ፡ ቤት ፡ የተጠራ ፡ ሥጋ ፡ ነው ፡ ውኃውን ፡ ወይን ፡ ያደረገ ፡ መለኮት ፡ ነው ፡ የምትሉ ፡ ከኾነ ፡ ግን ፡ ይህ ፡ ንግግር ፡ ንስጥሮስ ፡ ከእግዚአብሔር ፡ የተወለደው ፡ ተአምራት ፡ ያደርጋል ፡ ከማርያም ፡ የተወለደው ፡ ግን ፡ መከራ ፡ ይቀበላል ፡ ብሎ ፡ ያስተማረውን ፡ ትምህርት ፡ የመሰለ ፡ ነው ።

እናንተም ፡ እንዲህ ፡ የምትሉ ፡ ከኾነ ፡ መለኮት ፡ የሚገባውን ፡ የመለኮትን ፡ ሥራ ፡ የሚሠራ ፡ የማይገባውን ፡ የትሰብእትን ፡ ሥራ ፡ የማይሠራ ፡ ከኾነ ፡ ትሰብእትም ፡ እንደዚሁ ፡ የሚገባውን ፡ የትሰብእትን ፡ ሥራ ፡ የሚሠራ ፡ የማይገባውን ፡ የመለኮትን ፡ ሥራ ፡ የማይሠራ ፡ ከኾነ ፡ መለኮትም ፡ ትሰብእትም ፡ በየራሳቸው ፡ ተለያይተው ፡ በኹለት ፡ መንገድ ፡ መሔዳቸው ፡ ነው ።

እንዲህ ፡ ከኾነ ፡ ተዋሕዶ ፡ ወዴት ፡ አለ ፡ እስኪ ፡ ንገሩኝ ፡ ለትሰብእትስ ፡ ወደ ፡ ሠርግ ፡ ቤት ፡ መጠራት ፡ ልማዱ ፡ ነውና ፡ ይገባዋል ፡ እረ ፡ መለኮት ፡ ወደ ፡ ሠርግ ፡ ቤት ፡ መግባት ፡ የማይገባው ፡ ሲኾን ፡ ለምን ፡ ተጠራ ። ትሰብእት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ መለኮት ፡ አልተጠራም ፡ አልሔይም ፡ እንዳትሉም ፡ ትሰብእት ፡ ብቻውን ፡ ውኃውን ፡ ወይን ፡ ሊያደርግ ፡ አይችልም ፡ መለኮት ፡ ካልሔደ ፡ ውኃውን ፡ ወይን ፡ ግን ፡ አደረገው ፡ ትሰብእት ፡ ሲሔድ ፡ መለኮት ፡ ሔደ ፡ ብትሉ ፡ ግን ፡ እነሆ ፡ መለኮት ፡ የሰውነትን ፡ ሥራ ፡ ሲሠራ ፡ አገኘነው ፡ ማለቃችሁ ፡ ነውና ፡ መለኮት ፡ ከትሰብእት ፡ ጋራ ፡ እንድ ፡ ሆኖ ፡ ወደ ፡ ሠርግ ፡ ቤት ፡ ሲሔድ ፡ ትሰብእትም ፡ ከመለኮት ፡ ጋራ ፡ እንድ ፡ ኾኖ ፡ ውኃውን ፡ ወይን ፡ ሊያደርግ ፡ አግኝተነዋልና ፡ ከዛሬ ፡ ጀምራችሁ ፡ ይህን ፡ ባህላችሁን ፡ ተው ።

ደግሞ ፡ በዮሐንስ ፡ ወንጌል ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በምራቁ ፡ ጭቃ ፡ ለውሶ ፡ ዕውር ፡ ኾኖ ፡ የተወለደውን ፡ ሰው ፡ ግንባሩን ፡ ቀብቶ ፡ ዐይን ፡ እንደ ፡ ፈጠረለት ፡ ተጽፏል ። ትሰብእት ፡ በደረቅ ፡ ግንባር ፡ ዐይን ፡ አልፈጠረም ፡ የምንል ፡ ከኾነ ፡ መለኮት ፡ ጭቃ ፡ የሚለውስበት ፡ ምራቅ ፡ አለውን ፡ የለውም ፡ የሌለውም ፡ ከኾነ ፡ እነሆ ፡ ትሰብእት ፡ በምራቁ ፡ ዐይን ፡ እንደፈጠረ ፡ ዐወቅን ፡ ተረዳና ። ትሰብእት ፡ በምራቁ ፡ ዐይን ፡ ሊፈጥር ፡ ከቻለ ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ኹለት ፡ ፈቃድ ፡ የምትሉት ፡ ወዴት ፡ አለ ፡ በዚህ ፡ ተዋሕዶ ፡ እንድነት ፡ መካከል ፡ ይህ ፡ ምራቁን ፡ እንትፍ ፡ ያለ ፡ (የተፋ) ፡ ነው ።

ይህ ፡ ያዳነው ፡ ነው ፡ (ማለት) ፡ ምራቁን ፡ የተፋ ፡ ደኸ ፡ ነው ፡ ያዳነው ፡ ግን ፡ ይኸኛው ፡ ነው ፡ ብሎ መለያየት ፡ የለም ። የፈጣሪያችን ፡ የእማኑኤል ፡ የተዋሕዶው ፡ ምሥጢር ፡ ከንቱ ፡ ሐሰት ፡ እንዳይኾን ፡ ይህ ፡ የመለኮት ፡ ነው ፡ ይህ ፡ የትሰብእት ፡ ነው ፡ ብለን ፡ ልንለያይ ፡ አይገባንም ።

ወደ ፡ ሠርግ ፡ ቤት ፡ የተጠራው ፡ እርሱ ፡ ነው ፡ ውኃውን ፡ ወይን ፡ ያደረገው ፡ እርሱ ፡ ሰው ፡ እንደመኾኑ ፡ ወደ ፡ ሠርግ ፡ ቤት ፡ ተጠራ ፡ አምላክ ፡ እንደ ፡ መኾኑ ፡ ተአምራት ፡ አደረገ ፡ ሰው ፡ እንደ ፡ መኾኑ ፡ ሲወለድ ፡ በቡትት ፡ ተጠቀለለ ፡ አምላክ ፡ እንደ ፡ መኾኑ ፡ ከሰብእ ፡ ሰገል ፡ እጅ ፡

መንሻ ፡ ተቀበለ ፡ ሰው ፡ እንደ ፡ መሆኑ ፡ ተርቦ ፡ የበለሰን ፡ ፍሬ ፡ ሊበላ ፡ ፈለገ ፡ አምላክ ፡ እንደ መሆኑ ፡ ጽ ፡ እንጀራ ፡ ለጅቢ ፡ ሰው ፡ አበላ ፡ እንደ ፡ ሰውነቱ ፡ መንገድ ፡ በመሔድ ፡ ደከመ ፡ እንደ አምላክነቱ ፡ ባሕሩን ፡ በእግሩ ፡ እየጠቀጠቀው ፡ ሔደ ።

ይህን ፡ ሹሉ ፡ ያደረገ ፡ አንዱ ፡ እርሱ ፡ ቅድመ ፡ ዓለም ፡ ከአብያሉ እናት ፡ የተወለደው ፡ አንድ ፡ ልደት ፡ ሹለተኛው ፡ ድኅረ ፡ ዓለም ፡ ከእመቤታችን ፡ ያለአባት ፡ የተወለደው ፡ አንድ ፡ ሹኖ ፡ ሹለት ፡ ልደት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በፈቃድ ፡ በባሕርይ ፡ በጠባይፅ ፡ ሹለት ፡ አይደለም ፡ ሹለት ፡ አይባልም ፡ እናንተ ፡ የኬልቄዶን ፡ ሰዎች ፡ ስሕተታችሁን ፡ ከእናንተ ፡ አርቁ ፡ አላቸውና ፡ ልዩን ፡ የላካትን ፡ ጦማር ፡ ቀደዳት ፡ ጉባኤውንም ፡ አወገዘ ፡ በዚህ ፡ ምክንያት ፡ በጥፈ ፡ መቼት ፡ ጽሕመንም ፡ ነጩት ጥርሱን ፡ ሰበሩት ፡ ደሴተ ፡ ጋግራ ፡ አጋዙት ፡ በዚያው ፡ ዐረፈ ፡ ይላል ።

እንግዲህ ፡ ይህን ፡ እኳን ፡ ስንመለከተው ፡ እርሱም ፡ እውነት ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ለመስከሩለት ፡ ጁ ፡ ባሕርይ ፡ ጁ ፡ ፈቃድ ፡ ለሚለው ፡ ለኬልቄዶን ፡ ውሳኔ ፡ ይህ ፡ የዲዮስቆሮስ ፡ መልስ ፡ ነው ፡ ተብሎ ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ የሰማነው ፡ ኃይለ ፡ ቃል ፡ ትክክለኛ ፡ መልሱ ፡ መሆኑን ፡ ተረድተናል ። በዚህም ፡ ላይ ፡ ጉባኤዎቹ ፡ ለዲዮስቆሮስ ፡ የመለሱለት ፡ ኃይለ ፡ ቃል ፡ እንደሌለ ፡ ተመልከተናል ።

ርስዎም ፡ በዚህ ፡ ጽሑፍም ፡ ውስጥ ፡ የእስክንድርያ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ኢትዮጵያውያኖቹን ፡ የዲዮስቆሮስን ፡ ስም ፡ ከፍ ፡ ከፍ ፡ ለማድረግ ፡ በኬልቄዶን ፡ ጉባኤና ፡ በልዩን ፡ ጳጳስ ፡ ላይ ፡ ያልሆነ ውን ፡ የሐሰት ፡ ሐሜት ፡ እየፈጠሩ ፡ አውሩባቸው ፡ ደግሞም ፡ የኬልቄዶንን ፡ ጉባኤ ፡ የሚያስነቅፉ ፡ ኑፋቄያቸውንም ፡ የሚያስመሰግኑ ፡ ብዙ ፡ ተአምራቶች ፡ ተፈጽመዋል ፡ ሲሉ ፡ ራሳቸው ፡ ፈጥረው ፡ በማውራት ፡ አታለልዋቸው ፡ ከማለት ፡ በቀር ፡ ይህን ፡ ቢላቸው ፡ እንዲህ ፡ ብለው ፡ መለሱለት ፡ እንዲህ ፡ ብለው ፡ ተናግረው ፡ መልስ ፡ አሳጡት ፡ ብለው ፡ ወይንም ፡ በጠቅላላው ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ አነጋገር ፡ በጉባኤው ፡ ላይ ፡ አልተነገረም ።

ዲዮስቆሮስም ፡ የተናገረው ፡ እንዲህ ፡ ብሎ ፡ ነው ፡ ጉባኤውም ፡ የመለሰ ፡ እንዲህ ፡ ብሎ ፡ ነው ፡ የሚል ፡ መቃወሚያ ፡ አልጸፉም ፡ ማናቸውም ፡ የተነገረ ፡ ነገር ፡ ሹሉ ፡ መቃወሚያ ፡ ቀርቦ በት ፡ ካልተለወጠ ፡ በቀር ፡ ቀዋሚ ፡ እውነት ፡ ሹኖ ፡ መቅረት ፡ አለበት ፡ በዚህ ፡ መሠረት ፡ እኛም ፡ በዚህ ነገር ፡ ተቃዋሚ ፡ ስላልቀረበበት ፡ ቅዱስ ፡ ዲዮስቆሮስ ፡ በኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ የተሰበሰቡ ፡ አባቶችን ፡ መልስ ፡ እስከ ፡ ማሳጣት ፡ ድረስ ፡ ደርሶ ፡ አሳፍሯቸዋል ፡ ለማለት ፡ ችለናል ።

ደ ራ ሲ ው ።

፲፬/ ጳላም ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ የኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ በኤፌሶን ፡ ጉባኤ ፡ የተወሰነውን ፡ አፍርሶ ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ አስተምሯል ፡ ብለው ፡ ያምናሉ ፡ ሲሉ ፡ በማጠራጠር ፡ ተናገረዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፭/ አሁን ፡ ይህ ፡ የሚናገሩት ፡ ነገር ፡ በላይኛው ፡ አንቀጽ ፡ ቅዱስ ፡ ዲዮስቆሮስ ፡ ወደ ፡ ሠርግ ቤት ፡ የተጠራ ፡ ትሰብእት ፡ ነው ፡ ወኃውን ፡ ወይን ፡ ያደረገ ፡ መለኮት ፡ ነው ፡ የምትሉ ፡ ከሆነ ፡ ንስጥሮስ ፡ ከርስቶስ ፡ ሹለት ፡ አካል ፡ ሹለት ፡ ባሕርይ ፡ ስለሆነ ፡ ከማርያም ፡ የተወለደው ፡ መከራ ፡ ይቀበላል ፡ ከአብ ፡ የተወለደው ፡ ተአምራት ፡ ያደርጋል ፡ ብሎ ፡ ካስተማረው ፡ ትምህርት ፡ ጋራ ፡ እንድ ፡ ነው ፡ ሲል ፡ የተናገረውን ፡ ነገር ፡ ነው ። ለዚህ ፡ መልሱ ፡ በላይኛው ፡ መሥመር ፡ ስለተሰጠ ፡ አሁን ፡ ሹለተኛ ፡ አላስረዳንም ።

ደ ራ ሲ ው ።

፲፮/ ከዚህም ፡ በስተቀር ፡ ልዩን ፡ የርማው ፡ ጳጳስ ፡ የአውጣኪ ፡ ወገን ፡ ሽኗል ፡ ስለዚህም ፡ አይዞህ ፡ ባህልህን ፡ በመያዝ ፡ በርታ ፡ ሲል ፡ የግጽፍናት ፡ ደብዳቤ ፡ ጽፎ ፡ ልኮለታል ፡ ይላሉ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፯/ ኢትዮጵያ ፡ የአውጣኪን ፡ ባህል ፡ ተቀባይ ፡ አለመሆኗን ፡ ርስም ፡ ራስም ፡ በጆፈ ፡ ገጽ ፡ በኢትዮጵያ ፡ የአውጣኪን ፡ ባህል ፡ ልስበክ ፡ ብሎ ፡ ገብቶ ፡ ሳይባረር ፡ የቀረ ፡ የለም ፡ ብለው ፡ እንዲሁም ፡ በጆፈ ፡ ገጽ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ትምህርት ፡ ለንስጥሮስ ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ ለአውጣኪም ፡ ባህል ፡ ፈጽሞ ፡ ተቃራኒ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ አረጋግጠው ፡ መስከረውልናል ።

ስለዚህ ፡ የአውጣኪን ፡ ነገር ፡ ከቁም ፡ ነገር ፡ አግብተን ፡ የማንመለከተው ፡ ስለሆነ ፡ ቢጽፍለትም ፡ ባይጽፍለትም ፡ የሹለቱ ፡ ጉዳይ ፡ ነው ፡ እኛን ፡ የማያገባን ፡ ስለሆነ ፡ ለዚህ ፡ መልስ ፡ ልሰጥበት ፡ አልፈለግሁም ።

የሰ. 269

ደ ራ ሲ ው

፲፪/ የኬልቂዶን ጉባኤ ታሪክ እንደ ኢትዮጵያ አስተያየት ትልቅ ግምት ባላቸው በኹለት መጻሕፍቶቻቸው ተተርኮ እናገኘዋለን እኒህም መጻሕፍቶች እንደኛው የኢትዮጵያ የሃይማኖት ትምርት የሚገለጥበት ምሥጢረ ሥላሴ የተባለው ኹለተኛ ከጉንዳጉንዲ የተገኘው የእጅ ጽሑፍ ነው ብለው የመጻሕፍቱን መገኛ ካስረዱ በኋላ ምሥጢረ ሥላሴ የተባለው መጽሐፍ ስለ ንስጥሮስና ስለ አውጣኪ ይናገራል

ሀ/ስለ ንስጥሮስ ሲናገር ንስጥሮስ የቀስጥንጥንያ ሊቀ ጳጳስ ነው በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ እምነቱን ሲገልጽ ክርስቶስ ኹለት አካል ኹለት ባሕርይ ኹለት ፈቃድ ኹለት ግብር ነው ተዋሕዶውም የፈቃድና የፍቅር ነው እንጂ የባሕርይ አልኾነም እመቤታችን የወለደችው ክርስቶስ ሰው ነው እንጂ አምላክ አይደለም የእግዚአብሔር የባሕርይ ልጅ በክርስቶስ ያደረበት እንደኾነ የእግዚአብሔር የጸጋ ልጅ ይኾናል እያለ ያስተምር ነበረ

የአስከንድርያው ሊቀ ጳጳሳት ቅዱስ ቄርሎስ ይህንን ስምት ለታላቁ ቴዎዶሶስ ነግሮ በኤፌሶን ጉባኤ ተደረገ ፪/ ኤጲስቆጶሳት ተሰበሰቡ የሮሙ ሊቀ ጳጳሳት ቅዱስ ሰጢንም ስለ ሽምግልናው መምጣት ባይቻለው ፪/ ኤጲስቆጶሳት ፪/ ቀሳውስት ልኮ ነበረ

የንስጥሮስን ባህል ከቃሉ ለመረዳት ና ብለው ቢልኩበት አልመጣም አለ በደብዳቤ ቢከራከሩትም አሻፈረኝ አልሰማም ብሎ ቢመልስ እርሱንም ሃይማኖቱንም ገዝተው ከሹመቱም ሽረው ሰደት ፈረዱበት በግብጽ ውስጥ አካሄደው ከምትባል ከተማ ተሰዶ ሞተ ይላል ብለው ጠቅሰው ተርክዋል

መ ላ ሽ

፲፪/ ይህን ታሪክ ስንኳንስ ሌላ ተቀዋሚ ሊኖረው እርስዎም ቢኾኑ ይህ ታሪክ ሐሰት ነው ንስጥሮስም እንዲህ ብሎ አልካደ በኤፌሶንም ጉባኤ አልተደረገ ብለው በጭራሽ አልካዱም ወይም በክፈል የንስጥሮስ ባህል እንዲህ እንዲህ ነው እንጂ እንዲህ አይደለም ብለው የጻፉት ማስተባበያ ቃል የለም ስለዚህ ማስተባበያ ያልቀረበበት ነገር ኹሉ በእውነትነት ጸንቶ ይቀራል ብዬ ከላይ እንደ ገለጽኩልም ይህም ታሪክ ተቃራኒ የሌለው ስለኾነ እውነተኛ ታሪክ አድርገን ተቀብለንዋል

በዚህ መሠረት የኬልቂዶን ውሳኔ ጠንክረን የምንቃወመው ይህ የኤፌሶን ጉባኤ አውጣጡ ከለየው ከንስጥሮስ ባህል አንድ አካል ማለትን ብቻ አስቀርቶ ኹለት ባሕርይ ፪/ ፈቃድ ፪/ ግብር የሚለውን የንስጥሮስን ባህል ተቀባይ ኾኖ ስላገኘው ነው ከዚህ ሌላ ንስጥሮስ ተዋሕዶው የፈቃድ የፍቅር ነው እንጂ የባሕርይ አይደለም እመቤታችን የወለደችው ሰው ነው እንጂ አምላክ አይደለም የሚለውን ባህል ይህ የኬልቂዶን ጉባኤ ተቀባይ መኾኑን በዚህ መጽሐፍም ለባሕርይ መለኮቱ ባሕርይ ትስብ እቱ መቸም ቢኾን እንደ ተገዛ ነው ኹለቱ ፈቃዶች አይጣሉም ብለው በ፲፭ ገጽ ገልጠውታል ስለዚህ የኬልቂዶን ጉባኤ ውሳኔ ከንስጥሮስ ባህል በምንም ያልተለየ መኾኑ ግልጽ ነው

ደ ራ ሲ ው

፲፪/ ስለ አውጣኪ ሲናገር አውጣኪ የቀስጥንጥንያ ባለገዳም ነው እርሱ የጌታችን ሥጋ ረቂቅ ነው ሕግም መከራ አያገኘውም አይሰማውም እያለ ያስተምር ነበረ አውሳብዮስ የተባለ የንስጥሮስ ጠበቃ የነበረ በቀስጥንጥንያ ሊቀ ጳጳስ በፍላጎያኖስ ላይ ከሰሰው የቀስጥንጥንያው ሊቀ ጳጳሳት ፍላጎያኖስ ይህንን የአውጣኪን ክህደት በሰማ ጊዜ ፩/ ኤጲስቆጶሳት ሰብሰቡ አውጣኪን አውግዞ ለየው ነገር ገን እኒህ የተሰበሰቡት ፬/ ኤጲስቆጶሳትና ፍላጎያኖስ የአውጣኪን ተሳታፊ አጠፋን ሲሉ የንስጥሮስን ክህደት ኹለት ባሕርይ በማለት እደሱት አውጣኪም ወደ ሮሙ ሊቀ ጳጳሳት ወደ ልዩን ዘንድ አለአገባብ ተገዝተኩ ብሎ ላከ

ልዩንም ይድረስ ከከበረ ልጄ ከአውጣኪ የላከህልኝን ቃል አወቅሁት እነዚያ ደፋሮች የንስጥሮስን ኦፋቄ እንደ ገና ማሳደሳቸውን እገኘሁት አንተ ግን አይዞህ ባለህበት

ጥናት፡ በቀናት፡ ሃይማኖት፡ አምላክ፡ ይጠብቅህ፡ ነገርክን፡ እስክጨርስልህ፡ ድረስ፡ በርታ፡ ተጻፈ በየዚራን፡ ወር፡ በ፪፻፶፫፡ ዓመተ፡ ምሕረት፡ የሚል፡ ደብዳቤ፡ ጻፈለት።

አውጣኪ፡ ወደ፡ ልዩን፡ እንደ፡ ላከ፡ እንዲሁም፡ ወደ፡ ንጉሡ፡ ወደ፡ ቴዎዶሮስ፡ ያለጋጢ አት፡ ተገዝትኩ፡ ፍርድ፡ ይታይልኝ፡ ሲል፡ አቤቱታውን፡ አቀረበ። ንጉሥ፡ ቴዎዶሮስም፡ ይህን፡ በሰማ፡ ጊዜ፡ ከእስክንድርያ፡ ዲዮስቆሮስን፡ የልዩኛስ፡ ዘኢየሩሳሌምን፡ ድሙኑስ፡ ዘአንጾኪያን፡ እስጢፋኖስ፡ ዘኤፌሶንን፡ አስጠራቸው፡ እነርሱም፡ እንደ፡ መጡ፡ ሆኑ፡ ኤጲስቆጶስት፡ ሰብሰበው፡ አውጣኪን፡ የገዘትከበትን፡ ምክንያት፡ መጥተህ፡ ንገረን፡ ብለው፡ ቀስጥንጥንያ፡ ከፍላብ ያኖስ፡ ዘንድ፡ ራኩበት። ፍላብያኖስም፡ ወደ፡ ልዩን፡ ዘሮም፡ ዘንድ፡ ተማጽኖብሃለሁ፡ አድነኝ፡ ሲል፡ ላከኛ፡ ጉባኤው፡ ለላከበት፡ አልመጣም፡ እንቢኝ፡ ብሎ፡ ቀረ።

ልዩንም፡ ለአውጣኪ፡ አይዘህ፡ ብሎ፡ እንደላከበት፡ ለፍልብያኖስም፡ አይዘህ፡ ብሎ፡ ላከበት፡ ፍላብያኖስም፡ የልዩንን፡ ቃል፡ ተሰፋ፡ በማድረግ፡ ጉባኤውን፡ አልመጣም፡ ብሎ፡ ቀረ።

ከዚህ፡ በኋላ፡ ከዲዮስቆሮስ፡ ጋራ፡ የተሰበሰቡ፡ ሆኑ፡ ኤጲስቆጶስት፡ ፍላብያኖስ፡ መጥቼ፡ የገዘትከበትን፡ ምክንያት፡ አላስረዳም፡ ሰላሳቸው፡ አውጣኪን፡ አስጠርተው፡ ሃይማኖቱን፡ ጠየቁት፡ እሱም፡ ከህደቱን፡ በልቡ፡ አስቀምጦ፡ ሃይማኖቱ፡ የ፲፻፲፭፡ ሊቃውንት፡ ሃይማኖት፡ ነው፡ ብሎ፡ ነሐምን፡ በ፩፡ አምላክ፡ ካለው፡ ዠምሮ፡ ሐመ፡ ወጥተ፡ ወተቀብረ፡ ወተንሥአ፡ እሙታን፡ እስከሚላው፡ ድረስ፡ እያነበበ፡ ሃይማኖቱ፡ ይህ፡ ነው፡ ብሎ፡ ገለጸ፡ ቴሳፌ፡ ብዬ፡ መናገራን፡ አላውቅም፡ አለ።

ከዚህ፡ በኋላ፡ ዲዮስቆሮስ፡ የተሰበሰቡትን፡ ኤጲስቆጶስት፡ ምን፡ ትላላችሁ፡ ብሎ፡ ቢጠይቃቸው፡ የልዩኛስ፡ ዘኢየሩሳሌም፡ አውጣኪ፡ ከፈታችን፡ የታመነበት፡ ሃይማኖት፡ የ፲፻፲፭፡ ሃይማኖት፡ ነውና፡ ከግዝቱ፡ ይፈታ፡ ከሹመቱ፡ ይግባ፡ አለ፡ ድሙኑስ፡ ዘአንጾኪያም፡ እኔ፡ አስቀድሜ፡ አውጣኪን፡ መገዘቱ፡ ፍላብያኖስ፡ ቢልከብኝ፡ ነው፡ አሁን፡ ግን፡ በወረቀት፡ ጽፎ፡ ለእናንተ ያቀረበውን፡ ሃይማኖት፡ ብመለከተው፡ በኒቅያ፡ ጉባኤ፡ የተወሰነው፡ ሃይማኖት፡ ነው፡ አለ።

እንዲሁም፡ እስጢፋኖስ፡ ዘኤፌሶን፡ ከምእመናን፡ ይቀላቀል፡ አለ፡ ከርሱም፡ ቀጥሎ፡ ጳላስ ዩስ፡ ዘቀላርያ፡ ይግባ፡ ሲል፡ ፈረደ፡ ከያገሩ፡ የተሰበሰቡትም፡ አበው፡ ሹሉ፡ እንደዚሁ፡ ፈረዱ፡ ከዚህ፡ ሹሉ፡ በኋላ፡ ዲዮስቆሮስ፡ ተነሥቶ፡ እናንተ፡ እንዲህ፡ ከፈረዳችሁ፡ እኔም፡ ይህን፡ የተቀደሰው፡ ጉባኤ፡ የሰጠውን፡ ፍርድ፡ እቀበላለሁ፡ አውጣኪም፡ ከሹመቱ፡ ይመለስ፡ ከግዝቱ፡ ይፈታ ስል፡ ፈርጃለሁ፡ አለ።

ደግሞ፡ የአውጣኪ፡ መነኮሳት፡ ጥፋታችንን፡ ሳናውቅ፡ ፍላብያኖስ፡ ገዝተን፡ ብለው፡ ለጉባኤው፡ አቤት፡ አሉ። ዲዮስቆሮስ፡ ከጉባኤው፡ ጋራ፡ ሹኖ፡ እናንተን፡ እንጠረጥራችኋለን፡ የምታምኑትን፡ ሃይማኖት፡ ግለጹልን፡ አላቸው፡ መነኮሳቱም፡ ሆኑ፡ በኒቅያ፡ በወሰኑትና፡ ፪ቱ፡ ፻፡ ሊቃውንት፡ በዚች፡ በቀስጥንጥንያ፡ ከተማ፡ በወሰኑት፡ ሃይማኖት፡ እናምናለን፡ አሉ።

ዲዮስቆሮስም፡ በጌታችን፡ በኢየሱስ፡ ከርስቶስ፡ እንደ፡ ቅዱስ፡ አትናቴምስ፡ እንደ፡ ቅዱስ፡ ቄርሶስ፡ እንደ፡ ቅዱስ፡ ጎርጎርያስ፡ እንደ፡ ቀሩት፡ ቅዱሳን፡ አበው፡ እምነት፡ ታምናለችሁን፡ አላቸው። መነኮሳቱም፡ አዎን፡ እናምናለን፡ አሉ። ከዚህ፡ በኋላ፡ የልዩኛስ፡ ዘኢየሩሳሌም፡ በእውነትነቱ፡ ሃይማኖት፡ ካመኑ፡ ከምእመናን፡ ጋራ፡ ይቀላቀሉ፡ ሲል፡ ፈረደ።

ከዚህም፡ በኋላ፡ የቀረው፡ ጉባኤ፡ ይህንን፡ ፍርድ፡ ተቀብለናል፡ አሉ። በመጨረሻም፡ ቅዱስ ፍላብያኖስ፡ ዘኢየሩሳሌም፡ የመነኮሳቱን፡ ሃይማኖት፡ መርምረን፡ ከምእመናን፡ ጋራ፡ ይቀላቀሉ፡ ካልን፡ እኔም፡ ፍላብያኖስን፡ በክርስቶስ፡ እንዴት፡ እንደሚያምን፡ ሃይማኖቱን፡ እንጠይቀው፡ ብሎ፡ አስጠራ፡ ለጉባኤው፡ ፈቺ፡ ቢጠይቀው፡ በንስጥርስ፡ ሃይማኖት፡ ሹሉት፡ ባሕርይ፡ ግለቱን፡ ገለጸ።

በዚህ፡ ጊዜ፡ የተሰበሰቡት፡ ሆኑ፡ ኤጲስቆጶስት፡ ከቴዎዶሮስ፡ ዲዮስቆሮስ፡ ጋራ፡ አንድ፡ ሹነው፡ ፍላብያኖስን፡ ገዝተው፡ ከክዛቱ፡ ፋናት፡ ከዚህም፡ አንድቅዱስ፡ ቄርሶስ፡ እንደቅዱስ፡ አትናቴምስ፡ ሥጋው፡ ቃል፡ ከክርስቶስ፡ በተዋሕዶ፡ አንድ፡ ባሕርይ፡ የግድል፡ ገዝተናል፡ ሲሉ፡ ወሰኑ፡ ይላል፡ ብለው፡ ከመጽሐፉ፡ ያገኙትን፡ ታሪክ፡ ከተረኩ፡ በኋላ፡ እንደሚታየው፡ በተጠቀሰው፡ መጽሐፍ፡ ውስጥ፡ ስለኬልቂዶን፡ ጉባኤ፡ ምንም፡ አይነገርበትም፡ ከርሱ፡ በፊት፡ ስለሹነው ግርግርና፡ ከጉባኤው፡ ተካፋይ፡ ስለሆኑት፡ ዋና፡ ዋናዎቹ፡ ታላላቅ፡ ሰዎች፡ ብቻ፡ እነጋገሩን፡ ምንም፡ ሳያገላ፡ ይናገራል፡ ብለዋል።

መ ላ ሽ ።

፲፮/ በዚህ ፡ እነጋገርም ፡ አሁን ፡ ከዚህ ፡ መጽሐፍ ፡ የጠቀሱትን ፡ ታሪክ ፡ ግርግር ፡ ነው ፡ እነጋገሩ ፡ የኃላ ፡ አይደለም ፡ የሚል ፡ ስም ፡ ከመስጠትም ፡ በቀር ፡ ይህ ፡ የተጠቀሰው ፡ ጉባኤ ፡ መስብሰብ ፡ ይህን ፡ ውሳኔ ፡ መወሰኑ ፡ እርግጠኛ ፡ መሆኑን ፡ አረጋግጠውልናል ፡ ማለት ፡ ነው ።

እንግዲህ ፡ ጉባኤውና ፡ ውሳኔው ፡ እውነት ፡ መሆኑን ፡ ካረጋገጠልን ፡ የታሪኩን ፡ ኹናቷ ፡ ወደ መመርመር ፡ እንመለስ ።

የንስጥሮስ ፡ ክህደቱ ፡ ሹለት ፡ ባሕርይ ፡ ሹለት ፡ አካል ፡ ሹለት ፡ ፈቃድ ፡ ማለት ፡ እንደ ሆነ ፡ በኢፌሪንም ፡ የተሰበሰቡ ፡ ፪፻ ፡ ኢ.ኢ.ስቆጶሳት ፡ በቅዱስ ፡ ቄርሎስ ፡ አፈ ፡ ጉባኤነት ፡ አውግዘው ፡ የለዩት ፡ ይህንን ፡ ባህል ፡ መሆኑን ፡ ባለፈው ፡ አንቀጽ ፡ ተረድተናል ። እርስዎም ፡ በዚህ ፡ በመጽሐፍም ፡ በ፲፪ኛ ፡ ገጽ ፡ ፈተኞች ፡ በኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ብቻ ፡ አለ ፡ ብለው ፡ ያስተምራሉ ፡ ሹለተኞቹ ፡ በክርስቶስ ፡ ሹለት ፡ ባሕርያት ፡ ባንድ ፡ አካል ፡ ሲሉ ፡ ያስተምራሉ ፡ ብለው ፡ አረጋግጠውልናል ።

እንግዲህ ፡ ይህ ፡ ታሪክ ፡ አውግኪ ፡ የክርስቶስ ፡ ሥጋው ፡ ረቂቅ ፡ ነው ፡ ሕግም ፡ ሞት ፡ አይሰጣቸውም ፡ ተዋሕዶውም ፡ ቱሳሌ ፡ ነው ፡ ቢል ፡ ፍላጊያኛስ ፡ ፬ ፡ ኢ.ኢ.ስቆጶሳት ፡ ይዞ ፡ አውገዘው ፡ ስለሆነም ፡ አውግኪ ፡ ቱሳሌ ፡ ያለውን ፡ ክህደት ፡ ለማጥፋት ፡ ሲል ፡ ሹለት ፡ ባሕርይ ፡ በማለት ፡ የንስጥሮስን ፡ ክህደት ፡ አደሰው ፡ ብሎ ፡ እንደሰረዘን ፡ ይህ ፡ የሹለት ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ሥር ፡ የሰደደና ፡ ያቆጠቆጠ ፡ በፍላጊያኛስ ፡ ጊዜ ፡ መሆኑ ፡ ነው ። ቱሳሌም ፡ ማለት ፡ መቀላቀል ፡ መደባለቅ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ለምሳሌ ፡ በገና ፡ ወተት ፡ በቀላቀልዋቸው ፡ ጊዜ ፡ ቡን ፡ ጥቂረቱን ፡ ለቆ ፡ ወደነጭነት ፡ ይላባል ፡ ወተትም ፡ ነጭነቱን ፡ ለቆ ፡ ወደ ፡ ጥቂረት ፡ ይላባል ፤ በመካከላቸው ፡ ሌላ ፡ መልክ ፡ ይፈጠራል ፡ ሌላ ፡ ጣዕም ፡ ይወለዳል ፡ በዚህ ፡ አኳኋን ፡ እንደአውግኪ ፡ ባህል ፡ የክርስቶስ ፡ ተዋሕዶ ፡ ቱሳሌ ፡ ነው ፡ የተባለ ፡ እንደሆነ ፡ መለኮት ፡ መለኮትነቱን ፡ ለቆ ፡ ትስብእትም ፡ ትስብእትነቱን ፡ ለቆ ፡ በመካከላቸው ፡ ሌላ ፡ ሕግም ፡ ሞት ፡ የማይሰማው ፡ ረቂቅ ፡ ሥጋ ፡ ሆነ ፡ ከማለት ፡ ያደርሳል ።

እንዲህም ፡ ከሆነ ፡ መጽሐፍት ፡ ሹሉ ፡ ናጽንዕ ፡ አሚን ፡ ቦቱ ፡ እስመ ፡ ኢኮነ ፡ ሊቀ ፡ ካህናቲነ ዘኢይክል ፡ ሐሚመ ፡ ለድካምን ፡ ዳዕሙ ፡ ምኩር ፡ በሹሉ ፡ አምሳሊን ፡ ዘእንበለ ፡ ኃጢአት ፡ ባሕርታ ፡ ዕብ ፡ ፩ ፡ ፲፩—፲፮ ።

ሊቀ ፡ ካህናታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ከኃጢአት ፡ በቀር ፡ እንደኛ ፡ ሰው ፡ ሆኖ ፡ እኛን ፡ መስሎ ፡ በእኛ ፡ በደረሰበን ፡ ጸዋትወ ፡ መከራ ፡ ሹሉ ፡ የተፈተነ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የኛን ፡ ድካም ፡ ለማጥፋት ፡ እኛን ፡ ለማበርታት ፡ መከራ ፡ መቀበል ፡ የማይቻለው ፡ አይደለም ፡ አያሉ ፡ የተናገሩት ፡ ሹሉ ፡ ከጉቱ ፡ ሐሰት ፡ ሆኖ ፡ መቅረቱ ፡ ነው ።

ሹለት ፡ ባሕርይ ፡ ሹለት ፡ ፈቃድ ፡ ማለትም ፡ የክርስቶስን ፡ ተዋሕዶ ፡ ጎድረት ፡ ወይም ፡ ተላጽቆ ፡ ተቃርቦ ፡ ያደርገዋል ፡ እንጂ ፡ ፍጹም ፡ ተዋሕዶ ፡ ሊያደርገው ፡ አይችልም ።

ተላጽቆ ፡ ተቃርቦ ፡ ማለትም ፡ የዕንጨትና ፡ የብረት ፡ ሠራተኛ ፡ ዕንጨቱን ፡ ጠርቦ ፡ አለዝቦ ፡ ብረቱን ፡ ጥርዶ ፡ አስማምቶ ፡ በምስግር ፡ ቢያያይዛቸው ፡ ለጊዜው ፡ አንድ ፡ ይሆናሉ ፡ ምስግር ፡ ሲነቀል ፡ ይለያያሉ ፤ እነዚህ ፡ ተዋሕዶ ፡ ሊባል ፡ አይቻልም ፡ የክርስቶስንም ፡ ተዋሕዶ ፡ እንደዚህ ፡ ነው ፡ ያልን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ወንጌላዊ ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ ያለው ፡ ታበለ ፡ ውሸት ፡ ሆነ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ከነርሱ ፡ በፊት ፡ በሮም ፡ በሌላውንድርያም ፡ የነበሩ ፡ አባቶቻችን ፡ ግን ፡ የክርስቶስ ፡ ተዋሕዶ ፡ እንደ ፡ ንስጥሮስ ፡ ጎድረት ፡ ወይም ፡ ተላጽቆ ፡ ተቃርቦ ፡ እንደ ፡ አውግኪ ፡ ቱሳሌ ፡ ሳይሆን ፡ እንደ ፡ ነፍስና ፡ እንደ ፡ ሥጋ ፡ የከዊን ፡ በተወሰነ ፡ መሆኑን ፡ ጠንቅቀው ፡ አስረድተውናል ።

የሮምያው ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ አቡሊድስ ፡ (ሒፖሊቶስ) በሃይማኖተ ፡ እበው ፡ ወዘተወልደ ፡ እግርያም ፡ ደንግል ፡ እምድገረ ፡ ተሰምየ ፡ ፩ ፡ ዋሕዶ ፡ ውሕቱም ፡ ዘቦቱ ፡ ኮነ ፡ ውሕ ፡ ፩ ፡ ሀላጭ ፡ ወ፩ ፡ አካል ፡ ውሕቱ ፡ ወአልቦ ፡ ውስቴቱ ፡ ዘይትከፈል ፡ ጎበ ፡ ፪ ፡ አልቦ ፡ ለሥጋሁ ፡ ሀላጭ ፡ ፍለጥ ፡ እመ ለኮቱ ፡ ጎበ ፡ ገጸ ፡ ፍና ፡ ወኢለመለኮቱ ፡ አልቦቱ ፡ ሀላጭ ፡ ፍለጥ ፡ እምትስበእቱ ፡ ጎበ ፡ ገጸ ፡ ፍና ፡ አላ ፡ ከመ ፡ ብእሲ ፡ ዘ፩ ፡ ሀላጭሁ ፡ ከማሁ ፡ ውሕቱ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘኮነ ፡ በአርዓያ ፡ ዕንላ ፡ እመሕያው።

ሶበስ ፡ ኢያሕመርም ፡ በተዋሕዶ ፡ ናሁ ፡ ይደልዎሙ ፡ ዓዲ ፡ ይክፍልም ፡ ለብእሲ ፡ ጎበ ፡ ብዙኅ ፡ ወይበልዎ ፡ ከመ ፡ ቦቱ ፡ ሀላጭያት ፡ ብዙኃን ፡ እስመ ፡ ሥጋ ፡ እስትጉቡእ ፡ ውሕቱ ፡ እምብዙኅ ፡ እም

ሳላት ፡ እምነ ፡ አዕዕምት ፡ ወአምትንት ፡ ወአሥራው ፡ ወሥጋ ፡ ወማዕስ ፡ ወአጽፋር ፡ ወፀጉር ፡ ወደም ፡ ወመንፈስ ፡ ወእሱ ፡ ኩሉ ፡ ፍሉጣን ፡ በበይናቲሆሙ ፡ ወዳዕሙ ፡ በአማን ፡ ጀ ፡ ህላዌ ፡ ወእቱ ፡ ወከማሁ ፡ መለኮትሂ ፡ ወትሰብእት ፡ ጀውእቱ ፡ ወኢይትከፈል ፡ ኀበ ፡ ጀ ፡ ህላዌ ፡

ከማርያም ፡ የተወለደ ፡ እርሱ ፡ በተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ ከኾነ ፡ በእላ ፡ ኹሉ ፡ በርሱ ፡ የተፈጠረበት ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ወደ ፡ ኹለትነት ፡ መከፈል ፡ የለበትም ፡ በሰው ፡ አምሳል ፡ ሰው ፡ የኾነ ፡ ክርስቶስ ፡ ባሕርይ ፡ አካሉ ፡ አንድ ፡ እንደኾነ ፡ እንደ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ለትሰብእቱ ፡ በማናቸውም ፡ ነገር ፡ ከመለኮቱ ፡ የሚለይበት ፡ አካል ፡ ባሕርይ ፡ ለመለኮቱም ፡ በማናቸውም ፡ ነገር ፡ ከትሰብእቱ ፡ የሚለይበት ፡ አካል ፡ ባሕርይ ፡ የለውም ፡

በተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ የኾነ ፡ ክርስቶስን ፡ ባንድነት ፡ የግያውቁት ፡ ከኾነስ ፡ ሰውም ፡ ሥጋው ፡ ከአጥንት ፡ ከጅማት ፡ ከሥጋ ፡ ከደም ፡ ከጥፍር ፡ ከጠጉር ፡ ከቁርበት ፡ ከብዙ ፡ ነገር ፡ የተጠራቀመ ፡ ነውና ፡ ብዙ ፡ አካል ፡ ከሥጋ ፡ ከነፍስ ፡ የተዋሕደ ፡ ነውና ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ከብዙ ሊከፋፍሉት ፡ ይገባቸዋል ፡ ነገር ፡ ግን ፡ እነዚህ ፡ ሁሉ ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ የተለያዩ ፡ ሲኾኑ ፡ በእውነት ፡ አንድ ፡ ናቸው ፡ እንጂ ፡ ልዩዎች ፡ አይደሉም ፡ እንደዚህኸውም ፡ መለኮትና ፡ ትሰብእትም ፡ በተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ወደ ፡ ኹለትነት ፡ ተከፍሎ ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ አይደለም ፡

ወልደ ፡ ዕጻለ ፡ እመሕያው ፡ ዘወረደ ፡ እምሰማያት ፡ ወወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘተወልደ ፡ እምብእሲት ፡ ኢይትዊከፍ ፡ ክፍለተ ፡ ኀበ ፡ ጀ ፡ ህላዌ ፡ ከሰማይ ፡ የወረደው ፡ ወልደ ፡ ዕጻለ ፡ እመሕያው ፡ ከማርያም ፡ የተወለደው ፡ ወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ነውና ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ወደ ፡ ኹለትነት ፡ አይከፈልም ፡ ግለት ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ አይደለም ፡

ወእመ ፡ አኮስ ፡ ዘወረደ ፡ እምሰማይ ፡ ይሰመይ ፡ ወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወአኮ ፡ ወልደ ፡ ዕጻለ ፡ እመሕያው ፡ ወዘሂ ፡ ተወልደ ፡ እምብእሲት ፡ ይሰመይ ፡ ወልደ ፡ ዕጻለ ፡ እመሕያው ፡ ወአኮ ፡ ወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡

እንዲህ ፡ ካልኾነስ ፡ ከሰማይ ፡ የወረደው ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ እንጂ ፡ የሰው ፡ ልጅ ፡ ባልተባለም ፡ ነበር ፡ ከማርያም ፡ የተወለደውም ፡ የሰው ፡ ልጅ ፡ በተባለ ፡ እንጂ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ ባልተባለም ፡ ነበረ ፡

ወዝንቱ ፡ ንባብ ፡ ይተሉ ፡ ስሕተቶሙ ፡ ወዕልወቶሙ ፡ ለጳውሎዕውያን ፡ እንዲህ ፡ ግለት ፡ ዕሩቅ ብእሲ ፡ የሚሉ ፡ የጳውሎስ ፡ ሳምሳጢ ፡ ወገናችን ፡ መከተል ፡ መያዝ ፡ ግጽደቅ ፡ ማመን ፡ ነው ፡

ወለነስ ፡ እስመ ፡ መጻሕፍተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይሚህሩነ ፡ ከመ ፡ ንእመን ፡ በጀ ፡ እግዚአ ፡ ዘወረደ ፡ እምሰማያት ፡ ወተወልደ ፡ እምብእሲት ፡ ወእለስ ፡ የአምኑ ፡ ዘንተ ፡ ኢይወድቁ ፡ ወኢየንብሩ ፡ ምስለ ፡ እለ ፡ ይሔልዩ ፡ ኩሉ ፡ ዘቦቱ ፡ ተቃርኖት ፡ ከመ ፡ ኢይጽርፉ ፡ በንባብ ፡ እለ ፡ ይባርኩ ፡ በልቦሙ ፡

ለእኛስ ፡ ከሰማይ ፡ የወረደው ፡ ከማርያም ፡ የተወለደው ፡ ጌታ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ያጽፋቸው ፡ መጻሕፍት ፡ ይነገሩናል ፡ ያስተምሩናልና ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ብለው ፡ የሚያምኑ ፡ ሰዎች ፡ አይስቱም ፡ አይበድሉም ፡ በልቦናቸው ፡ እመን ፡ አከበርን ፡ ሲመስላቸው ፡ በእነጋገር ፡ እንዳይበድሉ ፡ ባንድነቱ ፡ ምንታዊን ፡ በጽንታቱ ፡ ርባሄን ፡ ከሚያስቡ ፡ ሰዎች ፡ ጋራ ፡ አይተባበሩም ፡

ወእለስ ፡ የአምኑ ፡ በጀ ፡ ህላዌ ፡ ያጌብሮሙ ፡ ይሰግዱ ፡ ለጀ ፡ ወለካልኡ ፡ ኢይሰግዱ ፡ ይጠመቁ ፡ በዘመለኮት ፡ ወኢይጠመቁ ፡ በዘትስብእት ፡

ኹለት ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ብለው ፡ ለሚያምኑ ፡ ሰዎች ፡ ለአንዱ ፡ አካል ፡ ለአንዱ ፡ ባሕርይ ፡ እንዲሰግዱ ፡ ለአንዱ ፡ አካል ፡ ላንዱ ፡ ባሕርይ ፡ እንዳይሰግዱ ፡ በመለኮት ፡ አካል ፡ በመለኮት ፡ ባሕርይ ፡ ስም ፡ እንዲጠመቁ ፡ በትሰብእት ፡ አካል ፡ በትሰብእት ፡ ባሕርይ ፡ ስም ፡ እንዳይጠመቁ ፡ ገድ ፡ ይኾንባቸዋል ፡ ብሏል ፡

ለ/ የእስክንድርያው ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ቅዱስ ፡ ቴርሎስም ፡ የመለኮትንና ፡ የትሰብእትን ፡ ተዋሕዶ ፡ በነፍስና ፡ በሥጋ ፡ ተዋሕዶ ፡ መስሎ ፡ ያስረዳ ፡ መኾኑን ፡ በጀኛ ፡ ምዕራፍ ፡ በቀ ፡ ፵፩ ፡ ዘርዝረን ፡ ያስረዳን ፡ ስለኾነ ፡ አሁን ፡ በዚህ ፡ መድገም ፡ አሳስፈለንም ፡ ያንኑ ፡ መመልከት ፡ በቂ ነው ፡ የቀደሙ ፡ አባቶቻችንም ፡ እኛም ፡ ክርስቶስ ፡ ከኹለት ፡ አካል ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ከኹለት ፡ ባሕርይ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ብለን ፡ ማመናችን ፡ ስለዚህ ፡ ነው ፡

4651

ፍላብያኖስ ፡ ግን ፡ ከአውጣኪ ፡ ቱላኤ ፡ ሲሸሸ ፡ ከንስጥሮስ ፡ ጉድጓድ ፡ ምንታዌ ፡ የወደቀ ፡ መሆኑ ፡ በዚህ ፡ ታወቀ ፡ ተረዳ ፡ ኢሳ ፡ ፳፬ ፡ ፲፰ ።

ሐ/ የሮሙ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ልዩን ፡ ግን ፡ አውጣኪ ፡ ለጸፈለት ፡ መልስ ፡ ፍላብያኖስ ፡ አላገባብ አመገዝኝ ፡ ብሎ ፡ ቢልክበት ፡ የላከሽልኝን ፡ ቃል ፡ አወቅሁት ፡ እኒያ ፡ ደፋሮች ፡ የንስጥሮስን ፡ ኑፋቄ እንደገና ፡ ማሳደሳቸውን ፡ አገኘሁት ፡ ብሎ ፡ መጻፉ ፡ የንስጥሮስ ፡ ኑፋቄ ፡ ሹለት ፡ ባሕርይ ፡ ማለት ፡ ስለሽን ፡ ይህንንም ፡ ያደሰ ፡ ፍላብያኖስ ፡ ስለሆነ ፡ በዚያን ፡ ጊዜ ፡ ልዩን ፡ የሹለት ፡ ባሕርይን ፡ ባህል ፡ አልተቀበለም ።

አንድ ፡ ባሕርይ ፡ በማለት ፡ ገና ፡ ከዲዮስቆሮስ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ ነበረ ፡ ማለት ፡ ነው ።

መ/ ልዩን ፡ ለአውጣኪ ፡ አይዞህ ፡ ብሎ ፡ እንደላከበት ፡ ለፍላብያኖስም ፡ አይዞህ ፡ ብሎ ፡ ላከበት ፡ ይላል ። በጽሕፈት ፡ ተላልከው ፡ ወይም ፡ በሌላ ፡ አኳኋን ፡ እንደሆነ ፡ አልተገለጠም ፡ እንጂ ፡ የሹለት ፡ ባሕርይን ፡ ባህል ፡ የተቀበለ ፡ በዚህ ፡ ጊዜ ፡ ይመስላል ።

ሠ/ ከዲዮስቆሮስ ፡ ጋራ ፡ የተሰበሰቡ ፡ ፲፮ ፡ ኤጲስቆጶሳት ፡ ፍላብያኖስን ፡ ያወገዝክበትን ፡ ምክንያት ፡ መጥተህ ፡ አስረዳን ፡ ቢሉት ፡ እንዲ ፡ ስላላቸው ፡ የተወገዘውን ፡ አውጣኪን ፡ አስጠርተው ፡ ሃይማኖትህን ፡ ገለጽልን ፡ አሉት ፡ እርሱም ፡ ሃይማኖቱ ፡ በኒቅያ ፡ የተሰበሰቡ ፡ ፻፶፮ ፡ ሊቃውንት ፡ በወሰኑት ፡ ጽንቻላሁ ፡ ብሎ ፡ ነአምን ፡ በ፩ ፡ አምላክ ፡ ካለው ፡ ጀምሮ ፡ ሐመ ፡ ወሞተ ወተቀብረ ፡ እያለ ፡ በፈታቸው ፡ ሃይማኖቱን ፡ ገለጸ ፡ ቱላኤ ፡ ብለሃል ፡ ቢሉትም ፡ ቱላኤ ፡ ብዬ ፡ መናገሪ ፡ አይታወቅኝም ፡ አለ ።

ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ከግዝቱ ፡ ፈቱት ። ከአውጣኪ ፡ ጋራ ፡ የነበሩ ፡ መነኮሳትም ፡ እንደዚሁ ፡ ሃይማኖታችን ፡ በ፻፶፮ ፡ ሃይማኖት ፡ ነው ፤ ፍላብያኖስ ፡ ያወገዘን ፡ በከንቱ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ በ፻፶፮ ፡ ሃይማኖት ፡ ስለታመኑ ፡ ከግዝቱ ፡ ፈቷቸው ፡ ይላል ።

እንግዲህ ፡ ወይም ፡ ፍላብያኖስ ፡ ቀርቦ ፡ ስሕተታቸውን ፡ ካላስረዳባቸው ፡ ወይንም ፡ እነርሱ ፡ በቃላቸው ፡ ካላመኑ ፡ በምን ፡ ምክንያት ፡ ተወገዘው ፡ ይቅሩ ፡ ይላሉ ። ከፍላብያኖስ ፡ ጋራ ፡ ሽና ፡ አውግዞት ፡ የነበረው ፡ ድሙኑስ ፡ ዘእንጾኪያ ፡ እኔ ፡ ያወገዝኩት ፡ ፍላብያኖስ ፡ ቢልክብኝ ፡ ነው ፡ አሁን ፡ ጽፎ ፡ ያቀረበው ፡ በ፻፶፮ ፡ ቃል ፡ የተወሰነውን ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ሲመሰክርለት ፡ ጊዜ ፡ ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ላዕለ ፡ ልሒቅ ፡ ኢትሰማዕ ፡ ውዴተ ፡ ዘእንበለ ፡ ይዝልፍዎ ፡ ጀቱ ፡ ወ፫ ፡ ሰማዕት ፡ ፩ ፡ ጢሞ ፡ ፭ ፡ ፲፱ ።

ሹለት ፡ ሦስት ፡ ምስክሮች ፡ ካልመሰከሩበት ፡ በቄሱ ፡ ላይ ፡ ነገረ ፡ ሠሪ ፡ አትሰማ ፡ ያለውን ፡ ተመልክቶ ፡ ዲዮስቆሮስ ፡ አውጣኪንና ፡ ተከታዮቹን ፡ የፈታቸው ፡ ከሆነ ፡ የሚያስነቅፈው ፡ ምንድን ፡ ነው ፡ ሰው ፡ ካነጋገር ፡ ይፈረዳል ፡ ካያያህ ፡ ይቀደዳል ፡ እንደሚባለው ፡ የነገሩትን ፡ ሰምቶ ፡ ይፈረዳል ፡ እንጂ ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ ምን ፡ መብት ፡ አለው ፡ ከላሊት ፡ ያጠሰውን ፡ ልቡና ፡ ያመላለሰውን ፡ መርምሮ ፡ መፍረድማ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ብቻ ፡ አይደለምን ።

ረ/ ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ፍላብያኖስን ፡ ጠርተው ፡ ቢጠይቁት ፡ በንስጥሮስ ፡ ባህል ፡ ሹለት ፡ ባሕርይ ፡ እላለሁ ፡ ቢላቸው ፡ ገዝተው ፡ ከክህነቱ ፡ ሻሩት ፡ ከዚሁ ፡ አያይዘው ፡ እንደ ፡ ቅዱስ ፡ ቄርሎስ እንደ ቅዱስ ፡ አትናቴዎስ ፡ ሥማው ፡ ቃል ፡ ክርስቶስ ፡ በተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ የማይል ፡ ገዝተናል ሲሉ ፡ ወሰኑ ፡ ይላል ፡ ይህ ፡ የሹለት ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ በጉባኤ ፡ ኤጲሶን ፡ የተወገዘ ፡ መሆኑ ፡ የታወቀ ፡ ነው ፤ ይህን ፡ አፍርሶ ፡ ሲገኝ ፡ ቢያወግዙት ፡ ምን ፡ ቅር ፡ ያሰኛል ፡ አያሰኝም ።

ሰ/ በተጠቀሰው ፡ መጽሐፍ ፡ ውስጥ ፡ ስለኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ ምንም ፡ አይነገርበትም ፡ ስለሚሉት ፡ በዚያ ፡ ጊዜ ፡ በኬልቄዶን ፡ የተሰበሰቡ ፡ ሊቃውንት ፡ ሹሉ ፡ ንስጥሮስ ፡ ያመነጩውን ፡ ፍላብያኖስ ፡ የተቀበለውን ፡ የሹለት ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ ሳይሰሙ ፡ ገና ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባዮች ፡ ስለነበሩ ፡ በነገሩ ፡ ሳይኖሩበት ፡ ምን ፡ ብሎ ፡ ያንግቸው ፡ ይላሉ ፡ ያላነግቸው ፡ ባይኖሩ ፡ ነገሩ ፡ ገና ፡ ቢሆን ፡ ነው ።

ቀ/ ለጉባኤው ፡ ተካፋይ ፡ ስለነበሩት ፡ ታላላቅ ፡ ሰዎች ፡ አነጋገሩን ፡ ሳያነላ ፡ ይናገራል ፡ ስለሚሉትም ፡ የነበሩትን ፡ ሰማቸውን ፡ ጠርቶ ፡ ንግግራቸውን ፡ ለይቶ ፡ እገሌ ፡ እንዲህ ፡ አለ ፡ እገሌም ፡ እንዲህ ፡ አለ ፡ እያለ ፡ ተናግሯል ፡ ማጥላትና ፡ መናገር ፡ ከዚህ ፡ ሌላ ፡ እንዴት ፡ ያለ ፡ ነው ፡ ይላሉ ፡ በእኛ ፡ አስተያየት ፡ ከዚህ ፡ የበለጠ ፡ የኅላ ፡ አነጋገር ፡ ምንም ፡ አይገኝም ።

ደ ራ ሲ ።

፲፩/ እላይ ፡ የተጠቀሱት ፡ መጽሐፍቶች ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ የኬልቄዶንን ፡ ጉባኤ ፡ እውነተኛውን ፡ ታሪኩንና ፡ በእርሱ ፡ ውስጥ ፡ የተወሰነውን ፡ ትምርት ፡ መልካም ፡ አድርገው ፡ አያውቁትም

ስንላ፡ ያቀረበነውን፡ አሳብ፡ የሚደግፍ፡ ነው። በነዚህ፡ መጻሕፍት፡ ውስጥ፡ የኾኑትን፡ ነገሮች፡ ያፋልገዋል፡ የተወሰነውንም፡ ትምህርት፡ በፍጹም፡ ሳይረዱት፡ ቀርተዋል፡ ብለዋል።

መ ላ ሽ ።

፲፮/ ሀ/ የተወሰነው፡ ትምህርት፡ ባንድ፡ አካል፡ ሹለት፡ ባሕርይ፡ ማለት፡ መኾኑን፡ ዐውቀን፡ ተረድተን፡ ይህ፡ የንስጥሮስ፡ ባህል፡ ነው፡ እንቀበልም፡ ብለናል። ሹለት፡ ባሕርይ፡ የሚል፡ ውሳኔ፡ የለም፡ የሚሉን፡ ከኾነ፡ ለንስማማ፡ እንችላለን።

ለ/ ስለታሪኩ፡ እውነተኛውን፡ ታሪክ፡ አያውቁትም፡ የኾኑትን፡ ነገሮች፡ ያፋልገዋል፡ ከማለት፡ በቀር፡ እውነተኛው፡ ታሪክ፡ ይህ፡ ነው፡ እንዲህ፡ እንዲህ፡ የተባለው፡ ቃል፡ ሐሰት፡ ነው፡ ብለው፡ ያቀረቡት፡ መቃወሚያ፡ የለም። ማስተባበያ፡ ተቃዋሚ፡ ያልቀረበበት፡ ነገር፡ ሹሉ፡ ሹልጊዚ፡ እውነተኛነትን፡ ይዞ፡ የሚገኝ፡ ስለኾነ፡ ይህ፡ ታሪክ፡ እውነተኛነትን፡ ይዞ፡ ይኖራል። በዚህ፡ ምዕራፍ፡ ከ፲፪/ ቀ-፲፮/ ቀ፡ በተጻፈው፡ ኃይለ፡ ቃል፡ ዘርዝረው፡ እንዳስረዳኸዎ ዲዮስቆሮስ፡ በጉባኤው፡ ላይ፡ የተነሣ፡ ሲወርድ፡ ሲዋረድ፡ የነበረውን፡ ትምህርት፡ ጉባኤው፡ ስላ በላሸው፡ ነው፡ ጉባኤውም፡ ዲዮስቆሮስን፡ ያወገዘውና፡ ያሳደደው፡ መልስ፡ እስከማሳጣት፡ ድርሶ ጉባኤውን፡ ስላሳፈረው፡ ነው፡ የምንል፡ በዚህ፡ ታሪክ፡ መሠረት፡ ነው።

ደ ራ ሲ ው ።

፲፱/ አሁንም፡ በተጠቀሱት፡ መጻሕፍት፡ እንደሚታየው፡ ኢትዮጵያውያኖች፡ ለዲዮስቆሮስ፡ ባህሉን፡ ሳይከተሉ፡ ይከላከላሉትና፡ ያከብሩታል፡ ምክንያቱም፡ ፊት፡ እንዳወሳነው፡ ለወደፊትም እንደምናየው፡ የጋላ፡ ኋላ፡ ያውጣኪ፡ ባልሴራ፡ ከኾነው፡ ከዲዮስቆሮስ፡ ባህል፡ ፈጽሞ፡ ልዩ፡ የኾነ ትምህርት፡ ስለሚያምኑ፡ ነው፡ ብለዋል።

መ ላ ሽ ።

፲፱/ ባለፈው፡ አውጣኪ፡ ከዲዮስቆሮስ፡ ፊት፡ ቀርቦ፡ የተነገረበትን፡ ከህደት፡ ቢጠየቅ፡ ይህን፡ ከህደት፡ አልተናገርኩም፡ ሃይማኖቱ፡ የ፲/በኒቅያ፡ የወሰኑት፡ ነው፡ ብሎ፡ ከመታመኑም፡ በላይ፡ የተወራበትን፡ ከህደት፡ ቀርቦ፡ የመስከረበትና፡ ያስረዳበት፡ ስላልኖረ፡ ከግዝቱ፡ እንደ፡ ፈታው፡ እንብበናል፡ እንጂ፡ አውጣኪ፡ የክርስቶስ፡ ተዋሕዶው፡ ቱሳኤ፡ ነው፡ ሥጋውም፡ ረቂቅ፡ ኢሐማሚ፡ አመዋቲ፡ ነው፡ አለ፡ የተባለውን፡ ባህል፡ ተቀብሎ፡ ከግዝቱ፡ ፈታው፡ የሚል፡ ጽሑፍ፡ አላገኘንም፡ ወደ፡ ፊትም፡ አናገኝም።

እርሱም፡ በጥል፡ በቃ፡ የአውጣኪ፡ ባለሴራ፡ እያሉ፡ በዲዮስቆሮስ፡ ላይ፡ የሚናገሩት፡ ፍጹም ውሸት፡ ነው። ፲አኛም፡ ለአውጣኪ፡ ተቃዋሚዎች፡ መኾናችንን፡ ርስም፡ ራስም፡ መስከረውልናል። ስለዚህ፡ ዲዮስቆሮስ፡ የንስጥሮስንና፡ የልዩንን፡ እንዲሁም፡ የአውጣኪን፡ ባህል፡ ተቃዋሚ፡ መኾኑን፡ ዐውቀን፡ ተከትለንዋል፡ እክብረንዋል፡ እንጂ፡ ከዲዮስቆሮስ፡ ባህል፡ ፈጽሞ፡ ልዩ፡ የኾነ፡ ትምህርት፡ የምናምን፡ አይደለንም።

ደ ራ ሲ ።

፳/ ኢትዮጵያውያኖች፡ ዲዮስቆሮስን፡ የሚያከብሩትና፡ የርሱ፡ ተከታዮች፡ ነን፡ ብለው፡ የሚመኩበት፡ ምክንያት፡ እነርሱ፡ አንዳንዶቹን፡ የቅዱሳት፡ መጻሕፍት፡ ቃሎች፡ በማይስማማ፡ አኳኝን፡ እንደ፡ ፈቃዳቸው፡ በመተርጉም፡ የእውነተኛው፡ ሃይማኖት፡ ጠባቂና፡ ያዢ፡ ናት፡ የሚሉት፡ የእናት፡ ቤተ፡ ክርስቲያናቸው፡ የእስክንድርያ፡ ሊቀ፡ ጳጳሳት፡ የነበረ፡ በመኾኑ፡ ነው፡ ብለዋል።

መ ላ ሽ ።

፳/ ዲዮስቆሮስን፡ የተከተልነውንና፡ ያከበርነው፡ የኬልቲዶኑን፡ ውሳኔ፡ ሲቃወም፡ የሰጠው፡ መግለጫ፡ ከቅዱሳት፡ መጻሕፍት፡ ግብ፡ ያልወጣ፡ ከየቱ፡ ዐበይት፡ ጉባኤያት፡ ባህል፡ ጋራ፡ የተስማማ፡ ኾኖ፡ ብናገኘው፡ ነው፡ እንጂ፡ የእስክንድርያ፡ ሊቀ፡ ጳጳሳት፡ በመኾኑ፡ ብቻ፡ አይደለም።

አንዳንዶቹን፡ የቅዱሳት፡ መጻሕፍት፡ ቃሎች፡ በማይስማማ፡ አኳኝን፡ እንደ፡ ፈቃዳቸው፡ ተረጉሟቸው፡ የሚሏቸውንም፡ እንዲህ፡ የሚለው፡ ግብ፡ እንዲህ፡ ተብሎ፡ መተርጉም፡ ሲገባው፡ እንዲህ፡ ብለው፡ ለውጠው፡ ተርጉመውታል፡ እያሉ፡ ዘርዝረው፡ ቢያስረዱን፡ ኖሮ፡ ተገቢ

ውን ፡ መልስ ፡ በሰጠንዎ ፡ ነበረ ፡ ገልጸው ፡ ካላሰረዱን ፡ ግን ፡ የሚናገሩት ፡ ነገር ፡ ዋጋ ፡ የሌለው ፡ ጉንጭ ፡ አልፋ ፡ ነው ፡ ብለን ፡ ከማለፍ ፡ በቀር ፡ የማይጨበጥ ፡ ነገር ፡ ስለሆነ ፡ ዋጋ ፡ ሊሰጠው ፡ አልተቻለም ።

ደ ራ ሲ ው ።

፳፩/ ከእስክንድርያ ፡ የሚመጣው ፡ ትምርት ፡ ከሹሉ ፡ የሚበልጥና ፡ እውነተኛ ፡ ጭኾኑን ፡ ሲያስረዱ ፡ ከቅዱሳት ፡ መጽሐፍት ፡ የሚጠቅሟቸው ፡ ቃላት ።

ሀ/ ውለተ ፡ አሚረ ፡ ይከውን ፡ ምሥዋዕ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ በብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ወቤተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውስተ ፡ ደወለ ፡ ዚአሆሙ ፡ ኢሳ ፡ ፲፱ ፡ ፲፱—፳ ።

በዚያ ፡ ቀን ፡ የእግዚአብሔር ፡ መሠዊያ ፡ በግብጽ ፡ ምድር ፡ መካከል ፡ ይኾናል ፡ የእግዚአብሔር ፡ ሞያ ፡ በዳርቻው ፡ ላይ ፡ ነው ፡ ይኸውም ፡ የእግዚአብሔር ፡ የሠራዊት ፡ አምላክ ፡ ምልክት ፡ ምስክር ፡ ይኾናል ።

ለ/ ወየአምርዎ ፡ ግብጽ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ውለተ ፡ አሚረ ፡ ወይሠውዑ ፡ ምሥዋዕተ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወይበፅዑ ፡ ብፅዐተ ፡ ወያበውዑ ፡ መባዓ ፡ ኢሳ ፡ ፲፱ ፡ ፳፩ ።

በዚያን ፡ ቀን ፡ ግብጽውያን ፡ ጌታን ፡ ያውቁታል ፡ እንስሳትን ፡ በመሠዋትና ፡ እኸልን ፡ በማበርከት ፡ ይሰግዱለታል ፡ ለጌታም ፡ ስለት ፡ ይሳሉለታል ፡ ስለእሳቱንም ፡ ይፈጽሙለታል ።

ሐ/ እንተ ፡ ባረከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ጸባኦት ፡ ወይብል ፡ ቡሩክ ፡ ሕዝብየ ፡ ዘውስተ ፡ ግብጽ ፡ ኢሳ ፡ ፲፱ ፡ ፳፭ ።

እነርሱ ፡ እግዚአብሔር ፡ የባረካቸው ፡ ናቸው ፡ ግብጽውያን ፡ የተባረኩ ፡ ሕዝቦች ፡ ናቸው ፡ ይላል ፡ ማለት ፡ ነው ። በዚህ ፡ ኢትዮጵያዊው ፡ ተርጓሚ ፡ እዚህ ፡ የተባረከ ፡ የሚለው ፡ ቃል ፡ ሃይማኖታቸው ፡ የቀናና ፡ የጠና ፡ ከማለት ፡ በቀር ፡ ምን ፡ ሊያስማ ፡ ነው ፡ ይላል ፡ ብለው ፡ ሽሙጥ ፡ ያዘለ ፡ አነጋገር ፡ ተናገረዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፩/ እኒህ ፡ ቃላት ፡ በዚህ ፡ መጽሐፍ ፡ እንደ ፡ ጠቀሟቸው ፡ ኢሳይያስ ፡ የተናገራቸው ፡ ናቸው ፡ እንጂ ፡ እኛ ፡ የጻፍናቸው ፡ አይደሉም ። ኢሳይያስ ፡ እንዲህ ፡ ብሎ ፡ አልተናገረም ፡ ወይም ፡ ትርጓሜ ፡ ተለውጧል ፡ ይሉ ፡ እንደሆነ ፡ በርዝረው ፡ ያስረዱ ። ሰውስ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ቃል ፡ ቡሩክ ፡ ሕዝብየ ፡ ተብሎ ፡ ለመመስገን ፡ የሚበቃ ፡ ሃይማኖቱ ፡ የቀና ፡ ምግባሩ ፡ የጸና ፡ ሽና ፡ ካልተገኘ ፡ በቀር ፡ በምን ፡ ምክንያት ፡ ነው ፡ እስኪ ፡ ያስረዱ ፡ ለሚያስተባብሉት ፡ ነገር ፡ ሹሉ ፡ እውነተኛው ፡ ነገር ፡ ይህ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ማስተባበያ ፡ ካልተኩበት ፡ በቀር ፡ ሐሰት ፡ ነው ፡ ማለት ፡ ብቻ ፡ ሐሰት ፡ ሊያደርገው ፡ አይችልም ፡ የሚያስተባብሉበትም ፡ ምክንያት ፡ ከሌለም ፡ ኢሳይያስን ፡ ስለግብጽ ፡ እንዲህ ፡ ብለህ ፡ ለምን ፡ ተናገርክ ፡ ብለው ፡ ይወቅሱት ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እኛን ፡ ምን ፡ በሉ ፡ ይሉናል ።

ደ ራ ሲ ።

፳፪/ ከኢትዮጵያውያን ፡ ጋራ ፡ ተከራካሪ ፡ የነዚህ ፡ ቃላት ፡ ትርጉማቸው ፡ ሌላ ፡ መሆኑን ፡ አስረዳቸዋለሁ ፡ ብለህ ፡ መጣጣር ፡ ከንቱ ፡ ድካም ፡ ነው ። እነርሱ ፡ ይህንኑ ፡ ጥቅስ ፡ ቃል ፡ ለቃል ፡ እየተረጉሙት ፡ እንደማይፈርስ ፡ እንደ ፡ ቅዱስ ፡ መጽሐፍ ፡ ምስክር ፡ አድርገው ፡ ብቻ ፡ ይከራከሩ በታል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፫/ ይህን ፡ የተናገረ ፡ ኢሳይያስ ፡ ነው ፡ መጽሐፈ ፡ ኢሳይያስም ፡ ከቅዱሳት ፡ መጽሐፍት ፡ እንዲ ፡ መሆኑ ፡ ሲታወቅ ፡ እንደማይፈርስ ፡ እንደ ፡ ቅዱስ ፡ መጽሐፍ ፡ አድርገው ፡ ይከራከሩበታል ፡ በማለትም ፡ እናዝናለን ፡ እንጂ ፡ ከቅዱሳት ፡ መጽሐፍት ፡ እንዲ ፡ ይህ ፡ መጽሐፈ ፡ ኢሳይያስ ፡ መሆኑን ፡ እናምናለን ። ስለትርጓሜውም ፡ ይህን ፡ የሚያስለውጥ ፡ ሌላ ፡ ትርጓሜ ፡ ካለው ፡ አሁን ፡ አይናገሩትም ፡ ነበርን ፡ ለመቼ ፡ ሊሆንም ፡ ቆጠቡት ፡ እኛስ ፡ ቅዱስ ፡ ዲፕሮስ ፡ ትምህርት ፡ የሌላቸው ፡ የማያስተውሉ ፡ ሰዎች ፡ የመጽሐፍን ፡ ቃል ፡ ይለውጡታል ፡ ጂ ፡ ኢፕ ፡ ዩ ፡ ፲፮ ። ብሎ ፡ የተናገረውን ፡ ስለምናውቅ ፡ ልንለውጠው ፡ አንፈቅድም ።

ደግሞም ፡ እስክንድርያ ፡ የምንከተላት ፡ ከሐዋርያት ፡ ከ፪ ፡ ቃል ፡ ሳትናወጽ ፡ በዚያው ፡ ጸንታ ፡ በናገኛት ፡ እንጂ ፡ ኢሳይያስ ፡ ስለግብጽ ፡ ይህን ፡ ተናገረ ፡ በማለት ፡ እንዳይደለ ፡ ይወቁልን ።

ደ ራ ሲ ።

፩/ የእስክንድርያ ሊቃነ ጳጳሳት በኢትዮጵያውያን ስንድ የዲዮስቆሮስን ስም ከፍ ከፍ ለማድረግ በኬልቄዶን ጉባኤና በተቀባዮች በተለይም በልዮን ላይ ያልገኘውን የሐሰት ሐሜት እየፈጠሩ አወሩባቸው ደግሞም የኬልቄዶን ጉባኤ የሚያስነቅፉ ኑሩቄያቸውንም የሚያስመሰግኑ ብዙ ተአምራቶች ተፈጽመዋል ሲሉ ራሳቸው ፈጥረው በማውራት አታለጋቸው ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፪/ ይህን የመሰለውን ነገር መላልሰው ይናገሩታል መልስ እንዳይሰጥበት እውነተኛው ነገር የሽ ነው ብለው ያቀረቡት ነገር የለም ይህን በመሰለ ዋጋ በሌለው ነገር ሥራ በማስፈታትም እያዘንኩ ዋጋ የሌለው ነገር ነው በማለት አልፈዋለሁ ።

ኮ ፍ ል ፡ ዘ ፡ ደ ራ ሲ ።

ስለ ተወሰነው ትምህርት ያላቸው ስሕተት ።

መ ላ ሽ ።

ለርስዎ ስለመሰለዎ ስሕተት ይሉታል እንጂ እኛስ በለኬልቄዶን ጉባኤ ውሳኔ የምንናገረው ሹሉ ርትዕ ነው እንጂ ስሕተት አይደለም ።

ደ ራ ሲ ።

፫/ ኢትዮጵያውያን የኬልቄዶን ጉባኤ የሚቃወሙትና የጉባኤውንም ሰብሳቢ ልዮን ጳጳስን የሚሰድቡት በጉባኤው የተወሰነውን ትምህርት ቅንነት በጣም የሚነኩ በሐሰተኝነት የተፈጠሩ ሐሜቶች ናቸው እንጂ በዲዮስቆሮስ ላይ ግፍ ተሠራበት ብለው አይደለም ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፬/ ይህ እውነተኛ ነገር ነው የኬልቄዶንን ጉባኤ የምንቃወመውና ልዮንንም የማንቀበልበት ምክንያት ከቅዱሳት መጻሕፍት ቃልና ከ፫ ዐበይት ጉባኤያት ውሳኔወጥተው ብናገኛቸው ነው እንጂ ለዲዮስቆሮስ ረዳቶች ሽንገን አይደለም ።

ዲዮስቆሮስንም የምናከብረውና የምንወደው ከቅዱሳት መጻሕፍት ቃል ሳይወጣ ከርሱ በፊት የነበሩ እባቶች በወሰኑት ውሳኔ ጸንቶ ብናገኘው ነው እንጂ የአድልዎ አይደለም ።

ደ ራ ሲ ።

፭/ በእውነትም ስለኬልቄዶን ጉባኤ የሚናገሩትን የኢትዮጵያ መጻሕፍቶች ሹሉ ብንመለከት የተባለው ጉባኤ ንስጥሮስና አውጣኪ በተነቀፉበትና በተገዙበት ምክንያት እንደሚነቀፍና እንደሚገዛት እንረዳለን የቀድሞዎቹን ጉባኤዎች ትምህርት አበላሽቷል ብለው በማመን የኬልቄዶን ጉባኤ የመናፍቃን ሰብሳቢ ብለው ይጠሩታል የተባለው ጉባኤ እንደነርሱ አሳብ ምንም ችሎታና ሥልጣን የሌለው መሆኑ ነው ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፮/ እውነት ነው እርስዎም እንደተረዱት ይህን ጉባኤ የምንቃወመው ሹለት ባሕርይ የሚለውን የንስጥሮስ ባህል አድሶታል በማለት ነው ሹለት ባሕርይ ማለትም ቀድሞ ንስጥሮስ የወጠነው ጳጳም የኬልቄዶን ጉባኤ ያጸናው መሆኑን እርስዎም አይከዱትም ።

አሁንም ሹለት ባሕርይ ማለትን የሚተው ከተገኘ ልንስማማ እንችላለን ይህን ካልተወጣ ግን የቀድሞዎችን ጉባኤያት ትምህርት ማበላሸቱ እርግጥ ነው እኛም የመናፍቃን ሰብሳቢ ብለን መጥራታችንና ጉባኤውም በኛ ዘንድ ምን ሥልጣን የሌለው መሆኑ እርግጥ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፫/ ኢትዮጵያውያን ፡ ስለዚህ ፡ ጉዳይ ፡ ሲናገሩ ፡ ምሥጢረ ፡ ሥላሴ ፡ በሚባለው ፡ ሙጽሐፋቸው ፡ የኬልቄዶኑን ፡ ጉባኤ ፡ አለመቀበላችን ፡ የሰው ፡ ፈቃድ ፡ መፈጸሚያ ፡ ስለሆነ ፡ ነው ፡ በኒቅዶ ፡ ጉባኤ ፡ የተወሰነውን ፡ የቀስጥንጥንያ ፡ ጉባኤ ፡ ተቀብለው ፡ የቀስጥንጥንያ ፡ ጉባኤ ፡ የወሰነውንም ፡ የኤፌሶን ፡ ጉባኤ ፡ ተቀብሎ ፡ በግዝት ፡ አጸናው ። የኤፌሶንም ፡ ሊቃውንት ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ከተዋሐደ ፡ በኋላ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ፈቃድ ፡ ወስነው ፡ ሲጨርሱ ፡ ይህን ፡ አንድ ፡ ሆነን ፡ የወሰነውን ፡ ሃይማኖት ፡ የሚለውጥ ፡ ቢኖር ፡ አውግዘን ፡ እንለየዋለን ፡ ብለው ፡ ከወሰኑ ፡ በኋላ ፡ በመርቅያንና ፡ በብርክልያ ፡ በልዮን ፡ የተወሰነው ፡ ሃይማኖት ፡ ከሙጽሐፍ ፡ ቅዱስ ፡ ያልተገኘ ፡ ነውና ፡ እንቀበለውም ። ደግሞ ፡ የቅዱስ ፡ ቄርሎስንና ፡ የቅዱስ ፡ አትናቴዎስን ፡ ልጅ ፡ ዲዮስቆሮስን ፡ አስመጥተው ፡ በኤፌሶን ፡ የተገዙቱትን ፡ መናፍቃን ፡ ተቀብለው ፡ የንስጥሮስን ፡ ክህደት ፡ ሹለት ፡ ባሕርይ ፡ ማለትን ፡ አድሰዋልና ፡ ስለዚህ ፡ እንቀበላቸውም ፡ ይላል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፫/ የኬልቄዶኑን ፡ ውሳኔ ፡ የማንቀበልበት ፡ ምክንያት ፡ ይህ ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ የጠቀሱት ፡ ምክንያት ፡ መሆኑ ፡ እውነት ፡ ነው ። ይህም ፡ ምክንያት ፡ ሐሰት ፡ ነው ፡ እንዳይሉ ፡ የሹለት ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ ከንስጥሮስ ፡ መንጭቶ ፡ በኤፌሶን ፡ ጉባኤ ፡ የተወገዘው ፡ መሆኑን ፡ እይክዱትም ። የኬልቄዶኑን ፡ ጉባኤም ፡ ከንስጥሮስ ፡ ባህል ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ከማለት ፡ በቀር ፡ ሹለት ፡ ባሕርይ ፡ በማለት ፡ ተስማሚ ፡ መሆኑ ፡ ግልጽ ፡ ነገር ፡ ነው ። ይህም ፡ የሹለት ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ ይመስላል ፡ ያሰኛል ። ይኸን ፡ ይኸናል ፡ በሚል ፡ በልብ ፡ ወለድ ፡ አሳብ ፡ የተመሠረተ ፡ ከመሆኑ ፡ በቀር ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ወይም ፡ ከጉባኤ ፡ ኬልቄዶኑ ፡ በፊት ፡ ከነበሩ ፡ ሊቃውንት ፡ መጻሕፍት ፡ ፪ ፡ ባሕርይ ፡ ፪ ፡ ፈቃድ ፡ ፪ ፡ ጠባይዕ ፡ የሚል ፡ ተገኝቶ ፡ በዚያ ፡ የተመሠረተ ፡ አይደለም ፡ ስለዚህ ፡ ይህን ፡ ጉባኤ ፡ እንቀበልም ፡ ማለታችን ፡ በሚገባ ፡ መሆኑን ፡ ይገንዘቡልኝ ።

ከዚህ ፡ ላይ ፡ አንድ ፡ ነገር ፡ እንዲገልጹልኝ ፡ አሳስብዎታለሁ ፡ ኢትዮጵያ ፡ የኬልቄዶኑን ፡ ጉባኤ ፡ አለመቀበሏን ፡ አረጋግጣ ፡ ጽፋ ፡ ከፍፋ ፡ የኖረች ፡ መሆኗን ፡ እንዲህ ፡ በእርግጥ ፡ ያወቁ ፡ ሲሆኑ ፡ ኢትዮጵያ ፡ የኬልቄዶኑን ፡ ጉባኤ ፡ በግልጽ ፡ የተቃወመችበት ፡ ጊዜ ፡ የለም ፡ እያሉ ፡ መላልሰው ፡ የጻፉ ፡ ለማደናገርና ፡ ለማጭበርበር ፡ ነውን ፡ ምክንያቱ ፡ ምንድን ፡ ነው ፡ ይህን ፡ ቢገልጹልኝ ፡ ይሰ ፡ ይለኝ ፡ ነበር ።

ደ ራ ሲ ።

፪/ ኢትዮጵያውያን ፡ የባሕርይንና ፡ የአካልን ፡ አሳቦች ፡ በግልጽ ፡ ከማደባለቃቸው ፡ የተነሣ ፡ የኬልቄዶኑን ፡ ጉባኤ ፡ የክርስቶስን ፡ አንድነት ፡ የሚያጠፋውን ፡ በኤፌሶን ፡ ጉባኤ ፡ የተገዙተውን ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ አጽንተው ፡ አስተምረዋል ፡ እያሉ ፡ ዛሬም ፡ ቢሆን ፡ ያምናሉ ፡ ብለው ፡ ያልሆነ ፡ ነገር ፡ የምናምን ፡ አስመስለው ፡ ተናግረዋል ።

መ ላ ሽ ።

፪/ የባሕርይንና ፡ የአካልን ፡ አሳቦች ፡ ከማደባለቃቸው ፡ የተነሣ ፡ ብለው ፡ ድፍን ፡ ያለ ፡ ነገር ፡ ተናግረዋል ፡ እንጂ ፡ የአካል ፡ ስልቱ ፡ ይህ ፡ ነው ፡ የባሕርይ ፡ ስልቱ ፡ ይህ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ገልጸው ፡ የጻፉት ፡ ነገር ፡ የለም ፡ የባሕርይ ፡ ስልቱ ፡ እንዲህ ፡ ነው ፡ የአካል ፡ ስልቱ ፡ እንዲህ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ገልጸው ፡ የጻፉት ፡ ነገር ፡ ቢኖር ፡ ግልጽ ፡ ያለ ፡ መልስ ፡ ይሰጥበት ፡ ነበረ ። ስለዚህ ፡ የኬልቄዶኑን ፡ ጉባኤ ፡ የክርስቶስን ፡ አንድነት ፡ የሚያጠፋውን ፡ በኤፌሶን ፡ የተገዙተውን ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ አጽንተዋል ፡ ብለን ፡ ማመናችን ፡ በሚገባ ፡ ነው ፡ ከማለት ፡ በቀር ፡ ለዚህ ፡ ቃል ፡ የምንሰጠው ፡ ሌላ ፡ መልስ ፡ የለንም ።

ደ ራ ሲ ።

፪/ ይህም ፡ እውነት ፡ አለመሆኑ ፡ ጉባኤው ፡ ባደረገው ፡ ውሳኔ ፡ በግልጽ ፡ ይረዳል ፡ ብለው ፡ የጉባኤውን ፡ ውሳኔ ፡ ጽፈዋል ። ቃሉም ፡ የሚከተለው ፡ ነው ።

ተሰውን ፡ እንከ ፡ አበዊን ፡ ቅዱሳን ፡ ገሚህር ፡ ኩልን ፡ ኅቡረ ፡ ከመ ፡ ይደሉ ፡ ይትእመኑ ፡ በ፩ ፡ ከመ ፡ ወልድ ፡ ወእግዚእን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወውእቱ ፡ ፍጹም ፡ በመለኮት ፡ ወፍጹም ፡ በትስብእት ፡ እምላክ ፡ ዘበአማን ፡ ወሰበእ ፡ ዘበአማን ፡ ዘውእቱ ፡ እምነፍስ ፡ ነባቢት ፡ ወእምሥጋ ፡ ኅቡረ ፡ ህላዌ ፡ ምስለ ፡ አብ ፡ በመለኮቱ ፡ ወውእቱ ፡ ኅቡረ ፡ ህላዌ ፡ ምስሌን ፡ በትስብእቱ ፡ ዘተመሰለ ፡

ኪያን ፡ ዘእንበለ ፡ ኃጢአት ፡ ባሕቲታ ፡ ዘተወልደ ፡ እምኡብ ፡ እምቅድመ ፡ ዓለም ፡ በመለኮቱ ፡ ወበትሰበእቱሰ ፡ ተወልደ ፡ በደኃሪ ፡ መዋዕል ፡ በእንቲኣን ፡ ወበእንተ ፡ መድኃኒትን ፡ እማርያም ፡ ድንግል ፡ ወላዲተ ፡ አምላክ ።

ወይደሉ ፡ ይትአመኑ ፡ ከመ ፡ ፩ ፡ ወወእቱመ ፡ ክርስቶስ ፡ እግዚእ ፡ ወልድ ፡ ዋሕድ ፡ በ፪ኤ ፡ ባሕርያት ፡ ዘእንበለ ፡ ተሳሒ ፡ ወኢውላጤ ፡ ዘእንበለ ፡ ፍልጠት ፡ ወኢቡዐዴ ፡ እንዘ ፡ ኢይጠፍዕ ፡ ፍልጠተ ፡ ባሕርያት ፡ በእንተ ፡ ተዋሕዶቶመ ፡ ወባሕቱ ፡ እንዘ ፡ ይትዐቀብ ፡ ዘዘዚአሆመ ፡ ለክልኤ ፡ ባሕርያት ፡ ወእንዘ ፡ ይከውኑ ፡ ፩ ፡ አካለ ፡ ወ፩ ፡ ሀላፊ ፡ ኢንፋቅ ፡ ወኢክፋል ፡ ለጎበ ፡ ፪ኤ ፡ አካላት ፡ አላ ፡ ፩ ፡ ከመ ፡ ወልድ ፡ ዋሕድ ፡ እግዚአብሔር ፡ ቃል ፡ እግዚእ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በከመ ፡ ቀዳመ መሐሩን ፡ ነቢያት ፡ በእንቲአሁ ፡ ወለሊሁ ፡ ክርስቶስ ፡ እግዚእ ፡ መሀረን ፡ ወተወልደናሁ ፡ እምተአ ምኖተ ፡ ሃይማኖት ፡ ዘአበዊን ።

መላሽ ፡

፩/ ነቢያት ፡ አስቀድመው ፡ ስለርሱ ፡ እንዳስተማሩን ፡ እርሱ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስም ፡ እንዳስተማረን ፡ ከአባቶቻችን ፡ እምነት ፡ እንዳገኘነው ፡ አባቶቻችን ፡ ቅዱሳንን ፡ ተከትለን ፡ ይህን ፡ ውሳኔ ፡ ወስነናል ፡ ብለዋል ።

እንግዲህ ፡ በነቢያት ፡ ስብከት ፡ በክርስቶስ ፡ ትምህርት ፡ በሐዋርያት ፡ ስብከት ፡ በሊቃውንት ፡ አስተያየት ፡ የተመሠረቱት ፡ ቃላት ፡ የትኞች ፡ እንደ ፡ ኾኑ ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ በይመስላል ፡ በይኾናል ፡ የተመሠረቱት ፡ ቃላት ፡ የትኞች ፡ እንደ ፡ ኾኑ ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ጋራ ፡ እያመሳከርን ፡ እንመርምር ።

፪/ ይደሉ ፡ ከመ ፡ ይትአመኑ ፡ በ፩ ፡ ከመ ፡ ወልድ ፡ እግዚእን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ ልጅ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ ሊታመን ፡ ይገባል ፡ ለሚሉት ፡ ቃል ፡ መሠረቱ ፡ ወልድ ፡ ዋሕድ ፡ ዘሀሉ ፡ ውስተ ፡ ሕዕነ ፡ አቡሁ ፡ ወእቱ ፡ ነገረን ፡ እስከ ፡ ወልደ ፡ ዋሕድ ፡ ወሀበ ፡ ወመጠወ ፡ ቤዛ ፡ ያለው ፡ ቃል ፡ ነው ። ዮሐ ፡ ፩ ፡ ፲፰ ፡ ፫ ፡ ፲፯ ።

ይህን ፡ መሠረት ፡ አድርገው ፡ ሐዋርያት ፡ በጸሎተ ፡ አመክንዮ ፡ ወልድ ፡ ዋሕድ ፡ ዘዕሩይ ፡ ምስሌሁ ፡ ብለዋል ፡ ሃይ ፡ አበ ።

፫ም ፡ በጸሎተ ፡ ሃይማኖት ፡ ወልድ ፡ አብ ፡ ዋሕድ ፡ ዘዕሩይ ፡ ምስለ ፡ አብ ፡ በመለኮቱ ፡ ብለዋል ፡ ሃይ ፡ አበ ።

ይህን ፡ መሠረት ፡ አድርገው ፡ ወልድ ፡ ዋሕድ ፡ ፩ ፡ አካል ፡ ወ፩ ፡ ሀላፊ ፡ እያሉ ፡ የጻፉ ፡ ሊቃውንት ፡ ብዙ ፡ ናቸው ።

፬/ ወወእቱ ፡ ፍጹም ፡ በመለኮት ፡ ወወእቱ ፡ አምላክ ፡ ዘበአማን ፡ ላሉትም ፡ ቃል ፡ መሠረቱ ፡ ወግእኩ ፡ እምኡብ ፡ ወመጸእኩ ። እነ ፡ ወአብ ፡ ፩ ፡ ንሕን ። ዮሐ ፡ ፰ ፡ ፵፪ ። ዝንቱ ፡ ወእቱ ፡ ወልድየ ፡ ያለው ፡ ነው ፡ ማቱ ፡ ፫ ፡ ፲፯ ።

ይህን ፡ መሠረት ፡ አድርገው ፡ ሐዋርያት ፡ ነገረን ፡ በወልዱ ፡ ጸዳለ ፡ ስብሐቲሁ ፡ ወእምሳለ ፡ አርአያሁ ፡ ዘባሕርይሁ ፡ ዕብ ፡ ፪ ፡ ፫ ። እግዚአየ ፡ ወእምላኪየ ። ዮሐ ፡ ፩ ፡ ፳፰ ። ብለዋል ።

፫ቱ ፡ ፪ ፡ አምላክ ፡ ዘእምአምላክ ፡ ዘበአማን ፡ ብለዋል ።

፭/ ወፍጹም ፡ በትሰበእት ፡ ወሰብእ ፡ ዘበአማን ፡ የሚለው ፡ ቃል ፡ ነገሩ ፡ እውነት ፡ ሲኾን ፡ አነጋገሩ ፡ ሊታረምና ፡ ሊተካከል ፡ ይገባዋል ። ምክንያቱም ፡ መጻሕፍቱ ፡ አምላክ ፡ ሰው ፡ ኾነ ፡ ይሉናል ፡ እንጂ ፡ አምላክ ፡ ሰው ፡ ነው ፡ ስለማይሉን ፡ ነው ።

ሀ/ ዮሐንስ ፡ ወንጌላዊ ፡ ቃል ፡ በቅድምና ፡ ነበረ ፡ ያም ፡ ቃል ፡ እግዚአብሔር ፡ ነው ፡ ዓለም ፡ በርሱ ፡ ተፈጠረ ፡ እያለ ፡ መጥቶ ፡ ያ ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኾነ ፡ አለ ፡ እንጂ ፡ ያ ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ነው ፡ አላለም ። መጻሕፍት ፡ ኹሉ ፡ ይህንን ፡ መሠረት ፡ አድርገው ፡ ቀዳማዊ ፡ አምላክነቱን ፡ ሲናገሩ ፡ መጥተው ፡ በፍጹሜ ፡ ዘመን ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ ኾነ ፡ ይሉናል ፡ እንጂ ፡ ቀድሞ ፡ አምላክ ፡ ነበረ ፡ ዛሬም ፡ አምላክ ፡ ነው ፡ እንደሚሉን ፤ ቀድሞ ፡ ሰው ፡ ነበረ ፡ ዛሬም ፡ ሰው ፡ ነው ፡ አይሉንም ። ነውና ፡ ኾነ ፡ ልዩነት ፡ አላቸው ፡ አምላክነት ፡ ጥንተ ፡ ገንዘቡ ፡ ስለኾነ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክ ፡ ነው ፡ ይባላል ፡ እንጂ ፡ ሰው ፡ ነው ፡ አይባልም ።

ትሰበእት ፡ ግን ፡ ኖሮ ፡ ኖሮ ፡ ያገኘው ፡ ስለኾነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሰው ፡ ኾነ ፡ ይባላል ፡ እንጂ ፡ ሰው ፡ ነው ፡ አይባልም ፡ ስለዚህ ፡ አንድ ፡ ክርስቶስን ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፡ ነው ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ ነው ፡

ስንል ፡ ምንታዌን ፡ እንዳያስከትልብን ፡ በመፍራት ፡ ክርስቶስ ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ የኾነ ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፡ ነው ፡ ወይም ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፡ ክርስቶስ ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ ኾነ ፡ በማለት ፡ አነጋገሩን ፡ ከመጠንቀቅ ፡ በቀር ፡ የምንርቀው ፡ ንባብና ፡ ባህል ፡ አይደለም ።

፩/ ዘውላቱ ፡ እምነፍስ ፡ ንባቢት ፡ መእምሥጋ ፡ የሚለው ፡ ቃል ፡ ሥጋን ፡ ለመንግብ ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ ብሏል ፡ ነፍስንም ፡ ለመንግብ ፡ አባ ፡ አመሐፅን ፡ ነፍስየ ፡ ውስተ ፡ እዴክ ፡ ብሏልና ፡ ከመጸሐፍት ፡ የተመሠረተ ፡ ስለኾነ ፡ የምንስማማበት ፡ ነው ።

፪/ ኅቡረ ፡ ህላዌ ፡ ምስል ፡ አብ ፡ በመለኮቱ ፡ ለሚለውም ፡ ቃል ፡ መሠረቱ ፡ አነ ፡ በአብ ፡ ወአብ ፡ ብየ ፡ ዮሐ ፡ ፲፩ ፡ ፲ - ፲፪ ፡ ያለው ፡ ቃል ፡ ነው ። ይህን ፡ መሠረት ፡ አድርገው ፡ ሊቃውንት ፡ በየአንቀጹ ፡ ዘዕፋይ ፡ ምስል ፡ አብ ፡ በመለኮቱ ፡ እያሉ ፡ ነግረውናል ።

፫/ መውላቱ ፡ ኅቡረ ፡ ህላዌ ፡ ምስሉን ፡ በትስብእቱ ፡ ለሚለውም ፡ ቃል ፡ መሠረቱ ፡ እግዚአብሔር ፡ በነቢይ ፡ አድሮ ፡ ነየ ፡ አነ ፡ ወደቂት ፡ ዘወሀበኒ ፡ እግዚአብሔር ፡ ብሎ ፡ የተናገረው ፡ ኃይለ ፡ ቃል ፡ ነው ፡ ኢሳ ፡ ፭ ፡ ፲፰ ።

ይህንንም ፡ ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ እስመ ፡ ደቂት ፡ ተሳተፉ ፡ በሥጋ ፡ ወደም ፡ ወከመ ፡ ቢጸሙ ፡ ኮነ ፡ ሎሙ ፡ ብሎ ፡ አስፋፍቶ ፡ ተርጉሞታል ፡ ዕብ ፡ ፪ ፡ ፲፩ ።

፬/ ዘተመሰለ ፡ ኪዳነ ፡ ዘእንበለ ፡ ኃጢአት ፡ ባሕቲታ ፡ ለሚለውም ፡ ኃይለ ፡ ቃል ፡ መሠረቱ ፡ ወተመሰለ ፡ ከመ ፡ ብእሲ ፡ ወኮነ ፡ ከመ ፡ ሰብእ ፡ ሰምዐ ፡ ወተአዘዘ ፡ እስከ ፡ በጽሐ ፡ ለሞት ፡ ፈልጽ ፡ ፪ ፡ ፭ ።

ይመጽእ ፡ መልአኩ ፡ ለዝንቱ ፡ ዓለም ፡ ወኢይረከብ ፡ በላዕሌየ ፡ ወኢምንተኒ ። የሚለው ፡ ቃል ፡ ነው ። ዮሐ ፡ ፲፩ ፡ ፴ ።

፭/ ዘተወልደ ፡ እምአብ ፡ እምቅድመ ፡ ዓለም ፡ በመለኮቱ ፡ ለሚለው ፡ ቃል ፡ መሠረቱ ፡ በብሉይ ፡ ሰሎሞን ፡ እምቅድመ ፡ አድባር ፡ ወአውግር ፡ ወለደኒ ።

ዳዊትም ፡ እግዚአብሔር ፡ ይቤለኒ ፡ ወልድየ ፡ እንተ ፡ ወአነ ፡ የም ፡ ወለድኩክ ፡ ያለው ፡ ነው ። በሐዲስም ፡ ዝንቱ ፡ ወላቱ ፡ ወልድየ ፡ ወገእኩ ፡ እምአብ ፡ ወመጸእኩ ፡ ያለው ፡ ነው ።

፮/ ወበትስብእቱስ ፡ ተወልደ ፡ በደኃሪ ፡ መዋዕል ፡ በእንቲአነ ፡ ወበእንተ ፡ መድኃኒትነ ፡ እማርያም ፡ ድንግል ፡ ወላዲተ ፡ አምላክ ፡ ለሚለውም ፡ ቃል ፡ መሠረቱ ፡ ወአመ ፡ በጽሐ ፡ ዕድሜሁ ፡ ፈነወ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወልዶ ፡ ወተወልደ ፡ እምብእሲት ፡ ያለው ፡ ነው ፡ ገላ ፡ ፩ ፡ ፩ ፡ ማቴ ፡ ፳፩ ። ሉቃ ፡ ፩ ፡ ፳፮-፴፱ ፡ ፪ ፡ ፩-፮ ፡ ተመልከት ።

ዘእንበለ ፡ ቱሳሔ ፡ ወኢውላጤ ፡ ዘእንበለ ፡ ፍልጠት ፡ ወኢቡዐዴ ፡ ስለሚለው ፡ ቃል ፡ ቱሳሔ ፡ ወላጤ ፡ ፍልጠት ፡ ቡዐዴ ፡ በየጊዜው ፡ የተነሡ ፡ መናፍቃን ፡ ያመነዋቸው ፡ ስሕተቶች ፡ ናቸው ፡ ካነሥባቸውም ፡ ዘንድ ፡ በተቻለ ፡ መጠን ፡ በያይነታቸው ፡ ስልት ፡ ስልታቸውን ፡ ብንገላልጠው ፡ አይከፋም ።

ወላጤ ፡ ማለት ፡ ወንጌላዊ ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ ወገደረ ፡ ላዕሌነ ፡ ብሎ ፡ ጌጽፍ ፡ ኃደረ ፡ ላዕሌነን ፡ ያልተመለከቱ ፡ ሰዎች ፡ ሥጋ ፡ ኮነን ፡ ብቻ ፡ ተመልክተው ፡ ብእሲት ፡ ሎጥ ፡ ተለውጣ ፡ ሐውልተ ፡ ጌው ፡ እንደኾነች ።

ማየ ፡ ቃና ፡ ተለውጦ ፡ ወይን ፡ እንደኾነ ፡ ቃልም ፡ ተለውጦ ፡ ሰው ፡ ኾነ ፡ ብለዋል ።

ገደረን ፡ ብቻ ፡ የተመለከቱ ፡ ኮነን ፡ ያልተመለከቱ ፡ ሰዎች ፡ ደግሞ ፡ እንደማድጋ ፡ ውሳ ፡ ትስብእት ፡ ማገደር ፡ መለኮት ፡ ኅዳሪ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ አልተዋሐደም ፡ ብለዋል ።

ወንጌላዊ ፡ ግን ፡ ኮነን ፡ ይዘው ፡ ተለወጠ ፡ እንዳይሉበት ፡ ገደረ ፡ ብሏል፤ ገደረን ፡ ይዘው ፡ ገደረት ፡ እንዳይሉበት ፡ ኮነ ፡ ብሎ ፡ ኹለቱንም ፡ ተናገረ ፡ ስለዚህ ፡ ኮነን ፡ ይዞ ፡ ተለወጠ ፡ የሚል ፡ ሲነሣ ፡ ገደረ ፡ ብሎ-በሃል ፡ ገደረን ፡ ይዞ ፡ ገደረት ፡ የሚል ፡ ሲነሣ ፡ ኮነ ፡ ብሎ-በሃል ፡ ሲሏቸው ፡ ይረታሉ ።

ቱሳሔ ፡ ማለት ፡ ከላይ ፡ በ፲፯ኛ ፡ ቀ ፡ እንዳስረዳነው ፡ መቀላቀል ፡ መደባለቅ ፡ ማለት ፡ ነው ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ኅብረ ፡ መልክእ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ጣዕም ፡ ያላቸው ፡ ኹለት ፡ ነገሮች ፡ ቢያደባልቋቸው ፡ ከኹለቱም ፡ ወገን ፡ የተውጣጣ ፡ ልዩ ፡ ኅብረ ፡ መልክእ ፡ ያሳያሉ ፡ ልዩ ፡ ጣዕም ፡ ይሰጣሉ ፡ ለምሳሌ ፡ ወተትና ፡ ቡና ፡ ቢቀላቅሏቸው ፡ ወተት ፡ ነጭነቱን ፡ ለቆ ፡ ወደጥቂረት ፡ ይላባል ፡ ቡንም ፡ ጥቁርነቱን ፡ ለቆ ፡ ወደነጭነት ፡ ይላባል ፡ ከኹለቱም ፡ የተውጣጣ ፡ ልዩ ፡ መልክእ ፡ ይታያል ፡ ልዩ ፡ ጣዕም ፡ ይገኛል ።

መለኮት ፡ ግን ፡ ምንም ፡ ውላጤ ፡ ሳይኖርበት ፡ ከእመቤታችን ፡ የነግደውን ፡ ሥጋ ፡ ባለው ፡ እጽንቶ ፡ የፍጡር ፡ ልቡና ፡ መርምሮ ፡ በማይደረስበት ፡ በግብር ፡ አምላካዊ ፡ ጥልቅ ፡ በሽን ፡ ምሥጢር ፡ በከዊን ፡ ተዋሕዶው ፡ እንጂ ፡ እላይ ፡ በመሰልነው ፡ ምሳሌ ፡ አኳኋን ፡ መለኮትና ፡ ትስብእት ፡ ተቀላቅለው ፡ በመካከላቸው ፡ ሌላ ፡ ነገርን ፡ ያስገኙ ፡ ወይም ፡ የተጠፋፉ ፡ አይደሉም ፡ ስለዚህ ፡ ተሳራ ፡ ማለት ፡ ታላቅ ፡ ስሕተት ፡ ነው ።

ቡዕዴ ፡ ማለት ፡ ተዋሕዶው ፡ ተላጽቆ ፡ ተቃርቦ ፡ ነው ፤ ማለት ፡ ነው ፡ ተላጽቆ ፡ ተቃርቦ ፡ ማለትም ፡ እላይ ፡ በቀ ፡ ፲፯ ፡ እንደገለጽነው ፡ የዕንጨትና ፡ የብረት ፡ ሠራተኛ ፡ ዕንጨትን ፡ ጠርቦ ፡ አለዝቦ ፡ ብረቱን ፡ ሞርዶ ፡ አስማምቶ ፡ በማሰሪያ ፡ ወይም ፡ በቡሉን ፡ በምስማር ፡ አንድ ፡ በያደርጋቸው ፡ አንድ ፡ ይኸናሉ ፡ ማሠሪያውን ፡ ወይንም ፡ ቡሉን ፡ ቢፈታው ፡ ይለያያሉ ። ቡዕዴ ፡ ተላጽቆ ፡ ተቃርቦ ፡ ማለት ፡ እንዲህ ፡ የተለያየ ፡ ነገር ፡ ስለሆነ ፡ የክርስቶስ ፡ ተዋሕዶም ፡ እንደዚህ ፡ ነው ፤ ማለት ፡ ታላቅ ፡ ስሕተት ፡ ነው ። ፍልጠት ፡ ማለት ፡ ከተዋሕዶ ፡ በኋላ ፡ የሚመጣ ፡ መለየት ፡ ማለት ፡ ነው ። ለምሳሌ ፡ ነፍስና ፡ ሥጋ ፡ ተዋሕዶዋል ፡ ነገር ፡ ግን ፡ ተፈልጦ ፡ አለባቸው ። የመለኮትና ፡ የትስብእት ፡ ተዋሕዶ ፡ ግን ፡ ምንም ፡ በነፍስና ፡ በሥጋ ፡ ተዋሕዶ ፡ ቢመሰል ፡ እንደ ነፍስና ፡ እንደ ሥጋ ፡ ተፈልጦ ፡ የለበትም ፤ ይኸውም ፡ ሊታወቅ ፡ በመልዕልት ፡ መስቀል ፡ እባ ፡ አማሐዕን ፡ ነፍስየ ፡ ውስተ ፡ እደከ ፡ ብሎ ፡ ክብርት ፡ ነፍሱን ፡ ከክብርት ፡ ሥጋው ፡ በገዛ ፡ ሥልጣኑ ፡ በለየ ፡ ጊዜ ፡ መለኮት ፡ ከነፍሱም ፡ ከሥጋም ፡ ተፈልጦ ፡ ሳይኖርበት ፡ በአካለ ፡ ሥጋ ፡ ወደመቃብር ፡ ወርዶ ፡ መሰና፡ መቃብርን ፡ አጥፍቶልናል ፡ መሰና፡ መቃብርም ፡ ማለት ፡ በመቃብር ፡ ፈርሶ ፡ በስብሰ ፡ መቅረት ፡ ነው ፡ ይኸንን ፡ ይ፡ መዓልት ፡ ይ፡ ሌሊት ፡ በከርሠ ፡ መቃብር ፡ አድሮ ፡ በመንግቱ ፡ አጥፍቶልናል ። እኛም ፡ እርሱን ፡ በኩር ፡ አድርገን ፡ የምንነግ ፡ ኾነናል ።

በአካለ ፡ ነፍሱም ፡ መለኮት ፡ ወደሲኦል ፡ ወርዶ ፡ ግዕዛንን ፡ ለነፍሳት ፡ ሰብኮ ፡ ከቆራኝነት ፡ እስለቅቆናል ። በእንደዚህ ፡ ያለ ፡ አኳኋን ፡ መለኮት ፡ ከትስብእት ፡ የማይለይ ፡ ስለሆነ ፡ ፍልጠት ፡ ማለት ፡ ታላቅ ፡ ስሕተት ፡ ነው ።

፩ ፡ አካል ፡ ወጀ ፡ ህላዌ ፡ ኢንፋቅ ፡ ወኢክቶል ፡ ለኅቡ፡ጀቱአካላት ፡ የሚለው ፡ ቃል ፡ ፩ ፡ አካል ፡ ወጀ ፡ ህላዌ ፡ እንዳለው ፡ ኹሉ ፡ ኢንፋቅ ፡ ወኢክቶል ፡ ለኅቡ፡ጀኤ ፡ አካላት ፡ ሲልም ፡ ወኢለኅቡ ፡ ጀኤ ፡ ህላዌያት ፡ ብሎ ፡ ማስተካከል ፡ ነበረበት ፤ ይህን ፡ ማስተካከል ፡ ብቻ ፡ ንሎበታል ፡ እንጂ ፡ ሌላው ፡ አነጋገር ፡ ከመጻሕፍት ፡ ያልወጣ ፡ ነው ።

እንዘ ፡ ይትወቀብ ፡ ዘዘዚአሆሙ ፡ የሚለው ፡ ቃል ፡ ተዓቅቦን ፡ የሚመለከት ፡ ነው ፡ ተወቅቦም ፡ ማለት ፡ በጠቅላላው ፡ ትስብእትና ፡ መለኮትን ፡ ከቱሳሌ ፡ ከውላጤ ፡ የሚጠብቅ ፡ አነጋገር ፡ ነው ፤ ምሥጢሩም ፡ መሲ ፡ በደብረ ፡ ሲና ፡ ሐመልማል ፡ ከነበልባል ፡ ተዋሕዶ ፡ ነበልባሉ ፡ ሐመልማሉን ፡ ሳያቃጥለው ፡ ሐመልማሉም ፡ ነበልባሉን ፡ ሳያጠፋው ፡ እንዳየ ፡ መለኮትም ፡ ትስብእትን ፡ በተዋሐደ ፡ ጊዜ ፡ መለኮቱ ፡ ትስብእቱን ፡ አላጠፋውም ፡ ትስብእቱም ፡ መለኮቱን ፡ አልለወጠውም ፡ ማለት ፡ ነው ።

ትስብእቱም ፡ ማለት ፡ አካልንም ፡ ባሕርይንም ፡ አንድ ፡ አድርጎ ፡ የሚያሳይ ፡ አነጋገር ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ አካልን ፡ ወይም ፡ ባሕርይን ፡ ብቻ ፡ የሚያሳይ ፡ አነጋገር ፡ አይደለም ።

ይህም ፡ ተወቅቦ ፡ የባሕርይንም ፡ የአካልንም ፡ ተወቅቦ ፡ ያሳያል ፡ እንጂ ፡ የአካልን ፡ ብቻ ፡ ወይም ፡ የባሕርይን ፡ ብቻ ፡ የሚያሳይ ፡ አይደለም ።

ተሊውን ፡ እንከ ፡ አበዊን ፡ ቅዱሳን ፡ ከመ ፡ ቀዲሙ ፡ መሐሩን ፡ ነቢያት ፡ በእንቲአሁ ፡ ወለሲሁ ፡ ክርስቶስ ፡ እግዚእ ፡ መሐረን ፡ ወተወረደናሁ ፡ እምተአምናት ፡ ሃይማኖት ፡ ዘእበዊን ፡ ያሉት ፡ ቃል ፤ እውነት ፡ ወይም ፡ ሐሰት ፡ መኾኑን ፡ ለመረዳት ፡ የጉባኤው ፡ ውሳኔ ፡ ኖቸው ፡ ያሏቸውን ፡ አንድ ፡ ባንድ ፡ ብንመረምር ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ የተዘረዘሩት ፡ ቃላት ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ የተገኙ ፡ መኾናቸውን ፡ ተረድተናል ። እኛም ፡ የምንቀበላቸው ፡ ነን ።

በ፪ ፡ ባሕርያት ፡ እንዘ ፡ አይጠፍዕ ፡ ፍልጠተ ፡ ባሕርያት ፡ ዘዘዚአሆሙ ፡ ለጀኤ ፡ ባሕርያት ፡ የሚሉአቸውን ፡ ቃላት ፡ ግን ፡ ከንስጥሮስ ፡ ባህል ፡ እንጂ ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ኾነው ፡ አላገኘናቸውም ፤ ለማስመሰል ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ከተገኙት ፡ ቃላት ፡ ጋራ ፡ አቀላቅለው ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ከተገኙት ፡ ቃላት ፡ ጋራ ፡ አቀላቅለው ፡ ተናግረዋቸዋል ፡ እንጂ ፡ ነቢያት ፡ ሐዋርያት ፡ ከጸፋዋቸው ፡ መጻሕፍት ፡ ጌታ ፡ ባስተማራት ፡ በወንጌል ፡ እንዲህ ፡ የሚል ፡ ንባብ ፡ አይገኝም ፡ ፍጹም ፡ ውሸት ፡ ነው ።

ስለዚህ ፡ ይህንን ፡ ባሕል ፡ ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ወለእመኒ ፡ መልአክ ፡ መሀረከሙ ፡ ካልአ ፡ እምዘመሀርናክሙ ፡ ውጉዝ ፡ ለይኩን ፡ ብሎ ፡ ካስጠነቀቀን ፡ ትምህርት ፡ ቆጥረነው ፡ አንቀበለውም ። እርስዎም ፡ ባሕርይን ፡ ከአካል ፡ ለይቶ ፡ ኹለት ፡ የሚል ፡ ንባብ ፡ መኖሩን ፡ ሊያስረዱ ፡ አይችሉም ።

ደ ራ ሲ ።

፩ / ወሰብ ፡ አቀምን ፡ ዘንተ ፡ በዙሉ ፡ ጸሕቅ ፡ ወትጋህ ፡ ወሰን ፡ ጉባኤ ፡ ቅዱስ ፡ ወዘእምዙላሂ ፡
ከመ ፡ ኢብውህ ፡ ወኢለመኑሂ ፡ ይንግር ፡ አው ፡ ይጽሐፍ ፡ አው ፡ ይደርስ ፡ አው ፡ ይምሐር ፡
ለካልአን ፡ ሃይማኖት ፡ ካልአ ።

ይህንን ፡ በፍጹም ፡ ትጋት ፡ ከወሰን ፡ በኋላ ፡ ማንም ፡ ማን ፡ ቢኾን ፡ ሌላ ፡ ሃይማኖት ፡ ሊደርስ ፡
ሊጽፍ ፡ ሊንግር ፡ ሊያስተምር ፡ የማይገባው ፡ መኾኑን ፡ ይህን ፡ ጉባኤ ፡ ወሰን ፡ ስለሚለው ።

መ ላ ሽ ።

፩ / ይህን ፡ ማለት ፡ የሚገባ ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ግብ ፡ ሳይወጡ ፡ በዚያው ፡ ጸንቶ ፡
ተገኝቶ ፡ ነበረ ፡ እንጂ ፡ ከግቡ ፡ ወጥቶ ፡ ሌብ ፡ እንዳረራው ፡ ተናግሮ ፡ እንዲህ ፡ ቢሉት ፡ ማን ፡ በጅ ፡
ይላል ፡ አስቀድመው ፡ የነበሩ ፡ አባቶች ፡ የወሰኑትን ፡ አፍርሶ ፡ የፊን ፡ ውሳኔ ፡ አከብሩልኝ ፡ ማለት ፡
ማንም ፡ የማይቀበለው ፡ ከንቱ ፡ ነገር ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፩ / የኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ ያስተማረው ፡ ይህ ፡ ነው ፡ ማናቸውም ፡ ኢትዮጵያዊ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡
ከሚለው ፡ በስተቀር ፡ ሌላ ፡ የሚነቀፍ ፡ እንደማይገኝበት ፡ የተረጋገጠ ፡ ነው ። አንድ ፡ ባሕርይ ፡
ከሚለው ፡ አነጋገር ፡ አለመስማማታቸው ፡ ግን ፡ እርስ ፡ በርስ ፡ ካለመግባባትና ፡ ሹለቱ ፡ ወገኖች ፡
የሚሰጡት ፡ ትርጉም ፡ ልዩ ፡ ከመኾኑ ፡ የተነሣ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

፪ / እንግዲህ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ከሚለው ፡ በስተቀር ፡ የሚነቀፍ ፡ አይገኝበትም ፡ የሚለው ፡
ቃል ፡ ከለቃሚና ፡ ካታሚ ፡ ያመለጠ ፡ ሰሕተት ፡ ይመስለኛል ፡ እንጂ ፡ የርስዎ ፡ ቃል ፡ አይመስለኝም ።
ምክንያቱም ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ የሚቃወሙ ፡ ሹለት ፡ ባሕርይ ፡ ማለትን ፡ እንጂ ፡ አንድ ፡
ባሕርይ ፡ ማለትን ፡ ስላልኾን ፡ ነው ።

ሰሕተት ፡ አይደለም ፡ ቃሉ ፡ ነው ፡ የሚሉ ፡ እንደ ፡ ኾን ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ማለት ፡ የሚያስማማን ፡
ነው ፡ እንጂ ፡ የሚያጣላን ፡ አይደለም ። ያታሚ ፡ ሰሕተት ፡ መኾኑን ፡ ተገንዝበው ፡ ፪ ፡ ባሕርይ ፡
ከማለት ፡ በቀር ፡ የሚነቀፍ ፡ የለበትም ፡ ብለው ፡ የሚያርሙት ፡ ቢኾን ፡ ግን ፡ ከትርጉም ፡ ልዩነት ፡
የተነሣ ፡ ነው ፡ ማለት ፡ የሚገባ ፡ ንባብ ፡ አንድ ፡ ኾኖ ፡ ትርጓሜ ፡ ብቻ ፡ ሲለያይ ፡ ነበረ ፡ መጻሕፍት ፡
በየአንቀጹ ፡ ወልድ ፡ ዋሕድ ፡ እያሉ ፡ እንድነትን ፡ መላልሰው ፡ ለተናገሩለት ፡ ላንድ ፡ ለክርስቶስ ፡
፪ቱ ፡ የሚል ፡ ቅጽል ፡ በመስጠቱ ፡ በንባብ ፡ እንደተለያየን ፡ አያስታውሱምን ፡ በ፩ና ፡ በ፪ ፡ መካከል ፡
ያለው ፡ ልዩነትስ ፡ ቀላል ፡ መሰለምትን ፡ ከሰማይና ፡ ከምድር ፡ የተራራቀ ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፩ / እንደ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ አስተያየት ፡ ባሕርይ ፡ ሲሉ ፡ አንድ ፡ በራሱ ፡ የቆመና ፡ ራሱን ፡
የቻለ ፡ ህልው ፡ ያሰማሉ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፩ / የአንጾኪያ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ኪራኮስ ፡ አይደሉ ፡ ይኩን ፡ ህላዌ ፡ ዘእንበለ ፡ አካል ፡ ወኢይደሉ ፡
ይትረከብ ፡ አካል ፡ ዘእንበለ ፡ አምሳሉ ፡ ለአካል ፡ ዘውእቱ ፡ እርአያሁ ።

ባሕርይ ፡ ያለአካል ፡ ሊኖር ፡ አይችልም ፡ አካልም ፡ ከሚመስለው ፡ ከባሕርይ ፡ ጋራ ፡ ነው ፡
እንጂ ፡ ብቻውን ፡ ሊገኝ ፡ አይችልም ፡ ይኸውም ፡ መታወቂያው ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ እንዳስረዳን ፡ ባሕርይ ፡
የሌለው ፡ አካል ፡ እንደ ፡ ሌለ ፡ ባሕርይም ፡ ያለአካል ፡ ብቻውን ፡ ሊገኝ ፡ የማይቻል ፡ መኾኑን ፡
እናውቃለን ። አካል ፡ የሌለው ፡ ባሕርይ ፡ አለመኖሩንና ፡ ባሕርይ ፡ ያለአካል ፡ ሊኖር ፡ አለመቻሉን ፡
ምክንያት ፡ ፍጥረት ፡ የኾኑ ፡ ፪ቱን ፡ ባሕርያት ፡ ብንመረምር ፡ ልንረዳ ፡ እንችላለን ።

ለምሳሌ ፡ ወኃ ፡ አካልም ፡ ባሕርይም ፡ አለው ፡ አካሉ ፡ በእጅ ፡ ባይጨበጥም ፡ በዋርስ ፡ ባይላመጥም ፡
ሲፈስ ፡ ወይም ፡ በቀላይ ፡ ተዘርግቶ ፡ በማድጋ ፡ ተቀድቶ ፡ ይታያል ፡ ባሕርይም ፡ እርጥበት ፡ ነው ፡
ይህ ፡ ባሕርይ ፡ የኾነ ፡ እርጥበት ፡ አካሉ ፡ በደረሰበት ፡ ኹሉ ፡ ይገኛል ፡ እንጂ ፡ አካሉ ፡ በሌለበት ፡
ቦታ ፡ ብቻውን ፡ ሊገኝ ፡ አይችልም ፡ አካሉም ፡ ከባሕርይ ፡ ከርጥበት ፡ ተለይቶ ፡ ብቻውን ፡ ሊገኝ ፡
አይችልም ።

አሳትም ፡ እንደዚሁ ፡ አካል ፡ ባሕርይ ፡ አለው ፡ ባሕርይም ፡ ዋዕይ ፡ ነው ፡ አካሉ ፡ በዕንጨት ፡ ወይም ፡
በመብራት ፡ ላይ ፡ ይታያል ፡ ባሕርይ ፡ የሆነ ፡ ዋዕይ ፡ ግን ፡ አካሉ ፡ ሲገለጥ ፡ ከአካሉ ፡ ላይ ፡

ሲፋጅ፡ ሲያቃጥል፡ ይገለጻል፡ እንጂ፡ አካሉ፡ በሌለበት፡ ብቻውን፡ ሊገኝ፡ አይችልም፡ በለዚህ፡ የወኃ፡ ባሕርይ፡ ርጥበትን፡ የፈለገ፡ የወኃን፡ አካል፡ የእሳት፡ ባሕርይ፡ ሙቀትን፡ የፈለገ፡ የአፋትን፡ አካል፡ መፈለግ፡ ግድ፡ ይኾንበታል፡ አካል፡ የሌለው፡ ባሕርይ፡ ላለመኖሩና፡ ባሕርይም፡ ያለአካል፡ ብቻውን፡ ሊገኝ፡ ላለመቻሉ፡ ይህ፡ በቂ፡ መረጃ፡ ነው፡ እንዲህ፡ አድርገን፡ ባሕርይ፡ የሌለው፡ አካል፡ አካል፡ የሌለው፡ ባሕርይ፡ የለም፡ እንላለን፡ እንጂ፡ ባሕርይን፡ ከአካል፡ ለይተን፡ አንድ፡ በራስ፡ የቆመ፡ ሀልው፡ ነው፡ አንልም።

26. 27. 28. 29.

ዘ / ባጭሩ፡ እነርሱ፡ አካልና፡ ባሕርይ፡ የሚሉትን፡ ቃሎች፡ ትርጉማቸውን፡ አንድ፡ በማድረግ፡ ያደባልቋቸዋል፡ ብለዋል ።

ਸਦਾ ਅੰਗੀਕਰਤਾ

ዘ / ይህም ሐሰት፡ ነው፡ አካል፡ በእጅ፡ የሚጻሰሰው፡ በቦይን፡ የሚታየው፡ ነው፡ ባሕርይ፡ ግን፡ በአካል፡ ህልው፡ ሽፍ፡ ከአካል፡ ሳይለይ፡ አካል፡ የሚሰጠውን፡ ስሜት፡ የሚገልጽ፡ ነው፡ ብለን፡ ትርጉማቸውን፡ ለይተን፡ እንናገራለን፡ እንጂ፡ ትርጉማቸውን፡ አንድ፡ በማድረግ፡ የምናደባልቅ፡ አይደለንም።

2 4 6 8

I/ ስለዚህ፡ ክርስቶስ፡ ችለት፡ ባሕርያት፡ አሉት፡ ሲባል፡ ለኢትዮጵያውያን፡ ችለት፡ አካላት፡ አሉት፡ እንደ፡ ማለት፡ ገና፡ ይበማቸዋል ። የኬልቴዶኑን፡ ጉባኤና፡ ልዩን፡ ጳጳስን፡ በን ስጥርስ፡ ባህል፡ ያምናሉ፡ ብለው፡ የሚያሟቸው፡ በዚህ፡ ምክንያት፡ ነው፡ ብለዋል ።

၁၇၇၈

፲ / አ.ትዮጵያውያን፣ አካልንና፣ ባሕርይን፣ ለይተው፣ አያውቁም፣ ብለው፣ እንደሚገምቱን፣ አይደለንም፤ የአካልንና፣ የባሕርይን፣ እንድንታቸውንም፣ ባለፉት፣ መስመሮች፣ ዘርዘሪ፣ አስረድቼዎታለሁ፣ ንስጥሮስም፣ ኹለት፣ አካል፣ ኹለት፣ ባሕርይ፣ ብሎ፣ አስተማረ፣ እንጂ፣ ሁሉት፣ አካል፣ ብቻ፣ ብሎ፣ አልቀረም።

ጉባኤ፡ ኤፌሶንም፡ በቅዱስ፡ ቂርሎስ፡ አፈ፡ ጉባኤነት፡ አንድ፡ አካል፡ አንድ፡ ባሕርይ፡ ብሎ፡
ወሰነ፡ እንጂ፡ አንድ፡ አካል፡ ብቻ፡ ብሎ፡ አልቀረም፡ ስለዚህ፡ የኤልቄዶን፡ ጉባኤ፡ አንድ፡
አካል፡ ማለትን፡ በቅዱስ፡ ቂርሎስ፡ ሹለት፡ ባሕርይ፡ ማለትን፡ ከንስጥሮስ፡ ባህል፡ አምጥቶ፡ ዝን
ጥርጥር፡ የሆነ፡ ውባኔ፡ ወሰነ፡ እንላለን፡ እንጂ፡ ሹለት፡ ባሕርይ፡ በማለቱ፡ ሹለት፡ አካል፡
ይላል፡ ብለን፡ አናውቅም፡ ነበረ፡ ነገር፡ ግን፡ ባሕርይ፡ ያለአካል፡ ብቻውን፡ የማይገኝ፡ በለሽነ፡
ሹለት፡ ባሕርይ፡ ካላቸሁ፡ አካል፡ የሌለው፡ ባሕርይ፡ የለምና፡ ሹለት፡ አካል፡ ያሰኝባችኋል፡
ብንል፡ የሚያሳፍረን፡ አይደለም።

2. 4. 1. 2. 3.

፲፩ / ኢትዮጵያውያን፣ ባሕርይና፣ አካል፣ የሚሉትን፣ ታላቅ፣ አንድ፣ አድርገው፣ እንደሚያስቧቸው፣ የሚገልጥ፣ ሌላም፣ ማስረጃ፣ አለ። እርሱም፣ ከቶሊኮች፣ ኹለት፣ ባሕርያት፣ ሲሉ፣ በቅድስት፣ ሥላሴ፣ ፪፣ አካላት፣ አሉ፣ ማለታቸው፣ ነው፣ ብለው፣ ማመናቸው፣ ነው፣ ብለዋል።

ਸਦਾ ਅੰਗੀਕਰਤਾ

፲፩ / በላይኛው ፡ መስመር ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ባሕርይ ፡ ሲሉ ፡ አንድ ፡ በራሱ ፡ የቆመና ፡ ራሱን ፡ የቻለ ፡ ህልው ፡ ያሰማሉ ፡ ብለው ፡ አካልንና ፡ ባሕርይን ፡ እንደምንለያይ ፡ አድርገው ፡ ተናግረው ፡ ነበረ ፤ አሁን ፡ ደግሞ ፡ ከዚህ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ባሕርይና ፡ አካል ፡ የሚሉትን ፡ ቃሎች ፡ እንደ ፡ አንድ ፡ አድርገው ፡ ያስቧቸዋል ፡ በማለት ፡ ቃልዎን ፡ በመለዋወጥ ፡ ይናገራሉ ፡ ሹረ ፡ ምናልባት ፡ ይህን ፡ የርስዎን ፡ ጽሕፍ ፡ ይጽፉ ፡ የኢትዮጵያን ፡ ባህል ፡ ልመርምር ፡ የሚል ፡ ቢገኝ ፡ የትኛውን ፡ ይጨበጥ ፡ ብለው ፡ ነው ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ አንዱን ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ አንዱን ፡ የሚናገሩ ፡ እኛስ ፡ ስለአካልና ፡ ስለባሕርይ ፡ በያንቀጽ ፡ መላላሰን ፡ ተናግረናል ፡ አሁንም ፡ በዚህ ፡ አንቀጽ ፡ ሲበእስ ፡ ይታበሃል ፡ በእንተ ፡ ፍጥረተ ፡ ጠባይዎ ።

ሰው፡ በባሕርይ፡ አካል፡ ገዝቶ፡ በለመገኘቱ፡ ሰው፡ ይባላል፡ ብሎ፡ ሊቁ፡ ጎርጎርዮስ፡ እንዳ
ሰረዳን፡ (ሃይ፡ አበ)፡ ሰው፡ ባልን፡ ጊዜ፡ ባሕርይ፡ ያለው፡ አካል፡ ወይም፡ አካል፡ ያለው፡ ባሕ

አሁን፡ በዚህ፡ እንቀጽ፡ በአካለ፡ ቃል፡ የሚገኝ፡ ሰብአዊ፡ ባሕርይ፡ ያለት፡ እኛ፡ አካል፡ ብለን፡ የጠራንውን፡ ከራስ፡ ጠገር፡ እስከ፡ እግር፡ ጥፍር፡ ያለውን፡ ሕዋስ፡ ወይም፡ ባጥንት፡ በጅማት፡ ጸንቶ፡ ያለውን፡ ሥጋ፡ ነው፡ ይህንኑም፡ ቃል፡ በተዋሕዶ፡ ምንታዊን፡ አጥፍቶ፡ ገንዘብ፡ አደረገው፡ በማለት፡ የተሰማማን፡ እንደ፡ ሼ፡ እኛ፡ አካል፡ ብንለው፡ እርስዎ

ባሕርይ ፡ ቢሉት ፡ የሰሙ ፡ መዛወር ፡ ምንም ፡ የሚገኝ ፡ አይደለምና ፡ በዚህ ፡ ተስማምተን ፡ በጀኤ ፡ ባሕርይ ፡ የሚሉትን ፡ የኹለተኛውን ፡ ባሕርይ ፡ እነጋገር ፡ ወደ ፡ መመርመር ፡ እንራመድ ።

በጀኤ ፡ ባሕርይ ፡ የምንለው ፡ እናንተ ፡ አካል ፡ ብላችሁ ፡ የምትጠሩትን ፡ በአካል ፡ ቃል ፡ የሚገኘውን ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ነው ። ይህ ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ከተዋሕዶ ፡ በአፍኦ ፡ ነው ፡ የሚሉን ፡ እንደ ፡ ሾነ ፡ ግን ፡ ካቶሊካውያን ፡ እንደ ፡ ንስጥሮስ ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ይላሉ ፡ ብሎ ፡ ለመናገር ፡ ጥርጊያ ፡ መንገድ ፡ መኾኑን ፡ ይገንዘቡት ።

ደ ራ ሲ ።

II / ኢትዮጵያውያን ፡ የኬላቂዶኑን ፡ ጉባኤ ፡ ትምህርት ፡ በቀጥታ ፡ ይከዱታል ፡ ለማለት ፡ አይቻልም ፡ ካቶሊኮችንና ፡ ልዮን ፡ ጳጳስን ፡ የሚገዝቷቸው ፡ የቀድሞዎቹን ፡ የፑቱን ፡ ጉባኤ ፡ ትምርት ፡ አበላሽተው ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ ይከተላሉ ፡ ብለው ፡ ስለሚገምቷቸው ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

II / የኬላቂዶን ፡ ጉባኤ ፡ በቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ከሚገኘው ፡ ትምህርት ፡ ጋራ ፡ ቀላቅሎ ፡ ከመጻሕፍት ፡ ያልተገኘ ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ ትምህርት ፡ በይመስላል ፡ ብቻ ፡ የወሰነ ፡ መኾኑን ፡ በላይኛው ፡ አንቀጽ ፡ ዘርዘሪ ፡ አሳይቻለሁ ።

እኒህም ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ጋራ ፡ እያመሳከርኩ ፡ የተቀበልኳቸው ፡ ቃላት ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ የተጠቀሱ ፡ ናቸው ፡ እንጂ ፡ የጉባኤው ፡ ውሳኔዎች ፡ አይደሉም ።

የጉባኤው ፡ ውሳኔ ፡ የሚባሉት ፡ በጀኤ ፡ ባሕርያት ፡ እንዘ ፡ አይጠፍዕ ፡ ፍልጠተ ፡ ባሕርያት ፡ በዘዚአሆሙ ፡ ለክልኤ ፡ ባሕርያት ፡ የሚሉት ፡ ቃላት ፡ ብቻ ፡ ናቸው ።

እነዚህን ፡ ቃላት ፡ ተቀብለናቸው ፡ ቢሾን ፡ የኬላቂዶኑን ፡ ጉባኤ ፡ ትምህርት ፡ በቀጥታ ፡ ይከዱታል ፡ ለማለት ፡ አይቻልም ፡ ቢሉ ፡ ከእውነት ፡ ገብት ፡ በተቋጠረልዎ ፡ ነበረ ።

ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ የተጠቀሱትን ፡ ቃላት ፡ ተቀብለን ፡ ብንገኝ ፡ አስቀድመው ፡ ተቀብለዋቸው ፡ የነበሩትን ፡ አጾኑ ፡ ያሰኛል ፡ እንጂ ፡ የጉባኤውን ፡ ውሳኔ ፡ ተቀበሉ ፡ አያሰኝም ። ጉባኤውም ፡ በጀኤ ፡ ባሕርይ ፡ ብሎ ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ መከተሉ ፡ ግልጥ ፡ ነገር ፡ ቢሾን ፡ ገምተው ፡ ነው ፡ ማለት ፡ ተገቢ ፡ ነገር ፡ አይደለም ።

ደ ራ ሲ ።

II / ኢትዮጵያውያን ፡ የኬላቂዶኑ ፡ ጉባኤ ፡ ሃይማኖት ፡ በነጋገሩ ፡ የቀና ፡ ነው ፡ ነገር ፡ ግን ፡ ጉባኤውና ፡ ልዮን ፡ ጳጳስ ፡ ምንም ፡ በእንድ ፡ አካል ፡ ማለትን ፡ ቢጨምሩ ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ ለመሸረን ፡ ሲሉ ፡ በልባቸው ፡ ሳያምኑት ፡ ባፋቸው ፡ ይናገሩታል ፡ ብለው ፡ እንደሚያስቡ ፡ እርግጥ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

II / የኬላቂዶን ፡ ጉባኤ ፡ እንድ ፡ አካል ፡ በማለቱ ፡ የቀና ፡ ቢሾን ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ በማለቱ ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ ተከትሏል ፡ እንላለን ፡ እንጂ ፡ በልባቸው ፡ ሳያምኑ ፡ በአፋቸው ፡ ይናገራሉ ፡ አላልንም ፡ ነበረ ። ነገር ፡ ግን ፡ በ፲፪ኛው ፡ ቁጥር ፡ በአካል ፡ ቃል ፡ የሚገኘውን ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ አካል ፡ ይሉታል ፡ ብለው ፡ እንደተናገሩት ፡ ክልኤ ፡ ባሕርይ ፡ የምትሉት ፡ ይሆንኑ ፡ እኛ ፡ አካል ፡ የምንለውን ፡ እንድ ፡ ሾነ ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ማለታቸው ፡ የማያጠራጥር ፡ ነገር ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

II / እውነተኛውን ፡ የታሪክ ፡ ሽኔታ ፡ ትቶ ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ የማይስማሙ ፡ ኹለት ፡ ጉባኤያት ፡ እንደ ፡ በ፪፻፶፪ ፡ ዓ/ም ፡ የተደረገውና ፡ እውግኪን ፡ ያወገዘው ፡ ኹለተኛው ፡ የቀድሞትን ፡ የምስቱን ፡ ጉባኤያት ፡ ትምርት ፡ ለፍርስ ፡ የንስጥሮስንና ፡ የእውግኪን ፡ ባህል ፡ ተቀብሎ ፡ አስተምሯል ፡ የሚሉት ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ ታሪክ ፡ እንዳለ ፡ አድርጎ ፡ ቢታሰብ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ በ፪፻፶፪ ፡ ዓ/ም ፡ የተደረገውን ፡ እውነተኛውን ፡ ጉባኤ ፡ ተቀብለው ፡ ኹለተኛውን ፡ ያወገዙታል ፡ ይህም ፡ ማለት ፡ በ፪፻፶፪ ፡ ዓ/ም ፡ የተደረገውን ፡ እውነተኛውን ፡ የኬላቂዶኑን ፡ ጉባኤ ፡ ይቀበሉታል ፡ ማለት ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

II፩ / እንደ ፡ አሁኑ ፡ እነጋገርዎ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ነገር ፡ አመዛዝኖ ፡ አበጥሮ ፡ ከእውነተኛው ፡ ግብ ፡ ለመድረስ ፡ አይችሉም ፡ እንደ ፡ መስክ ፡ ወኃ ፡ በመኖራቸው ፡ ይሒዳሉ ፡ ማለትም ፡ ነው ። ኢትዮጵያውያን ፡ የሚረዱት ፡ ጉባኤው ፡ የሰጠው ፡ ውጤት ፡ ጠቃሚ ፡ መኾኑንና ፡ አለመኾኑን ፡ ብቻ ፡ ስለሆነ ፡ እንደኛም ፡ ኾነ ፡ ኹለተኛም ፡ ኾነ ፡ የሚቃወሙት ፡ ያነኑ ፡ በክልሉ ፡ ባሕርያት ፡ ብሎ ፡ የወሰነውን ፡ በ፬፻፶፩ ፡ ዓ ፡ ም ፡ የተደረገውን ፡ ጉባኤ ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

II፪ / ኢትዮጵያውያንንና ፡ ከቶሊካውያንን ፡ ለማቀራረብ ፡ ሲደከም ፡ በካቶሊክ ፡ ላይ ፡ ያላቸውን ፡ የተሳሳተ ፡ ግምት ፡ አስወግዶ ፡ የኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ እውነተኛ ፡ ታሪኩንና ፡ ግብጻውያን ፡ በቀልም ፡ ቀብተው ፡ ያሳይዋቸውን ፡ ትተው ፡ የካቶሊክ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ እውነተኛውን ፡ ፊቷን ፡ እንዳለ ፡ እንዲያውቁት ፡ ማድረግ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

II፫ / የኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ እውነተኛ ፡ ታሪኩና ፡ እውነተኛ ፡ ፊቱ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ማለት ፡ ነው ። ይህም ፡ ኢትዮጵያ ፡ አይታ ፡ የነቀፈችው ፡ ነው ። አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ የሚል ፡ ሌላ ፡ መልክ ፡ አላት ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ ልትቀበል ፡ ትችላለች ፡ እንጂ ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ማለትንስ ፡ በፍጹም ፡ የማትቀበለው ፡ ናት ።

ግብጻውያን ፡ በቀለም ፡ ቀብተው ፡ ያሳይዋቸውን ፡ ባሉ ፡ ጊዜ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ግብጽ ፡ እጅግ ፡ ይዛ ፡ የምትትታት ፡ ዕውር ፡ ማለትም ፡ ነው ። በእውነቱ ፡ ቅዱሳት ፡ መጻሕፍትንና ፡ ሌሎችንም ፡ የታሪክ ፡ መጻሕፍት ፡ ቢመለከቱ ፡ ኖሮ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ከግብጽና ፡ ከሮማ ፡ በጠቅላላው ፡ ከመላው ፡ ዓለም ፡ አስቀድማ ፡ ሃይማኖተ ፡ ኦሪትን ፡ ከቤተ ፡ እስራኤል ፡ እንደተቀበለች ፡ ጓላም ፡ ተስፋ ፡ እንደ ፡ ደረሰ ፡ ሥጋ ፡ እንደ ፡ ለበሰ ፡ አውቃ ፡ ግብጽን ፡ የሚያጠምቅ ፡ የሚያቋርብ ፡ መሆኑን ፡ ከህጎች ፡ ያለው ፡ መምህር ፡ ላኪልኝ ፡ ብላ ፡ ከመጠየቅ ፡ በቀር ፡ ግብጽ ፡ አስባ ፡ መጥታ ፡ ያላስተማረችና ፡ ያላጠመቀችት ፡ መኾኗን ፡ በተረዱ ፡ ነበረ ።

ይህንንም ፡ ተረድተውት ፡ ቢኾን ፡ ሀገርዎ ፡ ታስመካም ፡ ነበረ ፡ እንጂ ፡ ለባዕድ ፡ ጥገኛ ፡ ኾነው ፡ አይሰድቧትም ፡ ነበረ ። ዳሩ ፡ ግን ፡ እርስዎ ፡ አይደሉም ፡ እናትና ፡ አባትም ፡ አስቀድመው ፡ የሀገርዎን ፡ ታሪክና ፡ ባህል ፡ ሳያስጠኑ ፡ ለባዕድ ፡ አሳልፈው ፡ ስለሰጡም ፡ ነው ።

እኛስ ፡ በማንም ፡ ሐሳብ ፡ የማንመራ ፡ የቅዱሳት ፡ መጻሕፍትን ፡ ከላይ ፡ አርእስታቸውን ፡ ከታች ፡ ተጽጋቸውን ፡ ተመልከተን ፡ አውጥተን ፡ አውርደን ፡ እውነተኛውን ፡ ምሥጢር ፡ ተረድተን ፡ የምንናገር ፡ ነን ። ይህንንም ፡ በጸፍንልው ፡ መልስ ፡ ሲረዱት ፡ ይችላሉና ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ በደገብ ፡ የተዋወቅን ፡ መኾናችንን ፡ ተረድተው ፡ ንግግርዎን ፡ ያርሙ ።

ደ ራ ሲ ።

II፬ / የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ ተቀባይ ፡ አድርገው ፡ የሚገምቱት ፡ የኬልቄዶን ፡ ጉባኤ የንስጥሮስንና ፡ የአውጣኪን ፡ ባህል ፡ ያወገዘ ፡ መኾኑን ፡ የቄርሱስ ፡ ትምህርትና ፡ የኬልቄዶን ፡ ውሳኔ ፡ በመወረቱ ፡ ያው ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ ዲዮስቆሮስም ፡ የአውጣኪ ፡ ባለቤራ ፡ መኾኑን ፡ ሊያስረዱዋቸው ፡ ቢችሉ ኖሮ ፡ ከካቶሊክ ፡ ትምህርት ፡ የሚለዩበት ፡ ምክንያት ፡ አይኖራቸውም ፡ ነበረ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

II፭ / ሀ/ የኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ አወገዘ ፡ ለሚሉት ፡ በጉባኤ ፡ ኤፌሶን ፡ የሮማ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ከቅዱስ ፡ ቄርሱስ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ ኾና ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ ብላ ፡ ንስጥሮስን ፡ ማውገዝ ፡ እውነት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ጉባኤ ፡ ኬልቄዶንስ ፡ በክልሉ ፡ ባሕርይ ፡ ብሎ ፡ በረሊጥ ፡ አደሰው ፡ እንጂ ፡ አላወገዘውም ።

ለ/ የኬልቄዶን ፡ ውሳኔ ፡ በመሠረቱ ፡ ከቄርሱስ ፡ ትምህርት ፡ ጋራ ፡ ኛ ፡ ነው ፡ ስለሚሉት ፡ የኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ ጓላ ፡ በኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ብሎ ፡ አስከለውጠው ፡ ድረስ ፡ በቄርሱስ ፡ ጊዜ ፡ መሠረቱ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ማለት ፡ እንደ ፡ ነበረ ፡ እርግጥ ፡ ነው ።

ሐ/ ዲዮስቆሮስ ፡ ቃል ፡ ሕማም ፡ ሞት ፡ የሚስማማውን ፡ ግዙፍ ፡ ሥጋን ፡ ተዋሐደ ፡ ብሎ ፡ አስተማረ ፡ እንጂ ፡ የአውጣኪ ፡ ሴረኛ ፡ ኾኖ ፡ እንደ ፡ አውጣኪ ፡ ረቂቅ ፡ ሥጋን ፡ ተዋሐደ ፡

ሕግም፡ ሞት፡ አልተሰማውም፡ ብሎ፡ አላስተማረም፡ በመጽሐፉም፡ ተጽፎ፡ አይገኝ፡ እናንተ፡ ጠላቶቹ፡ አወራችሁ፡ ብለን፡ እውነት፡ ነው፡ ልንል፡ አንችልም።

መ/ ይህንን፡ በያስረዱዋቸው፡ ኖሮ፡ ለሚሉትም፡ ይህንን፡ የሚሉትን፡ ኹሉ፡ እውነት፡ አስመስላ፡ ለማሳመን፡ የሮማ፡ ቤተ-ክርስቲያን፡ በየጊዜው፡ ብዙ፡ ደክማ፡ ነበረ፡ ነገር፡ ግን፡ ምንም፡ ቢኾን፡ ሐሰት፡ እውነት፡ ሊኾን፡ ባለመቻሉ፡ ልታስረዳ፡ አልተቻላትም።

የሮማ፡ ቤተ-ክርስቲያን፡ በይመስላልና፡ በይኾናል፡ የበየነቸውን፡ ለትስብእት፡ አካል፡ የለውም፡ መለኮት፡ ባሕርይ፡ ትስብእትን፡ እንጂ፡ አካለ፡ ትስብእትን፡ አልተዋሐደም፡ ካለች፡ በኋላ፡ መልሳ፡ ኹለት፡ ባሕርይ፡ ነው፡ ባሕርይ፡ አልተዋሐደም፡ ማለቷን።

መንፈስ፡ ቅዱስ፡ ከአብም፡ ከወልድም፡ ሠረጸ፡ ማለቷን፡ ሰርዛ፡ እንደአባቶቻችን፡ እንደሐዋርያት፡ እንደ፡ ዩጂ፡ መንፈስ፡ ቅዱስ፡ ከአብ፡ ብቻ፡ ሠረጸ፡ እንጂ፡ ከወልድ፡ አልሠረጸም፡ ቃልም፡ ሰብአዊ፡ ባሕርይ፡ ያለውን፡ ሰብአዊ፡ አካል፡ በሕገኛት፡ መጠን፡ ነሥቶ፡ አንድ፡ አካል፡ አንድ፡ ባሕርይ፡ ኾነ፡ የምትል፡ ካልኾነ፡ በቀር፡ የሮማና፡ የኢትዮጵያ፡ አብያተ-ክርስቲያናት፡ የሚገናኙበት፡ ሌላ፡ መንገድ፡ የማይገኝ፡ መኾኑን፡ ይወቁ።

ደ ራ ሲ

፲፩ / ይህ፡ ቢገኝ፡ የሚታረመውና፡ የሚተካከለው፡ የቃሎች፡ ትርጉም፡ ብቻ፡ ነበረ፡ ብለዋል።

መ ላ ሽ

፲፩ / ሮማውያን፡ ለኢትዮጵያውያን፡ ለያስረዱዋቸው፡ የሚመኙዋቸው፡ ነገሮች፡ ኹሉ፡ መሠረት፡ የሌላቸው፡ መኾናቸውን፡ ዐውቀው፡ ሕሊናምን፡ በዚህ፡ ሐሳብ፡ ከመባከን፡ ያሳርፋት።

ምዕራፍ ፩

ደ ራ ሲ ው

ኢትዮጵያውያን፡ የክርስቶስን፡ አካላዊ፡ ተዋሕዶ፡ ሲተረጉሙ፡ ስለሚያገቧቸው።

ቃ ሎ ች

ደ ራ ሲ ው

፩ / ኢትዮጵያውያናቹ፡ በቀድሞውም፡ ኾነ፡ ባኹኑም፡ ዘመን፡ በመጽሐፍቶቻቸው-ውስጥ፡ በክርስቶስ፡ አንድ፡ አካል፡ ብቻ፡ ሳይኾን፡ አንድ፡ ባሕርይ፡ ብቻ፡ ይገኛል፡ ብለው፡ በግልጽ፡ ያምናሉ፡ በብዙዎች፡ ዘንድ፡ አንድ፡ ባሕርይ፡ ባዮች፡ ናቸው፡ የሚባሉበት፡ ምክንያት፡ በዚህ፡ የተመሠረተ፡ ነው፡ ብለዋል።

መ ላ ሽ

፩ / በቀድሞው፡ ኾነ፡ ባኹኑ፡ ዘመን፡ ክርስቶስ፡ አንድ፡ አካል፡ አንድ፡ ባሕርይ፡ ነው፡ ማለታችን፡ የማይካድ፡ ነው። አንድ፡ አካል፡ አንድ፡ ባሕርይ፡ ስንልም፡ ቅድመ፡ ተዋሕዶ፡ መለኮታዊ፡ ባሕርይ፡ ያለው፡ አካለ፡ መለኮት፡ በቃልነት፡ ካዊን፡ ለብቻ፡ ሰብአዊ፡ ባሕርይ፡ ያለው፡ አካለ፡ ትስብእት፡ በአዳማዊነት፡ ለብቻ፡ እንደ፡ ነበረ፡ እናውቃለን።

የመለኮት፡ አካሉ፡ ምሉእ፡ ስፋት፡ ረቂቅ፡ ነው። ባሕርዩም፡ ቅዱስ፡ ጳውሎስ፡ ዘውኢቱ፡ ብርሃን፡ ሰብሐቲሁ፡ ወክሎሳለ፡ አርአያሁ፡ ወነበረ፡ በየማነ፡ ዕበዩ፡ በለማያት፡ ያለውን፡ የሐንሰ፡ አፈወርቅ፡ ሲተረጎም፡ እስመ፡ ሰበ፡ አረከበ፡ ስመ፡ ዘይኤምር፡ ጎበ፡ ባሕርይሁ፡ ቢህለ፡ በዝንቱ፡ ስም፡ እስመ፡ ኢዳይ፡ ወኢስብሐት፡ አይኤምሩ፡ ጎበ፡ ውኢቱ፡ ስም፡ ዘፈቀደ፡ ይዝከሮ።

ዕበይ፡ ሰብሐት፡ ማለት፡ ሊናገረው፡ የወደደውን፡ የባሕርይ፡ ስሙን፡ ሊያስረዱ፡ አይችሉምና፡ የባሕርይ፡ ስሙን፡ የሚያስረዱ፡ ስም፡ ባያገኝ፡ የባሕርይ፡ ስሙን፡ ዕበይ፡ ሰብሐት፡ በማለት፡ ተናገረ፡ ብሎ፡ የባሕርዩን፡ አለመመርመር፡ ምንም፡ በያስረዳን፡ ዐቅማችን፡ የፈቀደልንን፡ ያኸል፡ ባሕርዩ፡ ከሂል፡ ከሃሊነት፡ ነው፡ እንላለን።

የትስብእትም፡ አካሉ፡ ግዙፍ፡ የሚታይ፡ የሚጨበጥ፡ የሚዳሰስ፡ ነው። ባሕርዩም፡ ለተፈጥሮው፡ ምክንያት፡ የኾኑ፡ የወጋ፡ የመሬት፡ የነፋስ፡ የእሳት፡ የንፍስ፡ ባሕርያት፡ ናቸው። ይህ፡

አካሉ ፡ ምሉእ ፡ ስፋት ፡ ረቂቅ ፡ ባሕርይ ፡ ከሂል ፡ የኾነ ፡ መለኮት ፤ ይህን ፡ አካሉ ፡ ግዙፍ ፡ ውሱን ፡ ባሕርይ ፡ የውጎ ፡ የመሬት ፡ የነፋስ ፡ የእሳት ፡ የነፋስ ፡ ባሕርይ ፡ የኾነ ፡ ትስብእትን ፡ ሲዋሐድ ፡ መለኮት ፡ ምልክቱን ፡ ስፋቱን ፡ ርቀቱን ፡ ለቆ ፡ ሳይገዛፍ ፡ ሳይለወጥ ፡ ትስብእትን ፡ ውሱንነቱን ፡ ግዙፍነቱን ፡ ለቆ ፡ ሳይረቅ ፡ ሳይለወጥ ፡ በተወቅቦ ፡ ነው ።

ታወቅበውም ፡ እንደ ፡ ነፍስና ፡ እንደ ፡ ሥጋ ፡ ታወቅቦ ፡ ነው ። ሥጋ ፡ አካሉ ፡ ግዙፍ ፡ ባሕርይ ፡ በውጎ ፡ በመሬት ፡ በነፋስ ፡ በእሳት ፡ ያሉ ፡ ባሕርያት ፡ ርጥበት ፡ ይብሰት ፡ ውዕየት ፡ ቀረት ፡ ነው ። የነፍስ ፡ አካሏ ፡ ረቂቅ ፡ ባሕርይዋ ፡ ለባዊትነት ፡ ነባቢትነት ፡ ሕያዊትነት ፡ ነው ።

እኒህ ፡ ሹለቱ ፡ ነፍስና ፡ ሥጋ ፡ ሲዋሐዱ ፡ ሥጋ ፡ ግዙፉን ፡ ለቆ ፡ ሳይረቅ ፡ ሳይለወጥ ፡ ነፍስ ፡ ርቀቷን ፡ ለቃ ፡ ሳትገዛፍ ፡ ሳትለወጥ ፡ ነው ። የኒህም ፡ አካላቸው ፡ ሲዋሐድ ፡ ባሕርያቸውም ፡ እንደዚህ ፡ ተዋሕዷል ፡ እንጂ ፡ ተለይቶ ፡ የቀረ ፡ አይደለም ።

ነፍስና ፡ ሥጋ ፡ በተወቅቦ ፡ ተዋሕደው ፡ የተገኘው ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ቢባል ፡ እንጂ ፡ ሹለት አካል ፡ ሹለት ፡ ባሕርይ ፡ እንዳይባል ፡ ረቂቅ ፡ መለኮትም ፡ ግዙፍ ፡ ሥጋን ፡ በተወቅቦ ፡ ሲዋሐድ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ይባላል ፡ እንጂ ፡ ሹለት ፡ አካል ፡ ሹለት ፡ ባሕርይ ፡ ሊባል ፡ አይቻልም ።

የነፍስና ፡ የሥጋ ፡ አካላቸው ፡ ሲዋሐድ ፡ ባሕርያቸው ፡ ከተዋሕዱ ፡ በአፍኦ ፡ እንዳልቀረ ፡ መለኮትና ፡ ትስብእትም ፡ አካላቸው ፡ ሲዋሐድ ፡ ባሕርያቸው ፡ አልተዋሐደም ፡ ሊባል ፡ አይቻልም ።

ይህንም ፡ ምንም ፡ ዛሬ ፡ ስለመሰከረባቸው ፡ የሮም ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ አይደለም ፡ አናውቀውም ፡ ብለው ፡ ሊከዱት ፡ ቢሞክሩ ፡ ከጉባኤ ፡ ኬልቄዶን ፡ በፈት ፡ የነበረው ፡ የሮም ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ አቡሊድስ ፡ በሃይማኖት ፡ አበው ፡ አምልቶ ፡ አስፍቶ ፡ አጉልቶ ፡ ነግሮናል ። ቃሉም ፡ በም ፡ ፣ በቀ ፡ ፲፯ ፡ የጠቀሰነው ፡ ነው ፡ አሁን ፡ ሹለተኛ ፡ ከዚህ ፡ ልንጠቅሰው ፡ አላስፈለገም ፡ ያንኑ ፡ መመልከት ፡ በቂ ፡ ነው ፡ ይህን ፡ መሠረት ፡ አድርገን ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ማለታችን ፡ አይካድም ።

ደ ራ ሲ ።

፪ / ራት ፡ በተጠቀሱትና ፡ በክርስቶስ ፡ ሹለት ፡ ባሕርያት ፡ መገኘታቸውን ፡ በግልጽ ፡ በሚከዱባቸው ፡ ጽሑፎች ፡ ወስጥ ፡ ብዙ ፡ የቃሎችን ፡ መደባለቅና ፡ አለመወሰን ፡ እናገኛለን ፡ የባሕርይና ፡ የአካልም ፡ አሳቦች ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ በጽሑፎች ፡ እየተወራረሱ ፡ ተነግረዋል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፪ / በእኛ ፡ ዘንድ ፡ የአካልና ፡ የባሕርይ ፡ አሳቦች ፡ በየበኩላቸው ፡ ደንባቸውን ፡ ይዘው ፡ ይገኛሉ ፡ እንጂ ፡ የተደባለቁና ፡ ያልተወሰኑ ፡ አላገባብ ፡ የተወራረሱ ፡ አይደሉም ። የአካልን ፡ የባሕርይን ፡ የቲሳሌን ፡ የውላጤን ፡ የቡዐዴን ፡ የፍልጠትን ፡ ስልት ፡ ስልታቸውን ፡ ለይተን ፡ ባለፉት ፡ መሥመሮች ፡ ወይም ፡ እንቀጽች ፡ ጽፈናል ፡ ወደፊትም ፡ በሚመጣው ፡ አስፈላጊ ፡ ሆኖ ፡ ስናገኘው ፡ ዘርዘረን ፡ መጻፋችንን ፡ አንተውምና ፡ ጠንቅቀው ፡ ሲመለከቱት ፡ ስለአካልና ፡ ስለባሕርይ ፡ ያለን ፡ አስተያየት ፡ የማይለወጥ ፡ አንድ ፡ ዐይነት ፡ መኾኑን ፡ ሊረዱ ፡ ይችላሉ ።

ደ ራ ሲ ።

፫ / የምሥራቅንና ፡ የምዕራብን ፡ ክርስቲያኖች ፡ ለያይተዋቸው ፡ ካሉ ፡ ምክንያቶች ፡ አንዱ ፡ የአሳብ ፡ ወይም ፡ የትምህርት ፡ ልዩነት ፡ ከመኾኑ ፡ ይልቅ ፡ የሃይማኖትን ፡ ትምርት ፡ የሚገልጡበት ፡ ያነጋገር ፡ ልዩነትና ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ አለመተዋወቅ ፡ ነው ። በሃይማኖት ፡ መለያየታቸው ፡ በቋንቋ ፡ መለያየታቸውን ፡ ያህል ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ ይህን ፡ ክርስቲያኖችን ፡ ለያይቶ ፡ ያለውን ፡ ምሽግ ፡ ለማረስ ፡ አንድ ፡ ላይ ፡ አብሮ ፡ አስፈላጊ ፡ የኾነውን ፡ ነገር ፡ ለመግለጥ ፡ የሚያገለግል ፡ ስለቋንቋው ፡ ጉዳይ ፡ መመካከርና ፡ በቂ ፡ የጎብረት ፡ እነጋገር ፡ መወሰን ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፫ / ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ለሐዋርያት ፡ አስቀድሞ ፡ የሹሉን ፡ ቋንቋ ፡ ባይገልጽላቸው ፡ ወንጌልን ፡ ከሹሉ ፡ ለያዳርሱ ፡ ባልቻሉም ፡ ነበር ፤ በማናቸውም ፡ ነገር ፡ ቢኾን ፡ በቋንቋ ፡ መተባበርን ፡ ያህል ፡ ጠቃሚ ፡ ነገር ፡ አይገኝም ። ስለዚህ ፡ ይህ ፡ ሐሳብ ፡ ማንም ፡ ሊቃውመው ፡ የማይገባ ፡ መልካም ፡ አሳብ ፡ ስለኾነ ፡ የምንቀበለውና ፡ የምንስማማበት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የምንቃወመው ፡ አይደለም ።

ደ ራ ሲ ።

፩/ ከርማ ፡ የተለዩ ፡ ምሥራቃውያን ፡ የሃይማኖት ፡ ትምህርት ፡ የሚገልጡበት ፡ ያነጋገራቸው ፡ ልዩነት ፡ የፍልስፍናና ፡ የሃይማኖት ፡ ትምህርት ፡ እጅግ ፡ የሠለጠኑ ፡ ታላላቅ ፡ ሊቃውንት ፡ ከሆኑ ፡ ካገራቸው ፡ ልጆች ፡ የወረሱት ፡ ስለሆነ ፡ እንዳገኙ ፡ የፍልስፍና ፡ አስተያየት ፡ አይታገውም ።

የኢትዮጵያውያን ፡ ከርማ ፡ አለመስማማት ፡ ግን ፡ የፍልስፍና ፡ ሳይኾን ፡ ባነጋገሩ ፡ ልዩነት ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፪/ በዚህ ፡ እነጋገርዎ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ከልጆቿ ፡ በሃይማኖት ፡ ትምህርት ፡ የሠለጠኑ ሊቃውንት ፡ እንደ ፡ ሌሊት ፡ አድርገው ፡ ተናገረዋል ። ኢትዮጵያ ፡ በሃይማኖት ፡ ትምህርት ፡ ከሆኑ ፡ አስቀድሞ ፡ የሠለጠነች ፡ መኾኗን ፡ ለመረዳት ፡ በምዕራፍ ፡ በ፫ ቀ ፡ ፲፪ ፡ የጻፍኩልዎን ፡ ቢመለከቱ ፡ ይረዱታል ።

እንዲህም ፡ ማለትም ፡ የምሥጢረ ፡ ሥላሴና ፡ የምሥጢረ ፡ ሥጋዊ ፡ ትምህርት ፡ እንደ ፡ ሌላው ፡ ተከኒካዊ ፡ ሥራ ፡ በሳይንስ ፡ መርማሪዎች ፡ የሚገኝ ፡ መሰሉም ፡ ነው ። እኛስ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ እሴብሐክ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሰማያት ፡ ወምድር ፡ እስመ ፡ ገባእኮ ፡ ለዝገቱ ፡ እምጠቢባን ፡ ወእማእምራን ፡ ወከሠትኮ ፡ ለሕፃናት ።

የሰማይ ፡ የምድር ፡ ጌታ ፡ አባቴ ፡ ሆይ ፡ ይህን ፡ ምሥጢር ፡ ከዋዕቆች ፡ ከፈላስፎች ፡ ሰውረህ ፡ ለሕፃናት ፡ አእምሮ ፡ ገልጸኸዋልና ፡ አመሰግንሃለሁ ፡ ብሎ ፡ ማቴ ፡ ፲፩ ፡ ፳፭ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስም ፡ እስመ ፡ ከመዝ ፡ ይቤ ፡ መጽሐፍ ፡ እነ ፡ አጎጉል ፡ ጥበቢሆሙ ፡ ለጠቢባን ፡ ወእማእንን ፡ ምክርሙ ፡ ለመከርያን ፡ ለኮኔ ፡ ለዕፃፍ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለጥበባ ፡ ዝ ፡ ዓለም ፡ እስመ ፡ በጥበቡ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዘኢየሱስም ፡ ዓለም ፡ በጥበቢሆሙ ፡ መከረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ያድገናሙ ፡ ለእለ ፡ የአምኑ ፡ በእበደ ፡ ሥጋ ፡ አብዳኒሁ ፡ ለዝ ፡ ዓለም ፡ ገረየ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ያስተጋፍሮሙ ፡ ለጠቢባን ፡ ብሎ ፡ ይህ ፡ የሃይማኖት ፡ ትምህርት ፡ ከፈላስፎች ፡ ዕውቀት ፡ በላይ ፡ ያለ ፡ ፈላስፎች ፡ ለደርሱበት ፡ የማይችሉ ፡ መኾኑን ፡ ስለነገረን ፡ ፩ ፡ ቀር ፡ ፩ ፡ ፲፪ ፡ ፳፩ ፡ ከጌታ ፡ ከሐዋርያት ፡ ያገኘነውን ፡ ትምህርት ፡ እንደ ፡ ሌላው ፡ ተግባረ ፡ እድ ፡ ትምህርት ፡ በፍልስፍና ፡ ልንለውዋጠውና ፡ ልንገለባብጠው ፡ እንፈቅድም ፡ በዚኸውም ፡ ላይ ፡ እመቦ ፡ መልእክ ፡ እምሰማይ ፡ ዘመሀረከሙ ፡ ካልአ ፡ እምዘመሀርናከሙ ፡ ውጉዘ ፡ ለይኩን ፡ ብሎ ፡ አስጠንቅቆናል ።

ከፍል ፡ ፩ ፡ የቃሎች ፡ ምርመራ ።

ደ ራ ሲ ።

፫/ ብዙዎች ፡ ጸሐፊዎች ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ አካልና ፡ ባሕርይ ፡ ለሚሉት ፡ ቃሎች ፡ እንደ ፡ ካቶሊካውያን ፡ ሊቃውንት ፡ አላብ ፡ በፍልስፍና ፡ ምርመራ ፡ የተደነገገ ፡ ትርጉም ፡ ያላቸው ፡ ይመስላቸዋል ። ኢትዮጵያውያን ፡ ለነዚህ ፡ ቃሎች ፡ የሚሰጡት ፡ ትርጉም ፡ ተራቅቆ ፡ የሌለበት ፡ ግዙፍና ፡ የተራ ፡ ሕዝብ ፡ ትርጉም ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፬/ ሮማውያን ፡ በፍልስፍና ፡ ያራቀቁትን ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ በግዙፍ ፡ የተናገሩትን ፡ ከዚህ ፡ ላይ ፡ በመለየት ፡ ሮማውያን ፡ አራቀው ፡ እንዲህ ፡ የሚሉትን ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ባልተጣራ ፡ እነጋገር ፡ እንዲህ ፡ ይሉታል ፡ ብለው ፡ ጽፈው ፡ ቢኾን ፡ የሹለቲንም ፡ ንግግር ፡ አመዛዝኖ ፡ መልስ ፡ ለመስጠት ፡ ይመች ፡ ነበረ ። ይኸ ፡ ካልኾነ ፡ ግን ፡ ለዚህ ፡ እነጋገር ፡ ግንኙም ፡ ዋጋ ፡ ሊሰጠው ፡ አይቻልም ፡ (ስለኾነም ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ በግዙፍ ፡ ቢናገሩ ፡ ሮማውያን ፡ በተራቅቆ ፡ ቢናገሩ ፡ ስም ፡ ከመለዋወጥ ፡ በተር ፡ የአካልንም ፡ ኾነ ፡ የባሕርይን ፡ ክብደታቸውንና ፡ የሥራ ፡ ውጤታቸውን ፡ መለወጥና ፡ ለአሳቡ ፡ ደጋፊ ፡ ማድረግ ፡ የሚቻለው ፡ የለም ። ስለዚህ ፡ ስም ፡ አጠራራቸውን ፡ በማራቀቅ ፡ የተደከመውን ፡ ድካም ፡ ዋጋ ፡ እንዳለው ፡ አድርገን ፡ አንቆጥረውም ፡ ምክንያቱም ፡ በላይኛው ፡ መሥመር ፡ በ፩ኛው ፡ ቀጥር ፡ ጠቅሼ ፡ እንዳስረዳሁት ፡ እግዚአብሔር ፡ የሃይማኖትን ፡ ምሥጢር ፡ ዐዋቆች ፡ ነን ፡ ከሚሉ ፡ ሰውሮ ፡ ዐላዋቆች ፡ ነን ፡ ለሚሉት ፡ እንደ ፡ ገለጸው ፡ ስለምናውቅ ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፭/ ኢትዮጵያውያን ፡ ስለክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ አዋሐድ ፡ ሲያስተምሩ ፡ የሚናገሩባቸው ፡ ቃሎች ፡ ከዚህ ፡ አምጥተን ፡ ትርጉማቸውን ፡ ብንመረምረው ፡ የምንለው ፡ በፍጹም ፡ እውነት ፡ መኾኑን ፡ እን

ረዳለን፡ ብለው፡ እስከዚህ፡ ክፍል፡ መጨረሻ፡ እስከ፡ ኹለተኛው፡ ክፍል፡ ድረስ፡ ኢትዮጵያውያን፡ ስለ፡ አካልና፡ ስለ፡ ባሕርይ፡ ሲናገሩ፡ እንዲህ፡ ይላሉ፡ እንዲህም፡ ይላሉ፡ እንዲህም፡ ይላሉ፡ እያሉ፡ ብዙ፡ የተማታ፡ ነገር፡ ጽፈዋል።

መ ላ ሽ ።

፮/ በዚህ፡ አንቀጽ፡ የጻፉትን፡ ስንመለከተው፡ የኢትዮጵያን፡ የሃይማኖት፡ ባህል፡ ያገኙትን፡ መጽሐፍ፡ ኹሉ፡ በመመልከት፡ ሊረዱ፡ ያሰቡ፡ መኾንዎን፡ ተረድተናል፡ መጽሐፍ፡ የሰጡትን፡ ቃል፡ ይዞ፡ ከመገኘቱ፡ በቀር፡ የጠመመ፡ መስሎ፡ የሚታየውን፡ አቃንቶ፡ የረቀቀውን፡ አጉልቶ፡ ሊያስረዳ፡ ስለማይችል፡ እንዲህም፡ ይላሉ፡ እንዲህም፡ ይላሉ፡ በማለት፡ ሐሳብዎ፡ ባክኖ፡ ቀርቷል። በዚህስ፡ ፈንታ፡ የተጣሉ፡ መሰለው፡ የታይዎን፡ መጻሕፍት፡ ከኢትዮጵያ፡ መምህራን፡ ዘንድ፡ ይዘው፡ ቀርበው፡ ይህ፡ እንደምንድን፡ ነው፡ ይህስ፡ እንደምንድን፡ ነው፡ ብለው፡ ጠይቀው፡ ቢኾን፡ ድርሱን፡ በተረዱት፡ ነበር። እኛ፡ የምንለውን፡ እኛ፡ ሰናውቀው፡ እኛ፡ የምንለውን፡ ለእኛ፡ ለማስረዳት፡ አንዱን፡ ከአንዱ፡ ከማማታት፡ ካቶሊካውያን፡ ስለአካልም፡ ሆነ፡ ስለባሕርይ፡ እንዲህ፡ ይላሉ፡ ብለው፡ ጽፈውልን፡ ቢኾን፡ የሚያስማማ፡ መንገድ፡ ቢገኝለት፡ የስምምነቱን፡ ባይገኝለት፡ መልሱን፡ ለመጻፍ፡ ምቹ፡ መንገድ፡ በተገኝለት፡ ነበረ። በእኛ፡ በኩል፡ ስለአካልና፡ ስለባሕርይ፡ ያለንን፡ አስተያየት፡ ባለፈው፡ አንቀጽ፡ በም፡ ፫፡ በቀ፡ ከ፳—፲፫፡ በሰፊው፡ ጽፈናል። ነገር፡ ግን፡ ብንጽፍም፡ ያለፈው፡ ይበቃል፡ ብለን፡ ዝም፡ የምንል፡ አይደለንም፡ በያንቀጹ፡ መልሳችንን፡ እንቀጥላለን።

ደ ራ ሲ ።

፯/ ኢትዮጵያውያን፡ ስለክርስቶስ፡ ባሕርያት፡ አዋሐድ፡ ሲያስተምሩ፡ የሚናገሩባቸውን፡ ቃሎች፡ ከዚህ፡ አምጥተን፡ ትርጉማቸውን፡ ብንመረምረው፡ የምንለው፡ በፍጹም፡ እውነት፡ መኾኑ፡ ይረዳል፡ ብለዋል።

መ ላ ሽ ።

፪/ ይህን፡ ማለት፡ አስቀድሞ፡ ኢትዮጵያውያን፡ ስለክርስቶስ፡ ተዋሕዶ፡ የሚናገሩትን፡ ባህል፡ ከመምህራን፡ ጠይቆ፡ ተረድቶ፡ ነበረ፡ እንጂ፡ አንዳንድ፡ የተቆራረጡ፡ ታሪኮችን፡ በማንበብ፡ አልነበረም፡ ስለዚህ፡ ይህ፡ ሐሳብ፡ የሚፈጸም፡ አይመስለንም፡ ከኹነም፡ ትርጉማቸውን፡ በሚገባ፡ መርምረው፡ ሲያስረዱ፡ ለመስማት፡ እንጠባበቃለን።

ደ ራ ሲ ።

፭/ አንዳንድ፡ ጊዜ፡ ኾነ፡ ብለው፡ በሚያደርጓቸው፡ የሐሳብ፡ ውሳኔዎች፡ ኢትዮጵያውያን፡ አካል፡ ሲሉ፡ ግዙፍ፡ ሥጋ፡ ገላ፡ ወይም፡ ቁመት፡ ማለትን፡ ያሰማሉ። ባሕርይም፡ ሲሉ፡ ስሜት፡ ያለው፡ ሥጋ፡ ማለት፡ ያንድ፡ ሕያው፡ ኾኖ፡ የቆመው፡ ግዙፍ፡ ሥጋ፡ ጠባባይነት፡ ማለትን፡ ያሰማሉ። ለምሳሌ፡ የጲጥርስ፡ አካል፡ ሲባል፡ ገላው፡ ወይም፡ ግዙፍ፡ ሰውነቱ፡ በመላው፡ መኾኑ፡ ነው፡ ባሕርይ፡ ሲባል፡ ግን፡ ገላው፡ ወይም፡ ግዙፍ፡ ሰውነቱ፡ የስሜት፡ ጠባይ፡ ያለው፡ መኾኑ፡ ነው።

ባጭሩ፡ ባሕርይ፡ የሚባለው፡ ግዙፍ፡ ሰውነቱ፡ ስሜት፡ ሲኖረውና፡ መታመም፡ የሚችል፡ እንደ፡ መኾኑ፡ መጠን፡ ነው፡ ብለው፡ ከኢትዮጵያውያን፡ ባህል፡ የተለየ፡ አነጋገር፡ ተናግረዋል።

መ ላ ሽ ።

፮/ ስለአካል፡ አካል፡ ስለግዙፍ፡ ሥጋ፡ ገላ፡ ወይም፡ ቁመት፡ ማለትን፡ ያሰማሉ። ለምሳሌ፡ የጲጥርስ፡ አካል፡ ሲባል፡ ገላው፡ ወይም፡ ግዙፍ፡ ሰውነቱ፡ በመላው፡ መኾኑ፡ ነው፡ ያሉት፡ ትክክለኛ፡ ንግግር፡ ነው። ስለባሕርይ፡ ግን፡ ስሜት፡ ያለው፡ ሥጋ፡ ማለት፡ ገላው፡ ወይም፡ ግዙፍ፡ ሰውነቱ፡ የስሜት፡ ጠባይ፡ ያለው፡ መኾኑ፡ ነው፡ ያሉት፡ አነጋገር፡ ያንኑ፡ የአካል፡ ኹናቱ፡ የሚገልጽ፡ አነጋገር፡ ነው፡ እንጂ፡ የባሕርይን፡ ኹናቱ፡ የሚገልጥ፡ አይደለም። ምክንያቱም፡ አካል፡ ባሕርይ፡ ስንል፡ ኹለቱንም፡ ለየራሳቸው፡ አንቀጽ፡ ተቀባዮች፡ የነገር፡ ባለቤቶች፡ አድርገን፡ እንመለከታቸዋለን፤ ይህ፡ ስለባሕርይ፡ የተናገሩት፡ አነጋገር፡ ግን፡ እንደዚያው፡ ስለአካል፡ እንደተናገሩት፡ አነጋገር፡ ባሕርይን፡ የቅጽል፡ ባለቤት፡ የነገር፡ ተሳቢ፡ አድርጎ፡ የአካልን፡ ባለቤትነት፡ ከመግለጽ፡ በቀር፡ የባሕርይን፡ ባለቤትነት፡ የማያሳይ፡ ስለ፡ ኾነ፡ ነው። በእኛ፡ በኩል፡ ግን፡ ስለአካልና፡ ስለባሕርይ፡ በም፡ ፫፡ በቀ፡ ፲፪፡ በሰፊው፡ ስለጻፍን፡ ያንኑ፡ መመልከት፡ በቂ፡ ነው።

ደ ራ ሲ ።

፱/ መዝገበ ፡ ሃይማኖት ፡ በሌላው ፡ መጽሐፍ ፡ አካል ፡ ማለት ፡ እጅ ፡ እግር ፡ ዐይን ፡ ጥር ፡ ጥርስ ፡ አፍ ፡ ፊት ፡ ከእግር ፡ ጥፍር ፡ እስከራስ ፡ ጠጉር ፡ ማለት ፡ ነው ። የሥላሴ ፡ ባሕርይ ፡ ማለት ፡ የማይራበው ፡ የማይጠማው ፡ የማይታመም ፡ የማይደክም ፡ የማይሞት ፡ ማለት ፡ ነው!! የሰው ፡ ባሕርይ ፡ ማለትም ፡ የሚርበው ፡ የሚጠማው ፡ የሚታመም ፡ የሚሞት ፡ የሚደክም ፡ ማለት ፡ ነው። ይላል ፡ ብለዋል ።

፱/ አሁን ፡ በዚህ ፡ አስተያየትም ፡ ይህ ፡ መጽሐፍ ፡ መራብ ፡ መጠማት ፡ መታመም ፡ መሞት ፡ ያለው ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፤ አለመራብ ፡ አለመጠማት ፡ አለ ፡ መድከም ፡ አለመሞት ፡ የሥላሴ ፡ ባሕርይ ፡ ያለ ፡ በማስመስል ፡ ገምተው ፡ ተናግረዋል ።

ባሕርይ ፡ ማለት ፡ በእሳት ፡ ውዕየትና ፡ በወኃ ፡ ርዋበት ፡ እንደተናገርነው ፡ በሴኮንድ ፡ በሚቆጠር ፡ ጊዜም ፡ ቢኾን ፡ ተፈልጦ ፡ ሳይኖርበት ፡ በአካል ፡ ህልው ፡ ኾኖ ፡ የሚኖር ፡ ነገር ፡ ነው ። መራብ ፡ መጠማት ፡ መታመም ፡ መሞት ፡ ግን ፡ በእኹል ፡ በወኃ ፡ በመድኃኒት ፡ የሚርቅ ፡ እኹል ፡ ውኃ ፡ ወይም ፡ መድኃኒት ፡ ሲታጣ ፡ የሚመጣ ፡ ነው ። መራብ ፡ መጠማት ፡ መታመም ፡ መሞት ፡ የባሕርይ ፡ ተስማሚ ፡ ግብር ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ባሕርይ ፡ አይደለም ። ይህም ፡ መጽሐፍ ፡ በዚህ ፡ አነጋገር ፡ መራብ ፡ መጠማት ፡ መታመም ፡ መሞት ፡ ለሰው ፡ የባሕርይ ፡ ተስማሚ ፡ ግብር ፡ መኾኑን ፡ አለመራብ ፡ አለመጠማትም ፡ ለሥላሴ ፡ ባሕርይ ፡ ተስማሚ ፡ ግብር ፡ መኾኑን ፡ የሚያስረዳ ፡ አነጋገር ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ መራብ ፡ መጠማት ፡ ራስ ፡ የሰው ፡ ባሕርይ ፡ ነው ። አለመራብ ፡ አለመጠማትም ፡ የሥላሴ ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ ማለት ፡ አለመኾኑን ፡ በቅጥነት ፡ ልብ ፡ ይመልከቱልኝ ። እኛስ ፡ የባሕርይን ፡ ነገር ፡ ጠንቅቆ ፡ ለማስረዳት ፡ ምንም ፡ ዐቅማችን ፡ ባይፈቅድልን ፡ የተቻለንን ፡ ያኸል ፡ በ፪ኛ ፡ ም ፡ በፋ ፡ ፩ ፡ እንደገለጽነው ፡ ነው ፡ የምንለውጠው ፡ የለም ።

ደ ራ ሲ ።

፲/ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ባሕርይ ፡ ሲሉ ፡ የሰው ፡ መንፈሳዊና ፡ ግዙፍ ፡ ክፍሎች ፡ ለየብቻቸው ፡ ተለይተው ፡ ማለትን ፡ ያስማሉ ፤ አካል ፡ ሲሉም ፡ ኹለቱ ፡ የሰው ፡ ክፍሎች ፡ አንድ ፡ ላይ ፡ ተሰብስበው ፡ ሰው ፡ በሙሉ ፡ ማለትን ፡ ያስማሉ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲/ ይህ ፡ አነጋገር ፡ የሰው ፡ መንፈሳዊ ፡ ክፍሉ ፡ ሲል ፡ ነፍስን ፡ ግዙፍ ፡ ክፍሉ ፡ ሲል ፡ ሥጋን ፡ ይመለከታል ። ሥጋ ፡ ነፍስ ፡ ተለይታው ፡ ብቻውን ፡ ሲኾን ፡ ነፍስም ፡ ከሥጋ ፡ ተለይታ ፡ ብቻዋን ፡ ስትሆን ፡ ባሕርይ ፡ ይባላሉ ፡ ሲዋሐዱና ፡ አንድ ፡ ሲኾኑ ፡ ግን ፡ አካል ፡ ይባላሉ ፡ ብሎ ፡ የሚያስተምር ፡ የለም ።

በሌኮንም ፡ ሰው ፡ ከመፈጠሩ ፡ አስቀድሞ ፡ ምን ፡ እንደነበረ ፡ ከምን ፡ ተፈጥሮ ፡ ከዚህ ፡ እንደደረሰ ፡ ብንመረምር ፡ ለዚህ ፡ አነጋገር ፡ አንድ ፡ ስሜት ፡ እናገኛለት ፡ ይኾናል ። የሰው ፡ ተፈጥሮው ፡ ከውኃ ፡ ከመሬት ፡ ከነፋስ ፡ ከእሳት ፡ ነው ፡ እነዚህም ፡ በየራሳቸው ፡ ሲጠሩ ፡ ባሕርያት ፡ ይባላሉ ፡ እግዚአብሔር ፡ ንግበር ፡ ሰብአ ፡ ባለጊዜ ፡ ካራቱ ፡ ባሕርያት ፡ ተጠራቅሞ ፡ ባምስተኛ ፡ ባሕርየ ፡ ነፍስ ፡ ሕያው ፡ የኾነ ፡ በሦስት ፡ ከንድ ፡ ከሰንዝር ፡ ቆመት ፡ የተወሰነ ፡ ሰብአዊ ፡ አካል ፡ ተገኝቷል ። ስለዚህ ፡ ለተፈጥሮው ፡ ጥንት ፡ መሠረት ፡ የኾኑት ፡ ውኃ ፡ መሬት ፡ ነፋስ ፡ እሳት ፡ ነፍስ ፡ ባሕርያት ፡ ይባላሉ ። ከነዚህ ፡ ካምስቱ ፡ ባሕርያት ፡ ተጠራቅሞ ፡ የተገኘው ፡ ቅርጽ ፡ ሰብአዊ ፡ አካል ፡ ይባላል ፡ ቢባል ፡ እውነተኛ ፡ ነገር ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፲፩/ ስለዚህ ፡ ለክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ አሉት ፡ ሲባል ፡ ለነርሱ ፡ ሦስት ፡ እንደ ፡ ማለት ፡ ኾኖ ፡ ይሰማቸዋል ፡ ማለት ፡ ኹለቱ ፡ የሰው ፡ ባሕርያት ፡ መንፈሳዊና ፡ ግዙፍ ፡ ሦስተኛው ፡ የመለኮት ፡ ባሕርይ ፡ እንደ ፡ ማለት ፡ ኾኖ ፡ ይሰማቸዋል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፪/ ሰው ፡ ካራቱ ፡ ባሕርያት ፡ ተፈጥሮ ፡ ፎኛ ፡ ነፍስ ፡ ተዋሕዶው ፡ ስለተገኘ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ይባላል ፡ እንጂ ፡ አራት ፡ ወይም ፡ አምስት ፡ አይባልም ። እንደጊዜውም ፡ መለኮታዊ ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ አካል ፡ ቃል ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ ትስብእትን ፡ በሕፃናት ፡ መጠን ፡ ነሥቶ ፡ አካል ፡ ዘየለክልን ፡ ገንዘብ ፡ ቢያደርግ ፡ በተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ኾነ ፡ እንላለን ፡ እንጂ ፡

ኹለት፡ ባሕርይ፡ የምንል፡ አይደለንም ። ስለዚህም፡ የሮሙ፡ ርእሰ፡ ሊቃነ፡ ጳጳሳት፡ አቡሊድስ፡ በሃይማኖተ፡ አበው፡ አስፋፋት፡ የጸፈውን፡ በም፡ ፣ በክፍል፡ ፩፡ በቀ፡ ፲፯፡ በሀ፡ ፈደል፡ ስለ ጠቀሰነው፡ ያነን፡ ቢመለከቱ፡ ይጠቅማል ።

እናንተን፡ ካቶሊካውያንንም፡ ያነን፡ የፖቲስትን፡ ኹለት፡ ባሕርይ፡ ይላሉ፡ እንላችኋለን፡ እንጂ፡ ምስት፡ ባሕርይ፡ ይላሉ፡ በለናችሁ፡ እናውቅም ።

ደ ራ ሲ ።

፲፪/ በእውነትም፡ ባሕርይ፡ የሚለውን፡ ቃል፡ እንዲህ፡ አድርጎ፡ ለሚሰማው፡ በክርስቶስ፡ ኹለት፡ ባሕርያት፡ ይገኛሉ፡ ማለት፡ የማይሰማ፡ ነገር፡ እንደ፡ ሽነ፡ ግልጥ፡ ነው፡ እነ ርሱም፡ ባሕርይ፡ የሚለውን፡ ቃል፡ ተራቅቆ፡ በሌለው፡ በግዙፋ፡ ትርጉሙ፡ ስለሚሰሙት፡ በክር ሰቶስ፡ ኹለት፡ ባሕርያት፡ አሉ፡ ማለት፡ ባንድ፡ ሰው፡ ፪፡ እግሮች፡ ፪፡ ዓይኖች፡ ይገኛሉ፡ ማለ ትን፡ ያኸል፡ ገሮን፡ የሚቀድ፡ የሾነ፡ የማይሰማ፡ ባህል፡ መስሎ፡ ይታያቸዋል፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፫/ ይህ፡ አነጋገር፡ ኢትዮጵያ፡ ከሮማ፡ የተለየች፡ የኬልቄዶኑን፡ ውሳኔ፡ ሳታውቀው፡ ነው፡ የሚሉትን፡ መሠረተ፡ ቢስ፡ አሳብ፡ እውነት፡ ለማስመሰል፡ ነው፡ እንጂ፡ እውነተኛ፡ ንግግር፡ አይ ደለም፡ እኛስ፡ ካቶሊካውያንን፡ ኹለት፡ ባሕርይ፡ ይላሉ፡ የምንላቸው፡ ንስጥሮስ፡ መለኮትንና፡ ትስብእትን፡ ለያይቶ፡ ኹለት፡ አካል፡ ኹለት፡ ባሕርይ፡ ነው፡ ብሎ፡ ያስተማረውን፡ ተከትለው፡ ክርስቶስ፡ ኹለት፡ ባሕርይ፡ ነው፡ ባሕርያት፡ ትስብእቱ፡ ለባሕርያት፡ መለኮቱ፡ ይገዛል፡ ይላሉ፡ ብለን፡ ነው፡ እንጂ፡ እንዲህ፡ እርሱም፡ እንደሚሉት፡ ዐራቲን፡ ባሕርያት፡ ለብቻ፡ ነፍሱን፡ ለብቻ፡ መለ ኮትን፡ ለብቻ፡ ቆጥረን፡ አይደለም ። ደግሞ፡ በያንቀጹ፡ ኢትዮጵያውያን፡ ባሕርይ፡ የሚለውን፡ ቃል፡ ተራቅቆ፡ በሌለው፡ በግዙፍ፡ ትርጉሙ፡ ይናገሩታል፡ እያሉ፡ መላልሰው፡ ይናገራሉ፡ እንጂ፡ የተራቅቆ፡ ትርጉም፡ ምን፡ እንደ፡ ሆነ፡ አልገለጸልንም፡ ለባሕርይ፡ እኛ፡ ከምንሰጠው፡ የተለየ፡ የተራቀቀ፡ ትርጉም፡ ካለው፡ አይናገሩትምን፡ ለመቼ፡ ይቆጥቡታል ።

ደ ራ ሲ ።

፲፬/ ደግሞ፡ ኢትዮጵያውያን፡ ባንዱ፡ ክርስቶስ፡ መለኮትና፡ ትስብእት፡ መገኘታቸውን፡ በተግባር፡ ሲያምኑና፡ ሲታመኑ፡ በክርስቶስ፡ ኹለት፡ ባሕርያት፡ መኖራቸውን፡ በእፍ፡ ብቻ፡ መካ ዳቸው፡ ባሕርይ፡ ለሚለው፡ ቃል፡ የካቶሊክ፡ ሊቃውንት፡ ከሚሰጡት፡ ትርጉም፡ በጣም፡ ልዩ፡ የሾነ፡ ትርጉምን፡ እንደሚሰጡት፡ ያስረዳናል፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፭/ ከላይ፡ እንደ፡ ገለጽኩት፡ ካቶሊካውያን፡ ባሕርይ፡ ለሚለው፡ ቃል፡ የፍልስፍናና፡ የተ ራቅቆ፡ ትርጉም፡ ይሰጡታል፡ እያሉ፡ ሽፍንፍን፡ ያለ፡ ያልተገለጠ፡ ነገር፡ ከመናገር፡ በቀር፡ እን ዲህ፡ ብለው፡ ይተረጉሙታል፡ ብለው፡ የገለጹበት፡ አንቀጽ፡ የለም፡ እንግዲህ፡ ለዚህ፡ ላልተገለጠው፡ አነጋገር፡ እውነት፡ ነው፡ ወይም፡ ሐሰት፡ ነው፡ ብሎ፡ መልስ፡ ለመስጠት፡ እንደምን፡ ይቻላል፡ ምንም፡ አይቻልም ።

ስለሽነም፡ መለኮትና፡ ትስብእት፡ በግጥሙ፡ ግርያም፡ ምንታዊን፡ አጥፍተው፡ ተዋሐዱ፡ አንድ፡ ሾኑ፡ እንላለን፡ እንጂ፡ ከተዋሐዱ፡ በኋላ፡ በኹለትነት፡ ይገኛሉ፡ ብለን፡ እናምንም ።

ደ ራ ሲ ።

፲፮/ ፐርሲፖንና፡ እፖስታሲሶ፡ የሚሉትን፡ የጽርእ፡ ቃላት፡ አብዛኛዎቹ፡ ኢትዮጵያውያን፡ አካል፡ ብለው፡ ይተረጉሟቸዋል፡ አሲያና፡ ፋሲስ፡ የሚሉትንም፡ ባሕርይ፡ ወይም፡ ሀላዊ፡ ብለው፡ ይተረጉሟቸዋል፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፯/ የጽርእ፡ ቋንቋ፡ ስለማላውቅ፡ በዚህ፡ ነገር፡ መልስ፡ ልሰጥበት፡ አልቻልኩም ።

ደ ራ ሲ ።

፲፰/ ነገር፡ ግን፡ እነዚህ፡ ቃላት፡ በምሥጢረ፡ ሥላሴ፡ ትምህርት፡ ሲነገሩባቸው፡ የተገባ ውን፡ የፍልስፍናን፡ ትርጉም፡ ሲሰጣቸው፡ በክርስቶስ፡ አዋሐድ፡ ትምህርት፡ ሲገቡ፡ አብዛኛውን፡ ጊዜ፡ ከባዩ፡ ወደ፡ ባዩ፡ የሚለዋወጥና፡ በጣም፡ ያልተወሰነ፡ ትርጉም፡ ስለሚሰጣቸው፡ አንዳንድ፡

ጊዜ፡ ፈጽመው፡ ሲወራረሱና፡ አንድ፡ አሳብ፡ ብቻ፡ ሲገልጡ፡ ይገኛሉ፡ ብለው፡ እናን፤ ጭናን፡ ያለ፡ አነጋገር፡ ተናገረዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፩/ እናን፡ ጭናን፡ ያለ፡ አነጋገር፡ ያልኩት፡ እኛ፡ በግናውቃቸው፡ ፕሮሶፖን፡ እፖሲታ ሲስ፡ ሁሴያ፡ ፋሲስ፡ በሚባሉ፡ በጽርሕ፡ ቃላት፡ የተመወረተ፡ ከመኾኑም፡ በላይ፡ አብዛኛውን፡ ጊዜ፡ ከባዩ፡ ወደ፡ ባዩ፡ ይለዋወጣሉ፡ እንዳንድ፡ ጊዜም፡ ፈጽመው፡ ይወራረሳሉ፡ አንድ፡ አሳብ፡ ብቻ፡ ይገልጣሉ፡ ያሉትን፡ አነጋገር፡ ነው ።

እንደ፡ እውነቱ፡ ከኾነ፡ ለኒህ፡ አነጋገሮች፡ ላያንዳንዳቸው፡ የሚጠቅም፡ ከባዩ፡ ወደ፡ ባዩ፡ ያሉት፡ ምን፡ የሚለውን፡ ቃል፡ እንደ፡ ኾነ፡ አንድ፡ አሳብ፡ ብቻ፡ ይገልጣሉ፡ ያሉትም፡ ምን፡ የሚለውን፡ ቃል፡ እንደ፡ ኾነ፡ ግልጥ፡ ለድርጎ፡ ማስረጃ፡ ሰጥቶ፡ መጽፍ፡ ነበረብዎ፡ ስለዚህ፡ ነገ ፋን፡ በእርግጥ፡ ሳይረዱ፡ መልስ፡ ልስጥበት፡ ማለት፡ ታላቅ፡ ስሕተት፡ ስለኾነ፡ መልስ፡ ልስጥ በት፡ አልፈቀድኩም ።

ደ ራ ሲ ።

፲፪/ ስለዚህ፡ በኢትዮጵያውያን፡ ዘንድ፡ እኒህ፡ ቃላት፡ በምስጢረ፡ ሥላሴና፡ በክርስቶስ፡ ባሕርያት፡ አዋሐድ፡ ትምህርት፡ ሲገቡ፡ ትርጉማቸው፡ አንድ፡ አለመኾኑን፡ አለመዘገጋት፡ ነው፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፫/ እንዲህ፡ ማለት፡ የሚገባ፡ አስቀድሞ፡ ቃላቶቹን፡ ከቅዱሳት፡ መጻሕፍት፡ ጠቅሶ፡ የትኞቹ፡ መኾናቸውን፡ ካስረዱ፡ በኋላ፡ እንደዚህም፡ በምስጢረ፡ ሥላሴ፡ ሲገቡ፡ የሚሰጡትን፡ በክርስቶስ፡ ባሕርያት፡ አዋሐድ፡ ትምህርት፡ ሲገቡ፡ የሚሰጡትን፡ አስተያየት፡ ከቅዱሳት፡ መጻሕፍት፡ ጠቅሶ፡ በማስረዳት፡ ነበረ፡ እንጂ፡ እንዲህ፡ ባለ፡ አነጋገር፡ አልነበረም ።

ደ ራ ሲ ።

፲፬/ ምክንያቱም፡ በካቶሊክ፡ መምህራን፡ ዘንድ፡ እንደሚደረገው፡ በሚስጢረ፡ ሥላሴና፡ በክርስቶስ፡ ባሕርያት፡ አዋሐድ፡ ትምህርት፡ አንድ፡ የኾነ፡ ትርጉም፡ ስለማይሰጣቸው፡ ነው፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፭/ ይህም፡ እንደዚያው፡ ነው፡ እንዲህ፡ ማለት፡ የሚገባ፡ በካቶሊክ፡ መምህራን፡ ዘንድ፡ ምን፡ የሚል፡ ትርጉም፡ እንደሚሰጣቸው፡ ካስረዱ፡ በኋላ፡ በኢትዮጵያውያን፡ ዘንድ፡ አንድ፡ የኾነ፡ ትርጉም፡ የማይሰጣቸው፡ ቃላት፡ የትኞች፡ እንደ፡ ኾኑ፡ ገልጦ፡ በማስረዳት፡ ነበረ ።

ደ ራ ሲ ።

፲፮/ በተለይም፡ ከላይ፡ እንዳየነው፡ ለወደፊትም፡ በሰፊው፡ እንደምናየው፡ በኹለቱ፡ የትምህርት፡ ቅርንጫፎች፡ ይኸውም፡ ልዩ፡ የኾነው፡ ትርጉም፡ የሚሰጠው፡ ባሕርይ፡ ለሚለው፡ ቃል፡ ነው፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፯/ ባሕርይ፡ የሚለው፡ ቃል፡ ልዩ፤ ልዩ፡ ትርጉም፡ የሚሰጠው፡ መኾኑ፡ አይካድም ። ባሕርይ፡ ለሚለው፡ ንባብ፡ በያንቀጹ፡ ተገቢውን፡ ትርጉም፡ ለመስጠት፡ የሚቻለው፡ የግእዝን፡ ጠባይዕ፡ በሚገባ፡ አጥንቶ፡ የመጻሕፍትን፡ ከላይ፡ መነሻቸውን፡ ከታች፡ መድረሻቸውን፡ ተመልክቶ፡ ቀጥተኛ፡ ትርጓሜ፡ ለመስጠት፡ እስተቻል፡ ድረስ፡ ጠንክሮ፡ በመማር፡ ብቻ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፲፱/ ይህ፡ ቃል፡ በአካላዊ፡ ተዋሕዶ፡ ምስጢር፡ የሚወራረሱት፡ ሌሎችም፡ ቃላት፡ አሉት፡ አብዛኛውም፡ ጊዜ፡ የሚያመለክተው፡ አንዱን፡ ጳጳስ፡ ለማቆም፡ የሚገባውን፡ መሠረታዊ፡ ክፍል፡ ሳይኾን፡ የራሱ፡ ህላዌ፡ ያገኘውንና፡ ራሱን፡ ችሎ፡ ለብቻው፡ የኾነውን፡ ጳጳስን፡ ራሱን፡ ነው ። ይህም፡ ማለት፡ እንደ፡ እውነተኛው፡ አነጋገር፡ አካል፡ ወይም፡ ቅኝም፡ ሊባል፡ የሚገባውን፡ ያመለክታል፡ ማለት፡ ነው፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፱/ በአካላዊ፡ ተዋሕዶ፡ ምሥጢር፡ የሚወራረሱት፡ ሌሎችም፡ ቃላት፡ አሉ፡ ያልዋቸውን፡ ቃላት፡ እነማን፡ እንደ፡ ሹኑ፡ ገልጸውልን፡ ቢሆን፡ ለእኛም፡ ተገቢውን፡ መልስ፡ ለመስጠት፡ መልካም፡ ዕድል፡ በገጠመን፡ ነበር፡ ነገር፡ ግን፡ እርሷም፡ ባይገልጹልን፡ በመቅረትም፡ እኛንም፡ ተገቢውን፡ መልስ፡ ለመስጠት፡ ዕድል፡ አልገጠመንም ። እንደ፡ እውነተኛው፡ እነጋገር፡ አካል፡ ወይም፡ ቅኝም፡ ሊባል፡ የሚገባውን፡ ያመለክታል፡ ብለው፡ እንደ፡ ገለጹት፡ የሆነ፡ እንደ፡ ሹኑ፡ ይህ፡ እነጋገር፡ ባሕርይን፡ አካል፡ እንደምንለው፡ ለስመስሎ፡ የሚያሳይ፡ እነጋገር፡ ነው ። በዚህ፡ መልሱ፡ ባጭሩ፡ አካልን፡ አካል፡ ባሕርይን፡ ባሕርይ፡ እንላለን፡ እንጂ፡ ባሕርይን፡ አካል፡ እንለውም፡ ከማለት፡ በቀር፡ ሌላ፡ መልስ፡ የለውም ።

ደ ራ ሲ ።

፳/ በምሥጢር፡ ሥላሴ፡ ትምህርት፡ ባሕርይን፡ ለማመልከት፡ አብዛኛውን፡ ጊዜ፡ በኢትዮጵያውያን፡ ዘንድ፡ የሚነገረው፡ ቃል፡ መለኮት፡ የሚለው፡ የተራቀቀ፡ ቃል፡ ነው፡ ወይም፡ ፩ አምላክ፡ በማለት፡ ብቻ፡ ይመለከታል፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፩/ ባሕርይ፡ ለፈጣሪም፡ ለፍጡራንም፡ እንዳላቸው፡ ይነገራል፡ ምክንያቱም፡ አካል፡ ያለ፡ ባሕርይ፡ ባሕርይም፡ ያለአካል፡ ብቻ፡ ብቻቸውን፡ ሊገኙ፡ የማይቻል፡ ስለሆነ፡ ነው ። መለኮት፡ አምላክ፡ ማለት፡ ግን፡ ለፈጣሪ፡ እንጂ፡ ለፍጡራን፡ አይነገርም፡ ስለዚህ፡ መለኮታዊ፡ ባሕርይ፡ ሰብአዊ፡ ባሕርይ፡ በማለት፡ እንናገራለን፡ እንጂ፡ በምሥጢር፡ ሥላሴ፡ ትምህርት፡ መለኮትን፡ ባሕርይ፡ በማለት፡ አንናገረውም ።

ደ ራ ሲ ።

፳፪/ የአካልነት፡ አሳብ፡ ደግሞ፡ በምሥጢር፡ ሥላሴ፡ ትምህርት፡ ሹልጊዜ፡ አካል፡ በሚለው፡ ቃል፡ ይገለጻል ። ነገር፡ ግን፡ ብዙ፡ ጊዜ፡ ገጽ፡ ወይም፡ ግጽ፡ የሚሉት፡ ወይም፡ ቅኝም፡ መልክእ፡ አንዳንድ፡ ጊዜም፡ ስም፡ ወይም፡ አልፎ፡ አልፎ፡ ነፍስ፡ የሚሉት፡ ቃሎች፡ ይወራረሱታል፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፫/ የአካልነት፡ አሳብ፡ አካል፡ በሚለው፡ ቃል፡ ይገለጻል፡ ያሉት፡ ቃል፡ እውነት፡ ነው ። ይወራረሱታል፡ የሚሏቸው፡ ቃላት፡ ግን፡ ልዩ፡ ልዩ፡ እስተያየት፡ ያሏቸው፡ ናቸው ።

ሀ/ ገጽ፡ ሲል፡ ልብስ፡ የማይሸፍነውን፡ ከአንገት፡ በላይ፡ ያለውን፡ መገለጫን፡ መታወቂያን፡ ግንባርን፡ ያመለክታል ።

በለዚህ፡ የሰው፡ መታወቂያው፡ መገለጫው፡ ካንገቱ፡ በላይ፡ ያለ፡ ፊቱና፡ ግንባሩ፡ ስለሆነ፡ አንድ፡ ሰው፡ ፊቱን፡ ቢሸፈን፡ ወይም፡ ካንገቱ፡ ላይ፡ ተቆርጦ፡ ካንገቱ፡ በላይ፡ ያለው፡ አካል፡ ቢጠፋና፡ ካንገቱ፡ በታች፡ ያለው፡ አካል፡ በምሉ፡ ቢታይ፡ ግን፡ እንደሆነ፡ ሊታወቅ፡ አይቻልም ፤ የገጽ፡ ትርጓሜ፡ መገለጫ፡ መታወቂያ፡ ማለት፡ እንደ፡ ሆነ፡ ይህ፡ በቂ፡ መረጃ፡ ነው ።

ለ/ ገጽ፡ ሲልም፡ ግንባር፡ ያለው፡ አካል፡ ማለትን፡ ወይም፡ መታየት፡ መገለጥ፡ መታወቅ፡ ማለትን፡ ያመለክታል ። ገጽ፡ ካለው፡ ጋራ፡ አንድ፡ ነው፡ ሹሉም፡ ገጸው፡ ታየ፡ ተገለጠ፡ ከሚለው፡ ግሥ፡ የተገኘ፡ ናቸው ።

ሐ/ አቃኒም፡ ሲልም፡ ፍጹም፡ ገጽ፡ ፍጹም፡ መልክእ፡ ያለው፡ አካል፡ ማለትን፡ ያሰማል ። ከአካል፡ ጋራ፡ አንድ፡ ነው ።

መ/ መልክእ፡ ባለ፡ ጊዜም፡ ቀይ፡ ጥቂር፡ ማለት፡ ሲከተለው፡ ጉብርን ፤ መልካም፡ ክፉ፡ ማለት፡ ሲከተለው፡ ደግሞ፡ ቅርጽን፡ ደም፡ ግባትን፡ ያመለክታል። ይኸውም፡ ቀይ፡ መልክ ፤ ጥቂር፡ መልክ፡ ወይም፡ መልክ፡ መልካም ፤ መልክ፡ ክፉ፡ እንደ፡ ማለት፡ ነው ።

እነዚህ፡ ከዚህ፡ በላይ፡ የተዘረዘሩት፡ ሹሉ፡ የአካልን፡ ስልት፡ ስልቱን፡ የሚያሳዩ፡ እነጋገሮች፡ ናቸው፡ እንጂ፡ ሌላ፡ አይደለም፡ ያው፡ ተለይተው፡ አካል፡ በመባል፡ ይጠቀሳሉ ።

ወ/ ስም፡ የሚለው፡ ግን፡ ከራስ፡ ጠገር፡ እስከ፡ እግር፡ ጥፍር፡ ያለው፡ ያንድ፡ ሰው፡ አካል፡ ከሌለው፡ ሰው፡ አካል፡ ተለይቶ፡ ማን፡ እንደ፡ ሆነ፡ ታውቆ፡ የሚጠራበት፡ ነገር፡ ነው፡ እንጂ፡ እርሱ፡ ራሱ፡ አካል፡ አይደለም ።

ይኸውም፡ አዳም፡ ሴት፡ ኖላ፡ አብርሃም፡ እንደማለት፡ ነው፡ ይህ፡ የተዳውቀው፡ ስም፡ ደባላል፤ ደግሞ፡ ከዚህ፡ ሌላ፡ የአካል፤ የግብር፡ ስም፡ አለ፡ የአካል፤ ስም፡ ሰው፡ ላም፡ በግ፡ ፈረሰ፤ እንደ፡ ማለት፡ ነው፡ ሰውም፤ ላምም፤ በግም፤ ፈረሰም፤ በጊዜ፡ ይህንን፡ ስም፡ የሚያገኙት፡ አካል፡ ሲገኝ፡ ነው፡ እንጂ፡ ኖረው፡ ኖረው፡ የሚያገኙት፡ አይደለምና፡ ስለዚህ፡ ይህን፡ የመሳሰለው፡ የአካል፡ ስም፡ ደባላል።

የግብር፡ ስም፡ ደግሞ፡ ሠዓሊ፡ ጸሐፊ፤ ነጋዴ፤ ገበሬ፤ ይህን፡ የመሰለ፡ ሹሉ፡ ነው፡ ቢሥል፤ ሠዓሊ፤ በጽፍ፤ ጸሐፊ፤ በነገድ፤ ነጋዴ፤ በያርስ፡ ገበሬ፡ ደባላል። ሥራውን፡ ቢተው፡ ግን፡ ነበረ፡ ከመባል፡ በቀር፡ በዚህ፡ ስም፡ ሊጠራበት፡ አይችልም። ስለዚህ፡ ይህን፡ የመሳሰለው፡ ስም፡ የግብር፡ ስም፡ ደባላልና፡ እንደዚሁኸው፡ ለሥላሴም፡ የአካል፡ ስም፤ የአካል፡ ግብር፡ ስም፤ አካላት፡ በህልውና፡ የሚገናዘቡበት፡ የባሕርይ፡ ካዊን፡ ስም፡ አላቸው። አሁን፡ ለያዝነው፡ ነገር፡ የሚረዱንን፡ እኒህን፡ ብቻ፡ ጠቀስን፡ እንጂ፡ ሌሎችም፡ የሚጠሩባቸው፡ ስሞች፡ አሉ። የአካል፡ ስም፡ ማለት፡ አብ፡ ወልድ፤ መንፈስ፡ ቅዱስ፡ ነው። ሰው፤ ሰው፤ መባልን፡ የሚያገኘው፡ አካሉ፡ ሲገኝ፡ እንደዚሁ፡ ይህም፡ አብ፤ ወልድ፤ መንፈስ፡ ቅዱስ፡ የሚባለው፡ ስም፤ ምንም፡ ሥላሴ፡ በዚህ፡ ጊዜ፡ ተገኝ፡ የሚባልበት፡ ጊዜ፡ ባይኖር፡ ጥንት፡ መሠረት፡ ሳይኖረው፡ ቅድመ፡ ዓለም፡ ሲኖር፡ የኖረ፡ ነው፡ እንጂ፡ እንደ፡ ተጽውዖ፡ ስም፡ ኖር፡ ኖር፡ የወጣ፡ ስም፡ አይደለም።

ወይም፡ ሰው፡ ኖር፡ ኖር፡ ልጅ፡ ሲወልድ፡ አባት፡ እንዲባል፡ አብም፡ ከወልድ፡ ቀድሞ፡ ኖር፡ ኖር፡ ወልድን፡ ወልዶ፡ አብ፡ የተባለ፡ አይደለም። ወልድም፡ ልጅ፡ ካባቱ፡ በዘመን፡ ወደኋላ፡ ሹኖ፡ ኖር፡ ኖር፡ በእናቱ፡ ማገፀን፡ ተጥሎ፡ ፅንሰ፡ ሽል፡ ሲባል፡ ኖር፡ ከፆ፡ ወር፡ በኋላ፡ አካል፡ ዘየአካል፡ ተፈጽሞለት፡ ሲወለድ፡ ልጅ፡ እንዲባል፡ ከአብ፡ በዘመን፡ ወደኋላ፡ ሹኖ፡ ኖር፡ ኖር፡ ተወልዶ፡ ወልድ፡ የተባለ፡ አይደለም።

፪ኛ፡ ወላጁ፤ ተወላጁ፤ ሠራጺ፡ ማለት፡ የአካል፡ ግብር፡ ስም፡ ነው፡ የአካል፡ ግብር፡ ስም፡ ማለትም፡ አብ፡ ወልድን፡ ቢወልድ፡ መንፈስ፡ ቅዱስን፡ ቢያሠርጽ፡ ወላጁ፡ አሥራጺ፡ ተባለ፡ ወልድም፡ ከአብ፡ ቢወለድ፡ ተወላጁ፡ ተባለ፤ መንፈስ፡ ቅዱስም፡ ከአብ፡ ቢሠርጽ፡ ሠራጺ፡ ተባለ፡ ማለት፡ ነው። አብ፡ ተለውጦ፤ ወልድ፡ መንፈስ፡ ቅዱስ፡ እንዳይሆን፡ እንዳይባል፤ ወልድም፡ ተለውጦ፡ አብ፡ መንፈስ፡ ቅዱስ፡ እንዳይሆን፡ እንዳይባል፤ መንፈስ፡ ቅዱስም፡ ተለውጦ። አብ፡ ወልድ፡ እንዳይሆን፡ እንዳይባል፡ ወላጁነት፤ አሥራጺነትም፡ ከአብ፡ ወጥቶ፡ በወልድ፡ በመንፈስ፡ ቅዱስ፡ ተወላጁነትም፤ ከወልድ፤ ወጥቶ፡ በአብ፡ በመንፈስ፡ ቅዱስ፤ ሠራጺነትም፡ ከመንፈስ፡ ቅዱስ፤ ወጥቶ፡ በአብ፡ በወልድ፡ የሚሠራ፡ ግብር፡ አይደለም። ስለዚህ፡ ይህ፡ ስም፡ ይቱ፡ አካላት፡ የሚለያዩበት፡ ነው፡ እንጂ፡ የሚገናዘቡበት፡ ወይም፡ አንድ፡ የሚሆኑበት፡ ስም፡ አይደለም።

አካላት፡ በህልውና፡ የሚገናዘቡበት፡ የባሕርይ፡ ካዊን፡ ስም፡ አላቸው፡ ያልነውም፡ ልብ፤ ቃል፤ እስትንፋስ፡ መባል፡ ነው። ይኸውም፡ ተከፍሎ፡ ተፈልጦ፡ በሌለባት፡ ባንዲት፡ ባሕርይ ያለ፡ የከዊን፡ ስም፡ ነው። እርሱም፡ ልዩነት፡ ሳለበት፡ አንድነት፤ አንድነት፡ ሳለበት፡ ልዩነት፡ አለበት። ልዩነቱ፡ በከዊን፤ አንድነቱ፡ በህልውና፡ መገናዘብ፡ ነው። ይህንንም፡ በነፍስ፡ ከዊን፡ ልንረዳው፡ እንችላለን፡ ነፍስ፡ በአካል፡ አንድ፡ ስትሆን፡ ይ፡ ከዊን፡ አላት። ይኸውም፤ ልብ፤ ቃል፤ እስትንፋስ፡ መሆን፡ ነው። የልብነቷ፡ ከዊን፡ ቃል፡ እስትንፋስን፡ አስገኝቶ፡ ዕውቀት፡ ይሆናል፤ የቃልነቷ፤ ከዊን፡ ከልብነቷ፡ ከዊን፡ ተገኝቶ፡ ከሥጋ፡ ምላስ፡ ጋር፡ ተዋሕዶ፡ ንባብን፡ ይሰጣል፤ የእስትንፋስነቷ፡ ከዊን፡ ከልብ፡ መንጭቶ፡ አየርን፡ በማውጣት፡ በማግባት፡ ሕይወት፡ ይሆናል።

የሥላሴም፡ ከዊን፡ እንደዚሁ፡ ነው። አንዲት፡ የምትሆን፡ ባሕርይ፡ መለኮት፡ ይ፡ ከዊን፡ ሰላላት፡ የልብነቷ፡ ከዊን፡ አብ፡ ነው። አብ፡ በልብነቱ፡ ቃል፡ የተባለ፡ ወልድን፤ እስትንፋስ፡ የተባለ፡ መንፈስ፡ ቅዱስን፡ አስገኝቶ፡ ለራሱና፡ ለወልድ፡ ለመንፈስ፡ ቅዱስ፡ ዕውቀት፡ ይሆናል። የቃልነቷ፡ ከዊንም፡ ወልድ፡ ነው፡ ወልድ፡ በቃልነቱ፡ ከዊን፡ ልብ፡ በተባለ፡ ከአብ፡ ተወልዶ፡ ለራሱና፡ ለአብ፡ ለመንፈስ፡ ቅዱስ፡ ንባብ፡ ይሆናል።

የእስትንፋስነቷ፡ ከዊንም፡ መንፈስ፡ ቅዱስ፡ ነው። መንፈስ፡ ቅዱስ፡ በእስትንፋስነቱ፡ ከዊን፡ ልብ፡ ከተባለ፡ ከአብ፡ ሠርጾ፡ ለራሱና፡ ለአብ፡ ለወልድ፡ ሕይወት፡ መሆን፡ ነው። የነፍስ፡ የልብነቷ፡ ከዊን፡ በልብነቱ፡ የቃልነቷም፡ ከዊን፡ በቃልነቱ፡ የእስትንፋስነቷ፡ ከዊን፡ በእስትንፋስነቱ፡ ጸንቶ፡ ከመኖር፡ በቀር፡ የልብነቷ፡ ከዊን፡ ወደ፡ እስትንፋስነት፡ ወደ፡ ቃልነት፤ የቃልነቷም፡ ከዊን፡ ወደ፡ ልብነት፡ ወደ፡ እስትንፋስነት፤ የእስትንፋስነቷም፡ ከዊን፡ ወደ፡ ልብነት፡ ወደ፡ ቃልነት፡ እንደማይለወጥ፡ እንደማይቀላቀል፡ ያንዲት፡ ባሕርይ፡ መለኮት፡ ከዊንም፡ እንደዚሁ፡ የልብነቷ፡ ከዊን፡ በአብ፤ የቃልነቷ፡ ከዊን፡ በወልድ፡ የእስትንፋስነቷ፡ ከዊን፡ በመንፈስ፡ ቅዱስ፡ ጸንቶ፡ ይኖራል፡ እንጂ፡ አይለወጥም፡ አይቀላቀልም።

ከዋን ምስትነት፣ አንድነት፣ ላለበት፣ ልዩነት፣ አለበት፣ ያልነው፣ ይህ፣ ነው።
 ጸኛም፣ ቃል፣ እስትንፋስ፣ ከልብ፣ ቢገኝም፣ ተከፍሎ፣ ተፈልጦ፣ ሳይኖርባቸው፣ ከልብ፣
 ሳይለዩ፣ ህልዋን፣ ገንዘብ፣ አንዲኖሩ፣ ወልድና፣ መንፈስ፣ ቅዱስም፣ በቃልነትና፣ በእስትንፋስ
 ነት፣ ከዋን፣ በልብነት፣ ከዋን፣ ካለ፣ ከአብ፣ ቢገኝ፣ ተከፍሎ፣ ተፈልጦ፣ ሳይኖርባቸው፣ በአብ፣
 ህልዋን፣ ገንዘብ፣ ይኖራሉ፣ እንጂ፣ ተከፍሎ፣ ተፈልጦ፣ የለባቸውም። ሥላሴ፣ በህልውና፣ እንድ፣
 ኖቸው፣ የሚያስኘው፣ ምሥጢር፣ ይህ፣ ነው። አብ፣ ወልድ፣ መንፈስ፣ ቅዱስ፣ የተባሉ፣ ቼ፣ አካ
 ላት፣ በከዋን፣ ህልውና፣ እንዲገናዘቡ፣ እንዲት፣ ባሕርየ፣ መለኮትም፣ በከዋን፣ ከምስት፣ እንደ፣ ተከ
 ፈለች፣ በሚበቃ፣ ምሳሌ፣ ተረድተናል። እነሆ፣ ኢትዮጵያውያን፣ የቃል፣ ሥጋ፣ ኮነን፣ ምሥጢር፣
 ከቅዱሳት፣ መጻሕፍት፣ በተመወረተ፣ የተራቅቆና፣ የፍልስፍና፣ አነጋገር፣ አጣርታ፣ የምታውቅ፣
 መኾኗን፣ አሁን፣ ከዚህ፣ ላይ፣ በጽፍኩልም፣ ኃይለ፣ ቃል፣ ተረድተው፣ ኢትዮጵያውያን፣ እነዚህ፣
 ቃላት፣ የሚሰጡት፣ ትርጉም፣ ተራቅቆ፣ የልላበት፣ ግዙፍና፣ የተራ፣ ሕዝብ፣ ትርጉም፣ ነው፣ የሚ
 ሉትን፣ አነጋገርም፣ እንዲያርጡት፣ አላስብዎታለሁ።

እንግዲህ፣ ወደ፣ ሥር፣ ነገራችን፣ እንመለስ፣ ከተሊካውያንና፣ ኢትዮጵያውያን፣ ለያይቶ
 ያለው፣ ምሥጢር፣ ኢትዮጵያውያን፣ አካል፣ ያለባሕርይ፣ ባሕርይም፣ ያለአካል፣ ሊገኝ፣ አይቻል
 ምና፣ አካልም፣ ባሕርይም፣ ተዋሐደ፣ ብለው፣ ሲያስተምሩ፣ የሮም፣ ከተሊካውያን፣ አካል፣ እንጂ፣
 ባሕርይ፣ አልተዋሐደም፣ ባሕርይ፣ ተዋሐደ፣ ያልን፣ እንደ፣ ገን፣ የሥላሴ፣ ባሕርይ፣ እንዲት፣
 ናትና፣ አብ፣ መንፈስ፣ ቅዱስም፣ ሰው፣ ገን፣ ያስኝብናል፣ ስለሚሉ፣ ነው።

ወንጌላዊ፣ ግን፣ አካል፣ እንጂ፣ ባሕርይ፣ አልተዋሐደም፣ እንዳይሉበት፣ አካል፣ በሚጠራበት፣
 ስም፣ ወልድ፣ ሥጋ፣ ኮነ፣ ሳይል፣ ጠንቅቆ፣ አካል፣ በባሕርይ፣ ከዋን፣ በሚጠራበት፣ ስም፣ ቃል፣
 ሥጋ፣ ኮነ፣ ብሏል። ባሕርይ፣ ከተዋሐደ፣ ቼም፣ ሰው፣ ገን፣ ያሰኛል፣ እንዳይባልም፣ አብ፣ መን
 ፈስ፣ ቅዱስ፣ ከሚጠራበት፣ ከልብ፣ ከእስትንፋስ፣ ለያይቶ፣ ወልድ፣ ብቻ፣ በሚጠራበት፣ ስም፣ ቃል፣
 ሥጋ፣ ኮነ፣ ብሏል፤ ቃልም፣ ከአካል፣ አብና፣ ከአካል፣ መንፈስ፣ ቅዱስ፣ በከዋን፣ የምትለይ፣ በህ
 ልውና፣ የምትገናዘብ፣ መኾኗን፣ በላይኛው፣ መሥመር፣ አስረድተናል።

ነፍስ፣ በቃልነቷ፣ ከዋን፣ ከሥጋ፣ ምላስ፣ ጋራ፣ ተዋሐዳ፣ ንባብን፣ ስትሰጥ፣ በልብነቷ፣ ከዋ
 ንና፣ በእስትንፋስነቷ፣ ከዋን፣ ከምላስ፣ ጋራ፣ እንደማትዋሐድ፣ ግልጥ፣ ነገር፣ ነው።

ይህም፣ በልብነቷ፣ በእስትንፋስነቷ፣ ከዋን፣ ሳይኾን፣ በቃልነቷ፣ ከዋን፣ ብቻ፣ ከምላስ፣ ጋራ፣
 መዋሐድ፣ ነፍስን፣ ከምስት፣ የሚከፋፋት፣ አንድነቷን፣ የሚያጠፋ፣ አይደለም።

እንደዚህኸውም፣ እንዲት፣ ባሕርየ፣ መለኮት፣ በልብነቷ፣ በእስትንፋስነቷ፣ ከዋን፣ ሳይኾን፣
 በቃልነቷ፣ ከዋን፣ ሥጋን፣ ተዋሐደች፣ ቢባል፣ በልብነቷ፣ በእስትንፋስነቷ፣ ሥጋን፣ ተዋሐደች፣
 ለያሰኝም፣ ማለት፣ በቃልነት፣ ከዋን፣ ያለ፣ ወልድ፣ ሰው፣ ቢኾን፣ በልብነት፣ በእስትንፋስነት፣
 ከዋን፣ ያሉ፣ አብ፣ መንፈስ፣ ቅዱስ፣ ሰው፣ ገን፣ ለያሰኝም። እንዲት፣ ባሕርየ፣ ሥላሴንም፣ ከም
 ስት፣ የሚከፋፋት፣ አይደለም።

እኛ፣ ኢትዮጵያውያን፣ አካልም፣ ባሕርይም፣ ተዋሐደ፣ የምንልበትን፣ ምሥጢር፣ እነኾ፣ በተ
 ቻለ፣ መጠን፣ አብራርቼና፣ ግልጥልጥ፣ እድር፣ አስረድቻለሁ። እርስዎ፣ ግን፣ ከተሊካውያን፣
 በፍልስፍና፣ በተራቅቆ፣ የሚናገሩት፣ እያሉ፣ ባነጋገር፣ ከማንባትና፣ ከማጋነን፣ በቀር፣ ግልጠው፣
 አብራርተው፣ የጻፉት፣ ሳይኖር፣ ኢትዮጵያውያን፣ የሚናገሩት፣ ያልተማረ፣ ሰው፣ የሚናገረው
 ግዙፍ፣ አነጋገር፣ ነው፣ እያሉ፣ በመንቀፍዎ፣ አዝናለሁ።

ረ/ ነፍስ፣ ማለት፣ የሥጋ፣ ሕይወት፣ ተብላ፣ ለፍጡራን፣ ከመነገሯ፣ በቀር፣ ለሥላሴ፣ አካል፣
 ተብላ፣ የምትነገርበት፣ አንቀጽ፣ ያለ፣ አይመስለኝም፣ እኔ፣ አላውቅም።

ደ ራ ሲ

፳፪/ በዚህ፣ ልፍመለክተውና፣ ልፍስረዳው፣ የምንፈልገው፣ ባሕርይና፣ አካል፣ የሚሉት፣
 ቃላት፣ በምሥጢር፣ ሥላሴ፣ ትምህርት፣ ምንም፣ እንኳ፣ የአካልነትን፣ አሳብ፣ ለመግለጥ፣ ብዙ
 ሾች፣ ቃላት፣ ቢገኙ፣ እርስ፣ በራሳቸው፣ መቸውንም፣ አለመወራረሳቸውን፣ ነው፣ ብለዋል።

መ ላ ሽ

፳፫/ ይህ፣ አነጋገር፣ እውነተኛ፣ አነጋገር፣ ነው፣ ባሕርይ፣ ባሕርይ፣ ቢባል፣ እንጂ፣ አካል፣
 አይባልም፤ አካልም፣ አካል፣ ቢባል፣ እንጂ፣ ባሕርይ፣ አይባልምና፣ በስም፣ አይወራረሱም።

ደ ራ ሲ

፳፫/ በግምትም፡ አካል፡ የሚለው፡ አንድ፡ የተለየ፡ ለብቻው፡ የኾነና፡ በራሱ፡ የቆመ፡ ጓኝን፡ ያመለክታል፡ ብለዋል።

መ ላ ሽ

፳፫/ እውነት፡ ነው፡ ከራስ፡ ጠገር፡ እስከ፡ አገር፡ ጥፍር፡ ባጥንት፡ በጅማት፡ በሥጋ፡ በቁር በት፡ ተያይዞና፡ ተሸፍኖ፡ የሚታየው፡ ቅርጽ፤ አካል፡ ይባላል፡ እንጂ፡ ባሕርይ፡ አይባልም፤ ይኸውም፡ የባሕርይ፤ የግብር፤ የስም፡ ባለቤት፡ ነው። ስለዚህ፡ አካል፡ ያለባሕርይ፡ ብቻውን፡ አይቆምም።

ደ ራ ሲ

፳፬/ ባሕርይ፡ የሚለው፡ ግን፡ ያንድ፡ ወገን፡ መለያ፡ የኾነ፡ ኹኔታ፤ ወይም፡ አንድ፡ ለብቻው፡ የኾነና፡ ያንድ፡ ወገን፡ የኾኑ፡ ብዙዎች፡ ጓኞች፡ የሚያብሩበትን፡ ነገር፡ ያመለክታል፡ ብለዋል።

መ ላ ሽ

፳፬/ ይኸም፡ እንዲህ፡ ነው፡ ባሕርይ፡ ባሕርይ፡ ቢባል፡ እንጂ፡ አካል፡ አይባልም። ነገር፡ ግን፡ ባሕርይና፡ አካል፡ አንድ፡ ሲኾኑ፡ ልዩዎች፡ ልዩዎች፡ ሲኾኑ፡ አንድ፡ ስለኾኑ፡ አካል፡ ያለ ባሕርይ፡ ብቻውን፡ እንደማይቆም፡ ባሕርይም፡ ያለ፡ አካል፡ ሊገለጽና፡ ሥራ፡ ሊሠራ፡ አይችልም። አንድነታቸው፡ ይህ፡ ነው።

ያንድ፡ ወገን፡ መለያ፡ ያሉትም፡ አነጋገር፡ ወኃ፡ በርጥበቱ፡ እሳት፡ በውዕየቱ፡ ይታወቃል፡ እንጂ፡ ወኃ፡ ርጥበት፡ ከሌለው፡ ወኃነቱ፡ እሳትም፡ ውዕየት፡ ከሌለው፡ እሳትነቱ፡ አይታወቅም፡ እንደማለት፡ ያለ፡ አነጋገር፡ ነው፡ ልዩነታቸው፡ በዚህ፡ ይታወቃል፡ ማለት፡ ነው።

ደ ራ ሲ

፳፭/ በክርስቶስ፡ ባሕርያት፡ አዋሐድ፡ ትምህርት፡ ግን፡ እኒህ፡ ኹለቱ፡ ቃሎች፡ የተወሰነ፡ ትርጉም፡ ስለሌላቸው፡ ብዙ፡ ጊዜ፡ እርስ፡ በርሳቸው፡ ይወራረሱና፡ ይለዋወጣሉ።

ነገር፡ ግን፡ ከላይ፡ የአካል፡ ተወራራሾች፡ ብለን፡ የጠቀስናቸው፡ ቃሎች፡ ኹሉ፡ በምሥጢረ፡ ሥላሴም፡ ኾነ፡ ወይም፡ በተዋሕዶተ፡ ባሕርያት፡ ትምህርት፡ አብዛኛው፡ ጊዜ፡ የአካልነትን፡ አሳብ፡ ይገልጣሉ፡ ማደናገርን፡ የሚያመጣው፡ ባሕርይ፡ የሚለው፡ ቃል፡ ብቻ፡ ነው፡ ብለዋል።

መ ላ ሽ

፳፭/ ይህ፡ አነጋገር፡ አካል፡ የሚለውን፡ ቃል፡ በአካልነቱ፡ ስናጸና፡ ባሕርይ፡ የሚለውን፡ ቃል፡ አንድ፡ ጊዜ፡ አካል፡ አንድ፡ ጊዜ፡ ባሕርይ፡ እያልን፡ እንደምንተርጉመው፡ አስመስሎ፡ የሚያሳይ፡ አነጋገር፡ ነው፡ ይህን፡ ካሉ፡ በዚህ፡ አንቀጽ፡ ባሕርይን፡ አካል፡ ብለው፡ ተርጉመው ቃል፡ ብሎ፡ ጠቅሶ፡ ማስረዳት፡ ነበረብዎ፡ እንጂ፡ ፩፡ መረጃ፡ ሳይሰጡ፡ ባሕርይን፡ አካል፡ ብለው፡ ይተረጉሙታል፡ ብሎ፡ መናገር፡ አይገባም። እኛስ፡ ባሕርይን፡ ባሕርይ፡ ብለን፡ ከመተርጉም፡ በቀር፡ አካል፡ ብለን፡ የምንተረጉምበት፡ አንቀጽ፡ የለም።

ደ ራ ሲ

፳፮/ ኢትዮጵያውያን፡ ስለክርስቶስ፡ ባሕርያት፡ አዋሐድ፡ ሲናገሩ፡ የባሕርይነትን፡ ወይም፡ በጽርእ፡ ቋንቋ፡ ፋሲኪ፡ የሚሉትን፡ አሳብ፡ ለመግለጥ፡ ቀጥሎ፡ ያሉትን፡ ቃሎች፡ ያገባሉ። አብዛኛውን፡ ጊዜ፡ የሚነገረው፡ ቃል፡ ባሕርይ፡ የሚለው፡ ነው። ይህ፡ ቃል፡ በጥንቱ፡ ከባሕር፡ ውስጥ፡ የሚገኘውን፡ ከቡር፡ ዕንቁን፡ ያመለክት፡ ነበረ። ስለክርስቶስ፡ ሲነገር፡ ግን፡ ፊት፡ እንደተባለው፡ የባሕርይነትን፡ አሳብ፡ ለማመልከት፡ ይገባል፡ ብለዋል።

መ ላ ሽ

፳፮/ ባሕርይ፡ የሚለው፡ አነጋገር፡ በጥንቱ፡ ከባሕር፡ ውስጥ፡ የሚገኘውን፡ ዕንቁ፡ ያመለክት፡ ነበረ፡ ያሉት፡ አነጋገር፡ የተሳሳተ፡ አስተያየት፡ ነው። ይህ፡ አሁን፡ ስለክርስቶስ፡ ተዋሕዶ፡ ልንገልጸው፡ የምንፈልገው፡ ባሕርይ፡ ለፍጥረቱ፡ ኹሉ፡ ጥንት፡ መሠረት፡ የኾኑ፡ ውኃ፤ መሬት፡ ነፋስ፡ እሳት፡ አካላቸው፡ ሲገኝ፡ ተገኝቶ፡ በአካላቸው፡ ህልው፡ ኾኖ፡ የሚኖር፡ ነው።

ሰለዚህ ፡ እኒህ ፡ ምክንያት ፡ ፍጥረት ፡ የኾኑ ፡ ወገ ፡ መሬት ፡ ነፋስ ፡ እሳት ፡ አራቱ ፡ ባሕርያት ፡ ተብለው ፡ ይጠራሉ ። ይህ ፡ ከባሕር ፡ የሚገኘው ፡ ዕንቁ ፡ ግን ፡ ግብር ፡ እምግብር ፡ ከሚገኙ ፡ ፍጥረታት ፡ አንዱ ፡ ነው ። ከኒህ ፡ ባሕርያት ፡ ተብለው ፡ ከሚጠሩት ፡ ከውገ ፡ ከመሬት ፡ ዋዕዩ ፡ እሳት ፡ ካለው ፡ ብርሃን ፡ ፀሐይ ፡ ስለተፈጠረ ፡ ስሙን ፡ ከነርሱ ፡ ወርሶ ፡ ባሕርይ ፡ ተብሏል ፡ እንጂ ፡ ለርሱ ፡ ተረክቦ ፡ ምክንያት ፡ የኾኑ ፡ ወገ ፡ መሬት ፡ ከርሱ ፡ ወሰደው ፡ ባሕርያት ፡ የተባሉ ፡ አይደሉም ።

ወይም ፡ ከየብስ ፡ የሚገኙ ፡ ብዙ ፡ አዕናቀ ፡ አሉና ፡ ከነዚያ ፡ ለይቶ ፡ ከባሕር ፡ የተገኘ ፡ መኾኑን ፡ ለመግለጽ ፡ ባሕርይ ፡ ተብሏል ። ባሕራይ ፡ እንደ ፡ ማለት ፡ ነው ። የኸውም ፡ ተባዕታይ ፡ አንስታይ ፡ እንዳለው ፡ ያለ ፡ ወገን ፡ ቅጽልነትን ፡ የሚያሳይ ፡ አነጋገር ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እኛ ፡ ስለክርስቶስ ፡ ተዋሕዶ ፡ ልንገልጸው ፡ የምንወደውን ፡ ባሕርይ ፡ የሚለውን ፡ አነጋገር ፡ የሚገልጽ ፡ አይደሉም ።

ደ ራ ሲ ።

፳፯/ ነገር ፡ ግን ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ባሕርይ ፡ ሲሉ ፡ የሚያመለክቱት ፡ አንድ ፡ ቅውም ፡ ነገር ፡ ወይም ፡ ለብቻው ፡ ተወስኖ ፡ በራሱ ፡ የቆመ ፡ ነገር ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ከአካልነቱ ፡ ተለይቶ ፡ በተራቅቆ ፡ የሚገኘው ፡ ወይም ፡ ላንድ ፡ ጓኝ ፡ መለያ ፡ የሚኾነው ፡ እውነተኛው ፡ የፍልስፍና ፡ አሳብ ፡ አለመኾኑን ፡ ማስተዋል ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፮/ በእኛ ፡ አስተያየት ፡ ባሕርይ ፡ ስንል ፡ በአካል ፡ ህልው ፡ ኾኖ ፡ ከአካል ፡ ሳይለይ ፡ የአካልን ፡ ጠባይዕ ፡ ወይም ፡ ስሜት ፡ ይገልጻል ፡ እንላለን ፡ እንጂ ፡ ለብቻው ፡ ተወስኖ ፡ ከአካል ፡ ተለይቶ ፡ በራሱ ፡ የቆመ ፡ ነገር ፡ ነው ፡ አንልም ። ለብቻው ፡ ተወስኖ ፡ በራሱ ፡ የቆመ ፡ ነገር ፡ ነው ፡ ማለትንስ ፡ አሁን ፡ እርስዎ ፡ ከአካልነቱ ፡ ተለይቶ ፡ በተራቅቆ ፡ የሚገኝ ፡ ላንድ ፡ ጓኝ ፡ መለያ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ሲናገሩ ፡ ስማን ።

ተራቅቆ ፡ ፍልስፍና ፡ እያሉ ፡ በያንቀጹ ፡ ከመናገር ፡ በቀር ፡ ይህ ፡ ተራቅቆና ፡ ፍልስፍና ፡ ምን ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ የገለጹበት ፡ አንቀጽ ፡ የለም ። ስለዚህ ፡ ተራቅቆ ፡ ፍልስፍና ፡ ለሚሏቸው ፡ ንግግሮች ፡ ምንም ፡ ዋጋ ፡ አላገኘንላቸውም ።

ደ ራ ሲ ።

፳፯/ ስለዚህ በክርስቶስ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ አለ ፡ ሲሉ ፡ ክርስቶስ ፡ አንድነቱ ፡ ያልተነካ ፡ ጓኝ ፡ ወይም ፡ አንድ ፡ አድራጊ ፡ ማለትን ፡ ያሰማሉ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፰/ ሰው ፡ ካራቱ ፡ ባሕርያት ፡ ሥጋና ፡ ደ ፡ ግብራት ፡ ባሕርይ ፡ ለባዊትነት ፡ ነባቢትነት ፡ ሕያዊትነት ፡ ካላት ፡ ከነፍስ ፡ የተፈጠረ ፡ መኾኑ ፡ ሳይዘነጋ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ እንዲባል ፡ ከርሱ ተስም ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ የኾነ ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፡ መኾኑ ፡ ሳይዘነጋ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ማለታችን ፡ የማይካድ ፡ ነው ። ይህንም ፡ የምንልበት ፡ ምክንያት ፡ መጻሕፍት ፡ በያንቀጹ ፡ የመለኮትንና ፡ የትስብእትን ፡ ተዋሕዶ ፡ በነፍስና ፡ በሥጋ ፡ ተዋሕዶ ፡ ከመሰሉ ፡ በኋላ ፡ ፩ዱ ፡ የሚል ፡ ቅጽል ፡ እንጂ ፡ ከልኬቱ ፡ የሚል ፡ ቅጽል ፡ የሚቀጽልለት ፡ ባለማግኘታችን ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፳፱/ የባሕርይነትን ፡ አሳብ ፡ ለመግለጽ ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ በኢትዮጵያውያን ፡ መጻሕፍት ፡ ውስጥ ፡ የሚገኘው ፡ ሌላ ፡ ቃል ፡ ሀሰው ፡ ኖረ ፡ ኮነ ፡ ኾነ ፡ ከሚለው ፡ አንቀጽ ፡ የወጣ ፡ ህላዌ ፡ ወይም ፡ ህሉና ፡ የሚል ፡ ቃል ፡ ነው ። ህላዌ ፡ ህሉና ፡ ህልም ፡ ህልምት ፡ ሲል ፡ የመኖርንና ፡ የመኾንን ፡ አሳብ ፡ ያሰማል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፱/ እውነት ፡ ነው ፡ ህላዌ ፡ ማለት ፡ መኾን ፡ መገኘት ፡ መኖር ፡ ማለት ፡ ነው ፡ ለመኾን ፡ ለመገኘት ፡ ለመኖር ፡ መሠረቱ ፡ አራቱ ፡ ባሕርያት ፡ ኖቸውና ፡ ህላዌ ፡ ማለት ፡ ባሕርይ ፡ ማለትን ፡ ያመለክታል ፡ ስለዚህ ፡ የባሕርይነትን ፡ አሳብ ፡ ለመግለጽ ፡ በኢትዮጵያውያን ፡ መጻሕፍት ፡ ውስጥ ፡ የሚገኘው ፡ ቃል ፡ ህላዌ ፡ የሚለው ፡ ቃል ፡ ነው ፡ ያሉት ፡ እውነት ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ

፴/ ነገር ፡ ግን ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ በሃይማኖት ፡ ትምህርት ፡ ከሚናገሩባቸው ፡ ቃሎች ፡ ሹሉ ፡ ይልቅ ፡ ትርጉሙ ፡ የሚያደናግርና ፡ ያልተወሰነ ፡ ነው ፡ ሊባል ፡ ይቻላል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ

፴/ ይህ ፡ እውነት ፡ ነው ፡ ፩ኛ ፡ የሰዋሰውን ፡ ጠባይዕ ፡ ፪ኛ ፡ የቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነን ፡ ምሥጢር ፡ መርምሮ ፡ ጠንቅቆ ፡ ከተረዱ ፡ በኋላ ፡ የመጸሕፍትን ፡ ከላይ ፡ መነሻቸውን ፡ ከታች ፡ መድረሻቸውን ፡ ተመልክቶ ፡ የሚገባውን ፡ ትርጉም ፡ ካልሰጡት ፡ በመላ ፡ በድፍረት ፡ ልተርጉምህ ፡ ቢሉት ፡ ማስቸገሩና ፡ ማደናገሩ ፡ አይቀርም ። ለምሳሌ ፡ አብርሃም ፡ አብርሃም ፡ እየተባሉ ፡ የሚጠሩ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ ይገኛሉ ። ከነዚህም ፡ ፩ኛ ፡ አበ ፡ ብዙኃን ፡ ዐርክ ፡ እግዚአብሔር ፡ የተባለውን ፡ አብርሃምን ። ፪ኛ ፡ በተለምዶት ፡ ተራራ ፡ ያፈለሰውን አብርሃም ፡ ሶርያዊን ። ፫ኛ ፡ ፍትሐ ፡ ነገሥትን ፡ ጸፈ ፡ የሚባለውን ፡ ግብጻዊ ፡ አብርሃም ፡ ቀሲስን ፡ እንጥቀስ ። መጽሐፍ ፡ ሦስቱንም ፡ ባስፈለገው ፡ ጊዜ ፡ ይጠቅሳቸዋል ፡ ስማቸው ፡ አይለወጥም ፡ ያው ፡ አብርሃም ፡ ነው ፡ የሚጠቀሱበት ፡ ምሥጢር ፡ ግን ፡ ምን ፡ ጊዜም ፡ ቢኾን ፡ ያንዱ ፡ ካንዱ ፡ የማይገናኝ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ነው ።

እንግዲህ ፡ አንባቢ ፡ ወይም ፡ ተርጓሚ ፡ መጽሐፉ ፡ ከላይ ፡ የተነግሰትን ፡ ከታች ፡ የሚደርስበትን ፡ እውቆ ፡ ተረድቶ ፡ በሚገባው ፡ ላይ ፡ ሳያውል ፡ ንባቡ ፡ አብርሃም ፡ ካለ ፡ ብሎ ፡ የአብርሃም ፡ አበ ፡ ብዙኃንን ፡ ለአብርሃም ፡ ሶርያዊ ፡ የአብርሃም ፡ ሶርያዊን ፡ ለአብርሃም ፡ ቀሲስ ፡ ሰጥቼ ፡ ልተርጉምህ ፡ ልተርክህ ፡ ቢሉት ፡ ታሪኩም ፡ አሳቡም ፡ ፈራሽ ፡ ኾና ፡ ይቀራል ። በዚህ ፡ ጊዜ ፡ ተርጓሚው ፡ አላዋቂ ፡ ይባላል ፡ እንጂ ፡ መጽሐፉ ፡ ተሳሳተ ፡ አጠፋ ፡ አይባልም ። የሀላፊነት ፡ ነገር ፡ ለይቶ ፡ አለማወቅና ፡ የሚገባውን ፡ ትርጉም ፡ አለመስጠት ፡ እንደዚህ ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ

፴፩/ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ የመኖርን ፡ የመኾንንና ፡ የባሕርይን ፡ አሳብ ፡ ለመግለጽ ፡ ያገቡታል ፡ ሌላ ፡ ጊዜም ፡ አካል ፡ ወይም ፡ ቅኝም ፡ የሚባሉትን ፡ ቃላት ፡ የሚገልጡትን ፡ አሳብ ፡ ያሰማል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ

፴፩/ የመኾንን ፡ የመኖርን ፡ የባሕርይን ፡ አሳብ ፡ ለመግለጥ ፡ ያገቡታል ፡ ባሉ ፡ ጊዜ ፡ እንዲህ ፡ እንዳሉት ፡ ኾና ፡ የሚገባበትን ፡ ከመጸሕፍት ፡ ንባብ ፡ ጠቅሰው ፡ እንዲህ ፡ ይላሉ ፡ ብለው ፡ የአካልንም ፡ አሳብ ፡ ያሰማሉ ፡ ባሉ ፡ ጊዜ ፡ እንደዚሁ ፡ ጠቅሰው ፡ አቅርበው ፡ ቢኾን ፡ ትክክለኛውን ፡ መልስ ፡ ለመስጠት ፡ በተቻለ ፡ ነበረ ። ነገር ፡ ግን ፡ ምንም ፡ እርስዎ ፡ የሚናገሩት ፡ ነገር ፡ የጸበባ ፡ ኾና ፡ የተብራራ ፡ ነገር ፡ ባይኖርበት ፡ በመሰለን ፡ መንገድ ፡ የተቻለንን ፡ ያኸል ፡ ነገሩን ፡ ለማብራራት ፡ እንሞክራለን ፡ የመኾንን ፡ የመኖርን ፡ አሳብ ፡ ለመግለጥ ፡ ያገቡታል ፡ ለሚሉት ፡ በቀ ፡ ፳፱ የጻፍነው ፡ በቂ ፡ ነው ፡ ያነን ፡ ይመልከቱ ። አካል ፡ ወይም ፡ ቅኝም ፡ የሚባሉትን ፡ ቃላት ፡ የሚገልጡትን ፡ አሳብ ፡ ያሰማሉ ፡ ስለሚሉትም ፡ ምናልባት ፡ ከላይ ፡ ለመኾን ፡ ለመኖር ፡ ለመገኘት ፡ መሠረቶች ፡ አራቱ ፡ ባሕርያት ፡ ናቸው ፡ ብለን ፡ እንደ ፡ ገለጽነው ፡ ኗሪ ፡ ጳጳ ፡ የሚባለው ፡ አካል ፡ ወይም ፡ ቅኝም ፡ ከኒህ ፡ ካራቱ ፡ ባሕርያት ፡ የሚገኝ ፡ ስለሆነ ፡ በመገኘቱ ፡ አካልን ፡ ሀላፊ ፡ የሚል ፡ ንባብ ፡ ይገኝ ፡ ይኾናል ። እርስዎ ፡ ሀላፊን ፡ አካል ፡ የሚል ፡ ንባብ ፡ ጠቅሰው ፡ አቅርበውልኝ ፡ ቢኾን ፡ በማያጠራጥር ፡ መንገድ ፡ ቀጥተኛውን ፡ መልስ ፡ በሰጠሁም ፡ ነበረ ፡ ስለዚህ ፡ ጉድለቱ ፡ ከእኔ ፡ አለመኾኑን ፡ እንዲገነዘቡልኝ ።

ደ ራ ሲ

፴፪/ ጠባይዕ ፡ የሚለው ፡ ቃል ፡ አካልን ፡ ወይም ፡ ቅኝምን ፡ ለማሰማት ፡ ገብቶ ፡ መቸውንም ፡ ስለማይገኝ ፡ ትርጉሙ ፡ የሚያደናግር ፡ አይደለም ። ርሱ ፡ የሚያሰማው ፡ ፍጡራን ፡ ወይም ፡ የተፈጠሩ ፡ ነገሮች ፡ ተፈጥሮ ፡ ጠባይዕ ፡ የተፈጥሮ ፡ ስጦታ ፡ ማለትን ፡ ነው ፡ በሃይማኖት ፡ ትምህርትም ፡ የተፈጠረውን ፡ የክርስቶስን ፡ ባሕርይ ፡ ያሰማል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ

፴፪/ ባሕርይና ፡ ጠባይዕ ፡ የሚሉት ፡ ቃላት ፡ እጅግም ፡ ልዩነት ፡ የላቸውም ፡ አንድ ፡ ናቸው ፡ እርስዎ ፡ ግን ፡ ጠባይዕ ፡ ለፍጡራን ፡ እንጂ ፡ ለፈጣሪ ፡ አይነገርም ፡ የሚል ፡ አስተያየት ፡ አቅርበዋል ፡ አይደለም ። ጠባይዓቲሁስ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ንጹሐት ፡ እማንቱ ፡ ዘእንበለ ፡ ነውር ፡ ሲል ፡ ይገኛ

ልና፤ ባሕርይ፣ ለፈጣሪም፣ ለፍጡራንም፣ እንደሚነገር፣ ጠባይዕም፣ ለፈጣሪም፣ ለፍጡራንም፣ ይነገራል፤ እንጂ፣ እርሰዎ፣ እንደሚሉት፣ አይደለም።

ደ ራ ሲ ።

፴፫/ ሌላም፣ የባሕርይነትን፣ አሳብ፣ ለመግለጽ፣ የሚነገር፣ ከዋኔ፣ የሚለው፣ ቃል፣ አለ። ርሱም፣ ኮነ፣ ኾነ፣ ከሚለው፣ አንቀጽ፣ የወጣ፣ ነው። ይህም፣ በሃይማኖት፣ ትምህርት፣ እንዳንድ፣ ጊዜ፣ ኹኔታን፣ ወይም፣ ባሕርይን፣ ለማሰማት፣ ይገባል፣ ብለዋል።

መ ላ ኸ ።

፴፪/ የከዋኔን፣ መልስ፣ የሀላፊን፣ መልስ፣ በሰጠንበት፣ በቀ፣ ጽፀ፣ መኾን፣ ጓኝ፣ በሚለው፣ አነጋገር፣ የተሰጠ፣ ስለኾነ፣ ከዚህ፣ መድንም፣ አሳስፈለገም።

ደ ራ ሲ ።

፴፬/ በመጨረሻ፣ የባሕርይን፣ አሳብ፣ ለመግለጽ፣ ኢትዮጵያውያን፣ ፈጠረ፣ ከሚለው፣ እንቀጽ፣ የወጣውን፣ ፍጥረት፣ የሚለውን፣ ቃል፣ ያመጣሉ። ይህ፣ ቃል፣ የመፈጠርንና የተፈጠሩትን፣ ነገሮች፣ ኹሉ፣ ከማሰማት፣ በላይ፣ በጽርእ፣ ቋንቋ፣ ፋሲስ፣ የሚሉትንም፣ የባሕርይን፣ አሳብ፣ ለመግለጽ፣ ይገባል፣ ብለዋል።

መ ላ ኸ ።

፴፭/ እኛ፣ ፍጥረት፣ ለሚለው፣ ቃል፣ የምንሰጠውን፣ እውነተኛውን፣ ትርጉም፣ እርሰዎ፣ ርሱም፣ ይህ፣ ቃል፣ የመፈጠርንና የተፈጠሩትን፣ ነገሮች፣ ኹሉ፣ ያሰማል፣ ብለው፣ በዚህ፣ ቀጥር፣ በሚገኘው፣ ኃይለ፣ ቃል፣ ገልጸውታል። እኛም፣ የምንለው፣ ይኸው፣ ነው። ምናልባት፣ መጽሐፍ፣ ጠባይዕ፣ ፍጥረቱ፣ ለአዳም፣ ይላል።

ባለቅኔዎችም፣ እምአዳምነ፣ ይእቲ፣ ባሕቱ፣ ወእምእርዌ፣ ምድር፣ ፍጥረታ፣ እያሉ፣ ያገቡታል። ይህ፣ አነጋገር፣ ፍጥረትን፣ ባሕርይ፣ ለማለት፣ መስሎም፣ እንደኾነ፣ አይደለም።

ጠባይዕ፣ ፍጥረቱ፣ ለአዳም፣ የአዳም፣ የተፈጥሮ፣ ጠባይዕ፣ ሲል፣ በተፈጥሮው፣ ያገኘውን፣ ጠባይዕ፣ ያሰማል።

እምአዳምነ፣ ይእቲ፣ ወእምእርዌ፣ ምድር፣ ፍጥረታ፣ ተፈጥሮዋ፣ ከአዳም፣ ነውን፣ ወይስ፣ ከምድር፣ አውሬ፣ ሲልም፣ የተፈጥሮዋን፣ ትውልድ፣ ወገን፣ ነገድ፣ ያመለክታል። እንጂ፣ ፍጥረት፣ ማለት፣ ባሕርይ፣ ማለት፣ እንደኾነ፣ አያስረዳም።

በጽርእ፣ ቋንቋ፣ ፋሲስ፣ የሚሉትም፣ የባሕርይን፣ አሳብ፣ ለመግለጽ፣ ይገባል፣ ስለሚሉት፣ ግን፣ ይህን፣ አነጋገር፣ ከመጽሐፍ፣ አገኘሁ፣ ብለው፣ እንጂ፣ ልብ፣ ወለድ፣ የተናገሩት፣ አይመስለኝም። ከመጽሐፍ፣ አገኘሁት፣ የሚሉ፣ ከኾነ፣ ይህ፣ መጽሐፍ፣ በጽርእም፣ በግእዝም፣ የተጻፈ፣ መኾን፣ አለበት። ይህን፣ ለመናገር፣ ሲኹ፣ በዚህ፣ መጽሐፍ፣ በዚህን፣ ያኸል፣ ምዕራፍ፣ በዚህን፣ ያኸል፣ ቀጥር፣ በጽርዕ፣ እንዲህ፣ የሚለው፣ ንባብ፣ በግእዝ፣ እንዲህ፣ ይላል፣ ብለው፣ ጽርእ፣ ፋሲስ፣ የሚለውን፣ ግእዝ፣ ፍጥረት፣ ብሎ፣ ያነበበበትን፣ ወይም፣ የተረጉመበትን፣ ማስረዳት፣ ነበረብዎ፣ እንዲያው፣ በቃል፣ እንዲህ፣ ይሉታል፣ ብሎ፣ አውርቶ፣ መሔድ፣ ምንም፣ ዋጋ፣ የለውም።

እነሆ፣ አሁን፣ በያዝነው፣ በዚህ፣ ክፍል፣ በጂኛው፣ ቀ፣ ኢትዮጵያውያን፣ ስለከርስተስ፣ ባሕርያት፣ አዋቂድ፣ ሲያስተምሩ፣ የሚናገሩባቸውን፣ ቃሎች፣ ከዚህ፣ አምጥተን፣ ትርጉማቸውን፣ ብንመረምር፣ የምንለው፣ በፍጹም፣ እውነት፣ መኾኑን፣ እንረዳለን፣ ስላሉን፣ በሚገባ፣ ተከታትለነው፣ ነበረ፣ እርሰዎ፣ ስለመሰለዎ፣ እንዲህ፣ ይላሉ፣ እንጂ፣ በእኛ፣ አስተያየት፣ እውነት፣ ብለን፣ የተረዳነው፣ እንደም፣ ኃይለ፣ ቃል፣ እንደሌለ፣ በዚህ፣ በሰጠኸዎ፣ መልስ፣ እንዲረዱልኝ፣ አሳስብዎታለሁ።

